

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงาน
กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
Pre-retirement Preparation of Beverage
Business Employees in Bangkok and Perimeter

รัตนา นุชดำรงค์
Rattana Nuchdamronk

การค้นคว้าอิสระเสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2565

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงาน
กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
Pre-retirement Preparation of Beverage
Business Employees in Bangkok and Perimeter

รัตนา นุชดำรงค์
Rattana Nuchdamronk

การค้นคว้าอิสระเสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงาน
กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ชื่อ นามสกุล นางรัตนา นุชดำรงค์
ชื่อปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชา การจัดการ
คณะ บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อารีย์ มัยยังพงษ์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชงกรณ์ กุณฑลบุตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวลี ไม้สั๊ก)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อารีย์ มัยยังพงษ์)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้ดำเนินการค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวลี ไม้สั๊ก)

วันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงาน กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ชื่อ นามสกุล	นางรัตนา นุชดำรงค์
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชา	การจัดการ
คณะ	บริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยตั้งแต่ปี 2548 ประเทศไทยได้กลายเป็น “สังคมสูงวัย” (Aged Society) การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุมีความสำคัญต่อพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจสุรา XYZ จำนวน 303 คน วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-Test และ One-Way ANOVA (F-Test)

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 51-55 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนมากกว่า 55,001 บาท มีสถานภาพสมรส ตำแหน่งงานระดับ 6-7 มีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 2 คน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในทุกด้านระดับมาก ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ($\bar{x} = 4.37$) ด้านการเงิน ($\bar{x} = 4.11$) ด้านร่างกาย ($\bar{x} = 3.99$) ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{x} = 3.87$) ด้านจิตใจ ($\bar{x} = 3.86$) ด้านประกันชีวิต ($\bar{x} = 3.72$) ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง ($\bar{x} = 3.71$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน พบว่า 1) เพศและที่พักอาศัยต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสัมพันธภาพในครอบครัวต่างกัน 2) ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระดับตำแหน่งงาน ที่พักอาศัย และจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตต่างกัน 3) รายได้ต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจต่างกัน

คำสำคัญ : การเตรียมความพร้อม, เกษียณอายุ, ธุรกิจเครื่องดื่ม

Independent Study Title	Pre-retirement Preparation of Beverage Business Employees in Bangkok and Perimeter
Author	Mrs. Rattana Nuchdamronk
Degree	Master of Business Administration
Field Study	Management
Faculty	Business Administration
Academic Year	2022

ABSTRACT

Currently, the number of elderly people in Thailand has increased rapidly and continuously since 2005 Thailand has become “Aged Society”. Therefore, preparing for pre-retirement was important to employees in beverage businesses. This research aims to study and compare the pre-retirement preparation of beverage business employees in Bangkok and perimeter classified by personal factors. The data were collected via questionnaire from 303 employees at the practitioner level of XYZ liquor business group. Data were analyzed using statistical tools: frequency, percentage, mean, standard deviation, t-Test hypothesis testing, and one-way ANOVA (F-Test).

The result found that most of the samples were married women, aged between 51 to 55 years old, bachelor degrees, monthly income more than 55,001 baht, 6 – 7 job position level with their own accommodation, and 2 family members. The samples’ opinions of all aspects on pre-retirement preparation were at the high level : family relationship preparation ($\bar{x} = 4.37$), financial planning preparation ($\bar{x} = 4.11$), physical performance preparation ($\bar{x} = 3.99$), residential preparation ($\bar{x} = 3.87$), psychological preparation ($\bar{x} = 3.86$), life insurance preparation ($\bar{x} = 3.72$), and free time activities preparation ($\bar{x} = 3.71$) respectively.

The results of hypothesis test compared to the samples with different personal factors had different pre-retirement preparation. It was found that 1) different family relationship preparation affected by different gender and different residence 2) different life insurance preparation affected by different educational background, monthly income, job position levels, residence, and number of family members, and 3) different

mental health pre-retirement preparation affected by monthly income and different number of family members.

Keywords : Preparation, Retirement, Beverage Business

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจาก ดร.อารีย์ มัยงพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้ให้ความรู้ ช่วยชี้แนะ ปรับปรุงแก้ไข และตรวจทานตลอดจนให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัย จนงานค้นคว้าอิสระครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี รวมถึงท่านอาจารย์ท่านอื่น ๆ ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ และการนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในงานค้นคว้าอิสระ ทำให้สามารถนำวิชาการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และกลุ่มบุคคลที่เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การศึกษานี้สัมฤทธิ์ผล คือ พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อตอบแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือที่ดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่คอยให้การสนับสนุนในการศึกษา ตลอดจนให้คำปรึกษา คอยเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา จนกระทั่งทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ น้อง ๆ ทั้งในการเรียนรู้นี้ด้วยกัน และที่ทำงาน ที่คอยให้กำลังใจส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือมาโดยตลอด

รัตนา นุชดำรงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.5 กรอบแนวความคิด	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลกลุ่มธุรกิจเครื่องต้ม	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	11
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	14
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ	19
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	23
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน	44
4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	46
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการศึกษา	53
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	78
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	82
5.3 ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม	96
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	100
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	105
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	112

สารบัญตาราง

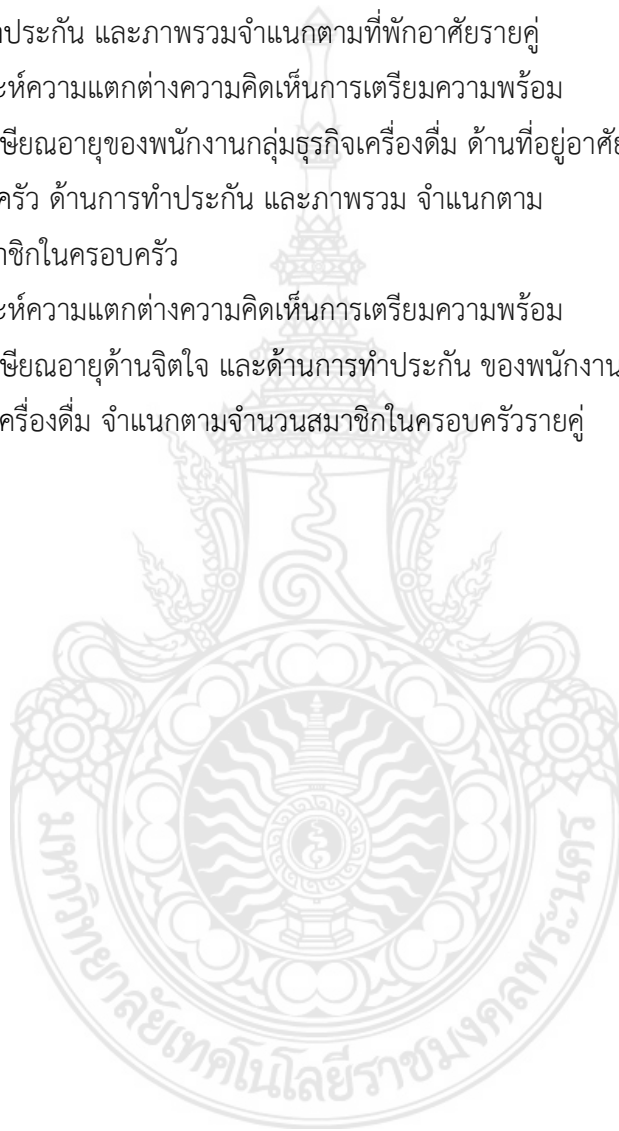
ตาราง	หน้า
2.1 ตารางแสดงจำนวนพนักงาน กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และ สมุทรสาคร	7
2.2 อัตราเงินสะสม และเงินสมทบ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	9
2.3 จำนวนเงินประกันชีวิต ที่ได้รับความคุ้มครองแต่ละแผน	10
2.4 สถิติการเข้ารับการรักษาพยาบาล แบ่งตามระดับและอายุงาน	10
2.5 ค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก	10
3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด และจำแนกตามช่วงอายุของพนักงาน กลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร	39
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของพนักงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน	44
4.2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ โดยรวมและรายด้าน	46
4.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านร่างกาย	47
4.4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสุขภาพจิตใจ	48
4.5 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการเงิน	49
4.6 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านที่อยู่อาศัย	50
4.7 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	51
4.8 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	52
4.9 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการทำประกันชีวิต	53
4.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามเพศ	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามอายุ	55
4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามระดับการศึกษา	57
4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม ด้านการทำประกัน จำแนกตามระดับการศึกษารายคู่	59
4.14 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามรายได้	60
4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋มด้านจิตใจ และการทำประกัน จำแนกตามรายได้รายคู่	62
4.16 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามสถานภาพการสมรส	64
4.17 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน	66
4.18 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม ด้านการทำประกัน จำแนกตามระดับงาน	68
4.19 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามที่พักอาศัย	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.20 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดี้ม ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว ด้านการทำประกัน และภาพรวมจำแนกตามที่พักอาศัยรายคู่	71
4.21 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดี้ม ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว ด้านการทำประกัน และภาพรวม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว	74
4.22 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านจิตใจ และด้านการทำประกัน ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดี้ม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวรายคู่	76

สารบัญญภาพ

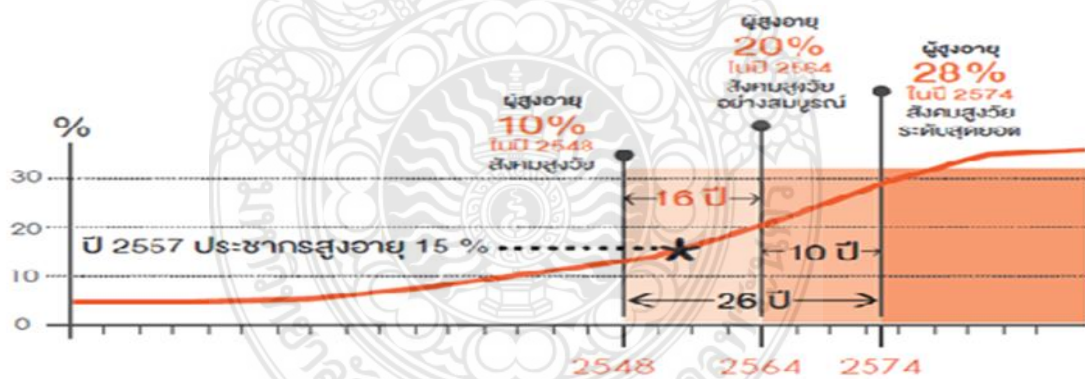
ภาพ		หน้า
1.1	การคาดประมาณแนวโน้มประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทย ปี 2548 – 2574	1
1.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	4
2.1	ระบบแสดงจำนวนเงินคงเหลือ และข้อมูลการเบิกจ่ายของแต่ละครั้ง	11

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศทั่วโลก กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว รวมทั้งประเทศไทยซึ่งมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ในขณะที่จำนวนรวมของประชากรไทยกำลังเพิ่มช้าลง จำนวนประชากรสูงอายุกำลังเพิ่มขึ้นด้วยอัตราที่สูงมากโดยตั้งแต่ปี 2548 ประเทศไทยได้กลายเป็น “สังคมสูงวัย” (Aged Society) โดยสัดส่วนประชากรสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มีจำนวนมากถึงร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด ในปี 2559 มีจำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 16.5 ของประชากรไทยทั้งหมดประเทศไทยกำลังจะกลายเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Complete Aged Society) ในปี 2564 มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และในปี 2574 ประเทศไทยก็จะเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super Aged Society) โดยมีสัดส่วนประชากรสูงอายุมากถึงร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด สาเหตุที่ทำให้ประชากรไทยสูงวัยขึ้นได้แก่ อัตราเกิดที่ลดลงอย่างรวดเร็วในเวลา 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมา และอายุของคนไทยที่ยืนยาวขึ้น แสดงดังภาพ 1.1

ภาพ 1.1 การคาดประมาณแนวโน้มประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทย ปี 2548 – 2574

ที่มา : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (2558)

จากการมีจำนวนประชากรวัยสูงอายุที่กำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมของประเทศ ดังนั้นทางรัฐบาลได้เตรียมแผนรับมือสังคมสูงวัยโดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อเตรียมพร้อมสังคมไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ.2564 รวมทั้งให้คนไทยมีความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างมีคุณภาพ ซึ่งถือว่าการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็น เพราะถือว่าเป็นการวางแผนชีวิตอย่างหนึ่งที่มีเป้าหมายอยู่ที่

ความสุขในชีวิตบั้นปลาย หรือมีความสุขสมบูรณ์ในชีวิตที่แท้จริง (ประนอม โอทกานนท์, 2554) ประเทศไทยถือเอาอายุ 60 ปี เป็นเกณฑ์ในการกำหนดเกษียณอายุ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุให้ผู้ที่มิอายุ 60 ปี ขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุ ดังนั้นผู้ที่เกษียณอายุจึงเป็นกลุ่มบุคคลที่จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสถานะถึง 2 ประการพร้อม ๆ กัน คือ การเป็นผู้เกษียณอายุและการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ซึ่งการเกษียณอายุนั้นเป็นสัญลักษณ์ของการเปลี่ยนแปลงในลักษณะการสูญเสีย ทำให้ผู้ที่เกษียณอายุต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบกะทันหัน เช่น การถูกลดบทบาทและถูกลดสถานภาพทางสังคม การสูญเสียตำแหน่งหน้าที่การงานที่เคยทำประจำอยู่และจะทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคมน้อยลง มีโอกาสได้พบปะ/สังสรรค์กับกลุ่มเพื่อนลดลง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ที่เกษียณอายุรู้สึกเครียด วิตกกังวล เศร้าหมอง เบื่อหน่ายว่าเหว ไม่กระฉับกระเฉง รู้สึกว่าตนไร้ประโยชน์ ไร้คุณค่า เป็นภาระของผู้อื่นและก่อเกิดปัญหาด้านจิตใจตามมา (สุภาลักษณ์ จันทา, 2560)

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างประชากรไทย อันเนื่องมาจากการลดลงของภาวะเจริญพันธุ์และในเวลาเดียวกันคนไทยก็มีอายุยืนยาวขึ้นเรื่อย ๆ สิ่งที่มาจากการเปลี่ยนแปลงนี้คือ อัตราส่วนพึ่งพิงในวัยสูงอายุเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย อาทิเช่น ปัญหาทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สภาพจิตและอารมณ์ ที่อยู่อาศัย ตลอดจนปัญหาในการปรับตัว ดังนั้นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุก็คือ ปัญหาที่สามารถเกิดขึ้นกับผู้เกษียณอายุได้เช่นเดียวกัน การที่ผู้เกษียณอายุจะสามารถเผชิญกับสภาวะวิกฤติดังกล่าวได้ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมวางแผนชีวิตก่อนที่จะก้าวเข้าสู่วัยเกษียณหรือวัยสูงอายุในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมตัวด้านจิตใจ 2) การเตรียมตัวด้านร่างกาย 3) การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง 4) การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง 5) การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ 6) การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมตัวในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ควรจะต้องปฏิบัติและทำให้สำเร็จก่อนเกษียณอายุการทำงาน เพราะเป็นการเตรียมความพร้อมที่ต้องใช้เวลานานและจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หากได้มีการเตรียมความพร้อมเร็วเท่าไรก็จะทำให้เกิดความคุ้นชินกับความคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุมากยิ่งขึ้น (เพ็ญประภา เบญจวรรณ, 2558)

การเกษียณอายุนอกจากจะเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อตัวบุคคลแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อหน่วยงานเช่นกัน โดยพนักงานในกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจัดจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และไม่มีแอลกอฮอล์ของบริษัทแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ก็ได้รับผลกระทบดังกล่าวข้างต้นเช่นกัน ทั้งนี้ในส่วนของกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มซึ่งเป็นประเภทสุรา มีจำนวนพนักงานมากถึง 3,699 คน เนื่องจากบริษัทเป็นองค์กรขนาดใหญ่ จึงทำให้มีพนักงานหลากหลายช่วงกลุ่มอายุ โดยแต่ละช่วงอายุนั้นจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป บริษัทจำเป็นต้องดูแลพนักงานเหล่านี้ ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญขององค์กร เพื่อให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร อีกทั้งตามระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติงาน การฟื้นฟูสภาพการเป็นพนักงาน ในกรณีที่เกษียณอายุ กล่าวคือเมื่อพนักงานมีอายุครบ 60 ปี ก็จะต้องถูกปลดเกษียณออกจากงานในวันสิ้นปีปฏิทิน ผู้บริหารจึงควรตระหนักถึงสวัสดิการผลประโยชน์ที่พนักงานควรจะได้รับ และยังเป็น การดึงดูดให้คนที่มีความรู้ความสามารถอยากร่วมงานกับบริษัท อีกทั้งยังเป็นการรักษาพนักงาน ปัจจุบันให้อยู่กับบริษัทถึงเกษียณอายุ อันเป็นการนำไปสู่การสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ส่งผลดีต่อองค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อม

ดังนั้นจากปัญหาที่กล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของสังคมผู้สูงวัยและการเตรียม ความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ จึงสนใจทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งผลการวิจัย ครั้งนี้จะช่วยให้พนักงานได้มีการวางแผนเพื่อเตรียมพร้อมล่วงหน้าก่อนที่จะเกษียณอายุได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และมีความพร้อมในการดำรงชีวิตในบั้นปลายได้อย่างมีความสุข รวมทั้งเป็นแนวทาง ในการวางนโยบายให้กับองค์กรในการให้ความรู้และให้คำแนะนำแก่พนักงานให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงาน กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านร่างกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง และ ด้านการทำประกันชีวิต

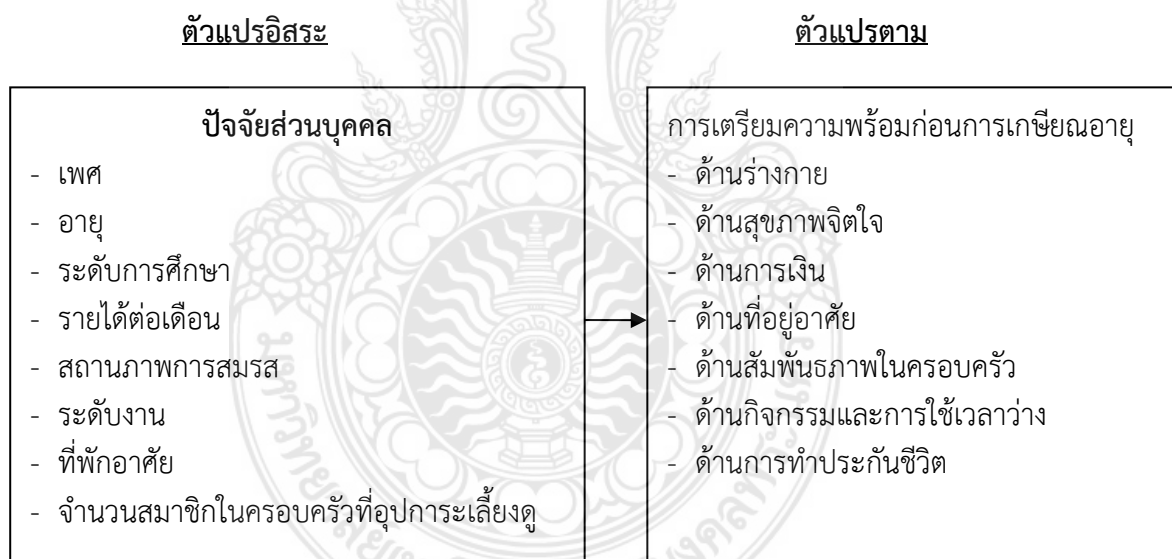
1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นพนักงานของกลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่ม ใน 4 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร อายุระหว่าง 40 ถึง 60 ปี จำนวน 1,252 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2565

1.4 สมมติฐานการวิจัย

- 1.4.1 พนักงานที่มีเพศต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน
- 1.4.2 พนักงานที่มีอายุต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน
- 1.4.3 พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน
- 1.4.4 พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน
- 1.4.5 พนักงานที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน
- 1.4.6 พนักงานที่มีระดับงานต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน
- 1.4.7 พนักงานที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน
- 1.4.8 พนักงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดูต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 สามารถนำไปเป็นแนวทางการวางแผน การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 1.6.2 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการช่วยเหลือสนับสนุน และการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้กับพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม หมายถึง บริษัทผลิตเครื่องดื่ม ประเภทสุรา ในเขตกรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร

พนักงาน หมายถึง พนักงานของกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ประเภทสุรา ปฏิบัติงานในเขต กรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร ตำแหน่งพนักงานระดับปฏิบัติการขึ้นไป ที่ได้รับค่าจ้างหรือเงินเดือน สวัสดิการและประโยชน์เป็นผลตอบแทน

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน สถานภาพการสมรส ระดับงาน ที่พักอาศัย และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ภาวะเลี้ยงดู

การเกษียณอายุ คือ กระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงช่วงอายุที่บริษัทฯ กำหนดไว้

ด้านร่างกาย หมายถึง การเตรียมตัว หรือการวางแผนในการดำเนินชีวิต ในการรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับวัย การตรวจสุขภาพ การพักผ่อน และการออกกำลังกาย

ด้านสุขภาพจิตใจ หมายถึง การเตรียมจิตใจให้มีสุขภาพจิตที่ดีมีอารมณ์แจ่มใส เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา อ่านหนังสือเกี่ยวกับผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงก่อนการเกษียณ

ด้านการเงิน หมายถึง การเตรียมตัวเรื่องค่าใช้จ่าย การเก็บสะสมเงินออม การนำเงินไปฝากธนาคาร การนำเงินไปลงทุน เป็นต้น

ด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง การเตรียมที่อยู่อาศัยและสุขภัณฑ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การมีสัมพันธภาพที่ดี มีความเอาใจใส่ ห่วงใยกัน เมื่อมีปัญหาช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ไข

ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง หมายถึง การทำงานหรือกิจกรรมพิเศษ หรืองานอดิเรกต่าง ๆ เมื่อมีเวลาว่างหลังจากการเกษียณอายุ

ด้านการทำประกันชีวิต หมายถึง การทำประกันด้านความคุ้มครองชีวิตและเงินสะสมไว้ใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้ทำวิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 ข้อมูลกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม

2.1.1 ข้อมูลการดำเนินงาน กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มประกอบกิจการ โรงงานสุรา โรงต้มกลั่นสุรา โรงงานผลิตเครื่องดื่ม โรงงานผลิตแอลกอฮอล์ โรงงานกลั่นแอลกอฮอล์ เพื่อการผลิต การหมัก การบรรจุขวด สำหรับสุรา เบียร์ดี แอลกอฮอล์ โซดา และผลิตภัณฑ์จากผลไม้โดยการกลั่น การหมัก หรือโดยวิธีการอื่น รวมทั้งจัดหาและซื้อเครื่องจักรและเครื่องมือทั้งหมดที่จำเป็นต่อการผลิต โดยมีประสบการณ์ในการผลิตและจำหน่ายสุราทุกชนิด ทั้งสุราสี สุราขาว และอื่น ๆ จำหน่ายทั้งในประเทศ และส่งออกเพื่อจำหน่ายทั่วโลก อีกทั้งดำรงบทบาทสำคัญในการพัฒนาสุราของประเทศให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับผลิตภัณฑ์ระดับโลก

2.1.2 ข้อมูลด้านบุคลากร จำนวนพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร ข้อมูลจากฝ่ายทรัพยากรบุคคล (ณ 1 มกราคม พ.ศ. 2565)

ตาราง 2.1 ตารางแสดงจำนวนพนักงาน กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร

จังหวัด	จำนวนพนักงาน				รวม
	อายุ 40-45 ปี	อายุ 46-50 ปี	อายุ 51-55 ปี	อายุ 56-60 ปี	
กรุงเทพมหานคร	34	67	69	68	238
นครปฐม	32	134	174	133	473
ปทุมธานี	55	68	76	87	286
สมุทรสาคร	74	89	53	39	255
รวม	195	358	372	327	1,252

ที่มา : ข้อมูลจำนวนพนักงาน ฝ่ายบุคคล กลุ่มธุรกิจสุรา

2.1.3 ข้อมูลด้านสวัสดิการ/กฎระเบียบข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุทำงาน กฎระเบียบข้อบังคับการทำงานว่าด้วยเรื่องการเกษียณอายุทำงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มได้ประกาศในกฎระเบียบข้อบังคับในการทำงานหมวดที่ 8 การฟื้นฟูสภาพการเป็นพนักงานว่าด้วยเรื่องการเกษียณอายุการทำงานโดยกำหนดให้เมื่อพนักงานมีอายุครบ 60 ปี จะถูกปลดเกษียณออกจากงานภายในวันที่ 31 ธันวาคมของปีปฏิทินที่พนักงานมีอายุครบ 60 บริบูรณ์

สำหรับการจ่ายค่าชดเชยในกรณีที่มีการเกษียณอายุอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบข้อบังคับในการทำงานจะได้รับค่าชดเชยการครบเกษียณอายุตามกฎหมาย

ข้อมูลด้านสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุทำงาน กลุ่มบริษัทผลิตเครื่องดื่มจัดให้มีสวัสดิการเพื่อพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุดังนี้

ด้านร่างกายบริษัทให้ความใส่ใจด้านสุขภาพของพนักงานเป็นอย่างยิ่งโดยจัดให้มีสวัสดิการด้านการดูแลสุขภาพร่างกายดังนี้

1. ค่ารักษาพยาบาลกรณีผู้ป่วยนอกเป็นเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลมีเงื่อนไขตามระดับพนักงานและอายุงาน
2. น้ำดื่มที่สะอาดปลอดภัยถูกสุขลักษณะมีการตรวจสอบมาตรฐานของน้ำดื่มอย่างต่อเนื่อง
3. ห้องปฐมพยาบาลที่มีเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์คอยให้การรักษาเบื้องต้น
4. การตรวจสุขภาพประจำปีให้กับพนักงานทุกคน รวมถึงการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ การตรวจมะเร็งหน้าอก (แมมโมแกรม) สำหรับพนักงานหญิง การตรวจมะเร็งต่อมลูกหมากสำหรับ

พนักงานชาย และพนักงานที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป จะได้รับสิทธิ์ในการตรวจคลื่นหัวใจเพิ่มเติม ผลตรวจสุขภาพจะถูกนำมาเปรียบเทียบกับผลสุขภาพปีก่อน เพื่อที่พนักงานจะเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพของตนเอง

5. สถานที่ออกกำลังกาย เพิ่มโอกาสให้พนักงานได้ออกกำลังกาย โดยเข้าร่วมกิจกรรม ชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมจักรยาน, ชมรมแบดมินตัน, ชมรมเทนนิส, ชมรมโบว์ลิ่ง และได้ออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทได้ลงทุนสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมการกีฬา เช่น จัดสร้างสนามฟุตบอล, จัดทำลู่วิ่ง ให้กับพนักงานที่อยู่โรงงานและจัดให้พนักงานสามารถไปออกกำลังกายที่สโมสรการกีฬาในหลาย ๆ พื้นที่

6. สวัสดิการด้านประกันชีวิตให้การคุ้มครองการเสียชีวิตของพนักงานในกรณีปกติหรือให้การคุ้มครองการประสบอุบัติเหตุของพนักงานจนสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียชีวิต

7. สวัสดิการด้านประกันสุขภาพให้ความคุ้มครองพนักงานกรณีเจ็บป่วยจนต้องเข้ารักษาพยาบาลในฐานะผู้ป่วยของสถานพยาบาลหรือประสบอุบัติเหตุจนเข้ารับการรักษา สถานพยาบาลโดยแผนการคุ้มครองแตกต่างกันไปตามระดับของพนักงาน

8. จัดสัมมนาด้านสุขภาพ เป็นหนึ่งในวิธีที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการสร้างจิตสำนึก และให้ความรู้กับพนักงานถึงความสำคัญของสุขภาพที่ดี สัมมนาเหล่านี้ยังมุ่งเน้นในการกระตุ้นให้พนักงานเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกเพื่อความเป็นอย่างดี

ด้านสุขภาพจิตใจ บริษัทให้ความสนใจในด้านสุขภาพจิตของพนักงาน ผ่านการจัดอบรม และการแชร์ประสบการณ์ รวมถึงเทคนิคการจัดการความเครียดให้กับพนักงาน โดยได้นำมนาคำสั่งสอนทางพุทธศาสนา มาเป็นส่วนหนึ่งในการชี้แนะ เพื่อเรียนรู้การตั้งสติ และเรียนรู้สภาวะจิตใจของตน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการบริหารความเครียด เพื่อให้พนักงานสามารถรับรู้ได้อย่างรวดเร็วถึงภาวะเครียดและสามารถจัดการได้อย่างรวดเร็ว เช่น โครงการธรรมะออนทัวร์โดยนิมนต์พระนักเทศน์ที่มีชื่อเสียงมาบรรยายธรรม การสนทนาธรรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้บริษัทยังได้นำเสนอวิทยากรเพื่อสุขภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาที่เน้นเรื่องเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยให้พนักงานสามารถบริหารจัดการความเครียดระหว่างการทำงาน เช่น เทคนิคการจัดเวลา “Pomodoro Technique” เพื่อให้พนักงานสามารถจัดสรรเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยในการลดความเครียดลงได้ รวมถึงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอีกด้วย

ด้านการเงิน บริษัทมีนโยบายสนับสนุนให้พนักงานมีเงินออมเพื่อเป็นหลักประกันที่มั่นคงแก่พนักงานเมื่อเกษียณอายุหรือออกจากงาน โดยการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งเป็นกองทุนที่นายจ้างและลูกจ้าง ร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจ ลูกจ้างต้องสมัครใจเข้ากองทุน โดยกองทุนประกอบด้วยเงินสะสมที่ลูกจ้างจะจ่ายสะสม และเงินที่นายจ้างจ่ายสมทบ ซึ่งลูกจ้างสามารถนำเงินสะสมในแต่ละปีไปลดหย่อนภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนดเงื่อนไขการเป็นสมาชิกคือ ลูกจ้างจะต้อง

พนักงานทดลองงานและมีอายุงานตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป เงินสมทบของบริษัท มีเงื่อนไขอายุงานดังนี้ พนักงานที่มีอายุงานตั้งแต่ 6 เดือนแต่ไม่เกิน 5 ปี บริษัทจะจ่ายสมทบให้ 3% หากพนักงานมีอายุงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปบริษัทจะสมทบให้ 5% ในส่วนของเงินสะสมของพนักงานมีเงื่อนไขอายุงานดังนี้ พนักงานมีอายุงาน 6 เดือนแต่ไม่ถึง 5 ปี บริษัทจะหักเงินสะสมของพนักงาน 3% หากพนักงานมีอายุงาน 5 ปีขึ้นไป บริษัทจะหักเงินสะสมของพนักงาน 5% สำหรับการรับเงินสมทบของบริษัท มีเงื่อนไขอายุงาน ดังนี้ พนักงานมีอายุงานน้อยกว่า 3 ปีจะได้รับเงินสมทบของบริษัท 0% หากพนักงานมีอายุงานตั้งแต่ 3 ปี แต่ไม่ถึง 5 ปีจะได้รับเงินสมทบของบริษัท 50 เปอร์เซ็นต์ หากพนักงานมีอายุงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปจะได้รับเงินสมทบของบริษัท 100%

ตาราง 2.2 อัตราเงินสะสม และเงินสมทบ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

อายุการทำงาน	เงินสะสม (พนักงาน)	เงินสมทบ (นายจ้าง)	ผลประโยชน์ที่ได้รับ (เงินสมทบ+ผลประโยชน์สุทธิ)
6 เดือน – ไม่เกิน 5 ปี	3%	3%	อายุงานน้อยกว่า 3 ปี = 0% อายุงานตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 5 ปี = 50%
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	5%	5%	อายุงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป = 100%

ที่มา : ข้อมูลสวัสดิการพนักงาน ฝ่ายบุคคล กลุ่มธุรกิจสุรา

ด้านที่อยู่อาศัย บริษัทได้มีการร่วมสัญญาร่วมกับทางธนาคารกรุงไทยและบริษัทอากเนย์ แคปปิตอลจำกัด โดยการให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย พนักงานจะได้รับสิทธิพิเศษด้านดอกเบี้ย สิทธิพิเศษด้านการอนุมัติสินเชื่อ รวมทั้งเงื่อนไขพิเศษอื่น ๆ ในการทำธุรกรรม

ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว บริษัทให้ความสำคัญกับพนักงานทุกระดับ โดยถือว่าพนักงานทุกคนเป็นครอบครัวเดียวกัน ตั้งแต่วันแรกที่เข้าทำงานตลอดจนถึงวันที่เกษียณ และได้มีการเตรียมพร้อมให้กับพนักงานในวัยใกล้เกษียณ สนับสนุนให้ใช้ชีวิตหลังเกษียณอย่างมีความสุข รวมถึงสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพนักงาน และผู้เกษียณอายุ บริษัทมองเห็นความสำคัญของประสบการณ์และความสามารถที่สั่งสมมาของพนักงานเหล่านี้ และมีแนวทางการจ้างงานในรูปแบบปีต่อปีในหลากหลายกรณี พนักงานที่เกษียณอายุจะได้รับเงินตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด

ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง บริษัทจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมงานอดิเรกของพนักงานมากมายหลากหลายกิจกรรม เช่น โครงการเรียนรู้และแบ่งปัน Learn & Share เช่น เพาะเห็ด ปลูกผัก ไฮโดรโปนิคส์ ทำขนมไทย ประดิษฐ์งานฝีมือ เป็นต้น

ด้านการทำประกันชีวิต บริษัทจัดให้มี ประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ และประกันสุขภาพ ผู้ป่วยนอก (OPD) ให้กับพนักงานทุกคน ตั้งแต่วันที่พนักงานได้รับการบรรจุ โดยเป็นไปตามเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันชีวิตกลุ่มและตามระเบียบของบริษัทโดยพนักงานแสดงบัตรประกันภัยกับสถานพยาบาลเมื่อเข้ารับการรักษา

ตาราง 2.3 จำนวนเงินประกันชีวิต ที่ได้รับความคุ้มครองแต่ละแผน

แผน 1	แผน 2	แผน 3	แผน 4	แผน 5	แผน 6	แผน 7	แผน 8	แผน 9
คนงาน	ระดับ 1-2	ระดับ 3-4	ระดับ 5-6	ระดับ 7-8	ระดับ 9-10	ระดับ 11-12	ระดับ 13-14	ระดับ 15 และสูงกว่า
	20,000	50,000	100,000	150,000	200,000	250,000	350,000	500,000
								1,000,000

ที่มา : ข้อมูลสวัสดิการพนักงาน ฝ่ายบุคคล กลุ่มธุรกิจสุรา

ตาราง 2.4 สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล แบ่งตามระดับและอายุงาน

อายุงาน	ระดับ 1-6	ระดับ 7-12	ตั้งแต่ระดับ 13 ขึ้นไป
ตั้งแต่บรรจุ-5 ปี	ปีละ 6,000 บาท	ปีละ 8,000 บาท	ปีละ 10,000 บาท
เกิน 5 ปี- 10 ปี	ปีละ 8,000 บาท	ปีละ 10,000 บาท	ปีละ 15,000 บาท
เกิน 10 ปี	ปีละ 10,000 บาท	ปีละ 15,000 บาท	ปีละ 20,000 บาท

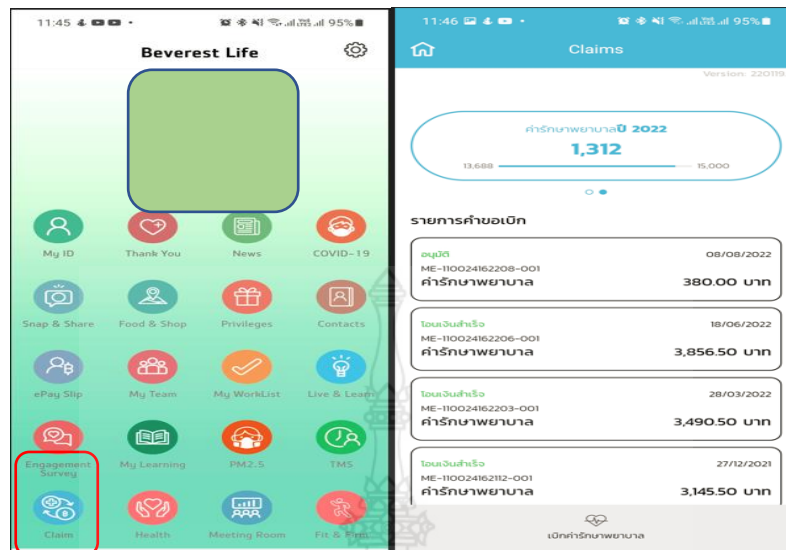
ที่มา : ข้อมูลสวัสดิการพนักงาน ฝ่ายบุคคล กลุ่มธุรกิจสุรา

ตาราง 2.5 ค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก

สถานพยาบาล	สิทธิ์ที่เบิกได้
สถานพยาบาลของรัฐทุกแห่ง	100%
สถานพยาบาลของเอกชนที่บริษัททำสัญญา	75%
สถานพยาบาลของเอกชนที่บริษัทไม่ได้ทำสัญญา หรือคลินิก	50%

ที่มา : ข้อมูลสวัสดิการพนักงาน ฝ่ายบุคคล กลุ่มธุรกิจสุรา

ขั้นตอนการเบิกค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก (OPD) พนักงานสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล และนำมาเบิกค่ารักษาพยาบาลกับบริษัทพร้อมเอกสาร ประกอบด้วย 1. หลักฐานการชำระเงิน 2. ใบรับรองแพทย์ โดยปัจจุบัน บริษัทได้อำนวยความสะดวกให้กับพนักงานในการเบิกค่ารักษาพยาบาล ผ่าน Application Beverest Life และอนุมัติเบิกคืนค่ารักษาพยาบาลให้กับพนักงานภายใน 2 วันทำการ โดยโอนเข้ากับบัญชีเงินเดือน

ภาพ 2.1 ระบบแสดงจำนวนเงินคงเหลือ และข้อมูลการเบิกจ่ายของแต่ละครั้ง
ที่มา : Application ที่แสดงผลบน Smartphone ของพนักงาน

ด้านการส่งเสริมงานถ่ายโอนความรู้ บริษัทกำหนดให้มีวิธีปฏิบัติว่าการส่งมอบงานในหน้าที่เมื่อพ้นตำแหน่งเป็นการส่งมอบงานให้แก่ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งคนต่อไปซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ทราบว่าในตำแหน่งงานนั้น ๆ มีบทบาทหน้าที่โครงสร้างแผนงานงบประมาณรวมถึงทรัพย์สินที่มีอยู่อย่างไร หน้าที่งานของแต่ละฝ่ายถือเป็นตำแหน่งที่สำคัญของบริษัท การพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุเรื่องการย้ายไปดำรงตำแหน่งงานใหม่ เลื่อนตำแหน่งงาน การเกษียณอายุงานหรือพ้นตำแหน่งด้วยเหตุทางวินัย การส่งมอบงานในหน้าที่นี้จึงมีความสำคัญเพื่อให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์

ประชากรศาสตร์ เป็นความหลากหลายในด้านภูมิหลังของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ลักษณะทางกายภาพ ความอาวุโสในการทำงาน เป็นต้น ซึ่งแสดงถึงความ เป็นมาของแต่ละบุคคลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีพนักงานหรือ บุคลากรในระดับและอายุที่แตกต่างกัน จะมีการแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีสาเหตุมา จากความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ หรือภูมิหลังของบุคคลนั้น ๆ (วชิรวัชร งานละม่อม, 2558)

ประชากรศาสตร์ หมายถึง การวิเคราะห์ขนาดของโครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงของประชากรในเชิงที่สัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอื่น (พรพิณ ประกายสันติสุข, 2550)

สุนทรีย์ พ็ชรพันธ์ (2553) ได้ให้ความหมายของประชากรศาสตร์ว่าเป็นลักษณะของแต่ละบุคคลที่มีลักษณะที่เฉพาะแตกต่างกันออกไป ทั้งลักษณะที่มองเห็นได้จากภายนอกโดยบุคคลคนอื่นนั้นสามารถมองเห็นได้ และลักษณะภายในจิตใจ เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สังคมและศาสนา เป็นต้น ดังนั้นการศึกษาถึงปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงลักษณะประชากรศาสตร์ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันก็อาจจะมีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกันออกไป โดยแบ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ไว้ดังนี้

1. เพศ ความแตกต่างระหว่างเพศ ทำให้บุคคลแต่ละคนมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารที่ต่างกันกล่าวคือ เพศหญิงนั้นมีแนวโน้มที่มีความต้องการส่งสาร และรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายนั้น ไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับ และส่งข่าวสารนั้นด้วยนอกจากนี้เพศหญิงและเพศชาย ยังมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติทั้งนี้เพราะสังคม และวัฒนธรรมได้กำหนดบทบาท และกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน

2. อายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความแตกต่างกันในเรื่องของความคิด และพฤติกรรม บุคคลที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์ และมองโลกในแง่ดี แต่ในขณะที่บุคคลที่มีอายุมากมักจะมีความคิดที่อนุรักษ์นิยม ยึดถือการปฏิบัติระมัดระวัง และมองโลกในแง่ร้าย เนื่องจากบุคคลที่อายุมากเหล่านั้น ได้มีการผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ในลักษณะการใช้สื่อนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไปโดยสิ้นเชิง โดยบุคคลที่มีอายุมากกว่านั้นมักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารเชิงสร้างสรรค์ และมีสาระมากกว่า ในขณะที่บุคคลที่มีอายุน้อยนั้นจะเน้นการใช้สื่อเพื่อความบันเทิง

3. การศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้คนส่วนใหญ่ที่มีความคิด ค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปแบบที่ต่างกันซึ่งคนที่ได้รับการศึกษาที่สูง นั้นมักจะมีรายได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดีเพราะเป็นผู้ที่มีความกว้างขวาง และมีความสามารถในการเข้าใจสารได้ดี ในทางกลับกันบุคคลเหล่านี้จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ถ้าไม่มีเหตุผลหรือหลักฐานที่เพียงพอ ในขณะที่คนมีการศึกษาน้อยหรือต่ำกว่านั้นจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ในการรับฟังข้อมูลข่าวสาร หากผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่ามีเวลาว่างก็มักจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ แต่ถ้ามีเวลาน้อยมักจะมีแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ

4. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้และสถานภาพทางสังคมของแต่ละบุคคลนั้น มีอิทธิพลอย่างมากต่อปฏิกิริยาตอบรับของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสาร เพราะบุคคล

แต่แต่ละบุคคลนั้นจะมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ทักษะ ค่านิยม และเป้าหมายในการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันออกไปซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้รับสารแต่ละบุคคลนั้นส่งผลต่อการรับข่าวสารในรูปแบบที่แตกต่างกันเช่น ปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยทางสังคม มักเป็นปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสาร

ยุกพล เบ็ญจรงค์กิจ (2542) เป็นทฤษฎีที่ใช้หลักการของความเป็นเหตุเป็นผลกล่าว คือ พฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดขึ้นนั้นถูกแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ้นเป็นความเชื่อที่ว่าแต่ละบุคคลที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป

1. เพศ เป็นภาวะที่แตกต่างกันทางกายภาพระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ที่ไม่ได้เป็นข้อเท็จจริงทางชีวภาพเพียงอย่างเดียว แต่เป็นภาวะความแตกต่างที่สังคมให้ความหมายไว้ และมีการถ่ายทอดสืบต่อความแตกต่างนี้จนกลายเป็นความรู้ โดยมีภาษาเป็นเครื่องมือในการสถาปนาความรู้ดังกล่าว

2. อายุ เป็นคุณลักษณะทางประชากรอีกลักษณะหนึ่ง ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่หรือตามวัยของบุคคล เป็นลักษณะประจำตัวบุคคลที่มีความสำคัญมากในการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์โดยอายุจะแสดงถึงวัยวุฒิของบุคคล และเป็นเครื่องบ่งชี้ความสามารถในการทำความเข้าใจในเนื้อหา และข่าวสารรวมถึงการรับรู้ต่าง ๆ ได้มากหรือน้อยต่างกันออกไปการมีประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาแตกต่างกัน หรืออีกประการหนึ่งคือ อายุจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสนใจในประเด็นต่าง ๆ เช่น เรื่องการเมือง ความสนุกสนาน การเตรียมตัวสร้างอนาคต เป็นต้น นอกจากนั้นก็จะชี้ให้เห็นถึงอารมณ์ที่แสดงออกมาแตกต่างกันออกไปในแต่ละกลุ่มคนที่มีวัยต่างกันเนื่องจากกระบวนการคิด และการตัดสินใจที่ผ่านการกลั่นกรองจากประสบการณ์ของแต่ละช่วงวัยที่จะส่งผลต่อกระบวนการคิด และการควบคุมทางอารมณ์ของแต่ละช่วงอายุของบุคคล

3. ระดับการศึกษา หมายถึง วิธีการส่งผ่านจุดมุ่งหมาย และธรรมเนียมประเพณีให้ดำรงอยู่จากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง โดยทั่วไปการศึกษาเกิดขึ้นผ่านประสบการณ์ใด ๆ ซึ่งจะมีผลกระทบเชิงพัฒนาต่อวิธีที่คนคนหนึ่งจะคิด รู้สึกหรือกระทำแต่ในความหมายเทคนิคอย่างแคบ การศึกษานั้นเป็นกระบวนการอย่างเป็นทางการซึ่งสังคมจะส่งผ่านความรู้ ทักษะ จารีตประเพณี และค่านิยมที่สั่งสมมาจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง นั่นคือการสอนในสถานศึกษาสำหรับปัจจุบันนี้มีการแบ่งระดับชั้นทางการศึกษาออกเป็นชั้น ๆ เช่น การศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ทั้งนี้รวมถึงระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา และการฝึกงาน

4. อาชีพ เป็นการเข้ามาหาเงินของมนุษย์ เป็นการแบ่งหน้าที่การทำงานของแต่ละคนในสังคม และทำให้ดำรงอาชีพในสังคมได้ บุคคลที่ประกอบอาชีพจะได้ค่าตอบแทน หรือรายได้ที่จะนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต และสร้างมาตรฐานที่ดีให้แก่ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

ซึ่งความสำคัญของการประกอบอาชีพนั้นทำให้มีรายได้ประจำเลี้ยงตนเอง และครอบครัวโดยซื้อหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

5. รายได้ นิยามของรายได้นั้น หมายถึง ผลตอบแทนที่กิจการได้รับจากการขายสินค้าหรือบริการตามปกติของกิจการรวมทั้ง ผลตอบแทนอื่น ๆ ที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ รายได้นั้นแบ่ง ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้ ประเภทแรก รายได้จากการขาย (Sale Revenue) หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้า หรือบริการอันเป็นรายได้จากการดำเนินงานตามปกติ เช่น กิจการซื้อขายสินค้า รายได้ของกิจการ คือ รายได้จากการขายสินค้า ส่วนกิจการให้บริการ เช่น ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า รายได้ของกิจการ คือ รายได้จากค่าซ่อม ประเภทที่สอง รายได้อื่น (Other Incomes) หมายถึงรายได้ที่มีได้เกิดจากการดำเนินงาน ตามปกติของกิจการซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่ใช่รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการ

6. ภาระค่าใช้จ่าย หมายถึง รายละเอียดจากการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยสะท้อนให้เห็นถึงภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทั้งหมด เช่น ค่าที่พัก, ค่าอาหาร, ค่ายารักษาโรค หรือ ค่าใช้จ่ายสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

7. สถานภาพสมรส หมายถึง สถานะการครองเรือน อาจแบ่งออกได้เป็น โสด สมรส หย่า หรือแยกกันอยู่ ลักษณะความแตกต่างด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อถือทางด้าน ศาสนาย่อมมีอิทธิพลต่อสถานภาพการสมรส

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

2.3.1 ความหมายของผู้สูงอายุ ได้มีผู้ให้นิยามของผู้สูงอายุไว้ ดังนี้

ธมนวรรณ สุวรรณโฮม (2555) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ทั้งชายและหญิง แบ่งผู้สูงอายุเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้สูงอายุตอนต้น และผู้สูงอายุตอนปลาย โดยที่ผู้สูงอายุตอนต้นมีอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุตอนปลาย หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 70 ปีขึ้นไป

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ (2553) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

วิไลวรรณ ทองเจริญ (2554) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุ หมายถึง ความสูงอายุเป็นกระบวนการสากลที่เริ่มต้นตั้งแต่เกิด ความสูงอายุที่กำหนดโดยจำนวนปี (Chronological Age) นิยมใช้ในการกำหนดการเกษียณอายุหรือหยุดจากงาน โดยประเทศไทยใช้อายุ 60 ปี สำหรับประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่ใช้อายุ 65 ปีขึ้นไปเป็นเกณฑ์ในการเรียก “ผู้สูงอายุ”

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (2559) กล่าวโดยสรุปว่าผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่สามารถพูดคุยได้รู้เรื่อง อ่านออกเขียนได้ โต้ตอบได้ด้วยตนเองไม่เป็นผู้พิการ และทำงานอยู่ในสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2549) ช่วงวัยของผู้สูงอายุสามารถแบ่งได้ 4 ช่วง ได้แก่

1. ช่วงไม่ค่อยแก่ คือ อายุประมาณ 60-69 ปี เป็นช่วงที่ผู้สูงอายุต้องเผชิญกับภาวะเกษียณอายุ สูญเสียตำแหน่งหน้าที่การงาน รายได้ลดลง สูญเสียคนรอบข้าง เป็นช่วงที่ผู้สูงอายุควรเข้ากลุ่ม หรือเข้าสังคมเพื่อทำกิจกรรมให้มาก เพื่อชดเชยกิจกรรมที่เคยทำ
2. ช่วงแก่ปานกลาง อายุประมาณ 70-79 ปี เป็นช่วงที่คนเริ่มเจ็บป่วย สมาชิกในครอบครัวที่มีอายุใกล้เคียงกันเริ่มตายจากไปมากขึ้น ผู้สูงอายุในช่วงนี้จะเข้ากลุ่มสังคมกับคนอื่นน้อยลง ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมในครอบครัวและสังคม ต้องการความสงบ
3. ช่วงแก่จริง อายุประมาณ 80-90 ปี เป็นช่วงวัยที่ต้องการความช่วยเหลือจากคนรอบข้างมากกว่าวัยอื่น เริ่มนึกถึงอดีตมากขึ้น ต้องการความเป็นส่วนตัว แต่ยังต้องการสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นสมรรถภาพด้านต่าง ๆ
4. ช่วงแก่มาก ๆ อายุประมาณ 90-99 ปี ผู้สูงอายุมีจำนวนน้อยที่จะอายุถึง 90 ปี เป็นช่วงที่มีปัญหาสุขภาพมาก ต้องทำกิจกรรมที่ตนเองพอใจและอยากทำ ผู้สูงอายุกลุ่มนี้ผ่านทั้งเรื่องดีและไม่ดีมากมาย เป็นช่วงที่ต้องการความสุขสงบพอใจในตนเอง

2.3.2 การปรับตัวของผู้สูงอายุ

จุฬารัตน์ โสตะ (2549) การปรับตัวของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุต้องมีการปรับตัว 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. การปรับตัวด้านร่างกาย เนื่องจากอวัยวะต่าง ๆ เริ่มเสื่อมสภาพ ผู้สูงอายุต้องยอมรับต่อสภาพเหล่านี้ ทำงานที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย เป็นงานที่เพลิดเพลินและสร้างความภาคภูมิใจ เมื่อมีอาการเจ็บป่วยต้องรีบปรึกษาแพทย์ หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่มีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ เลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย ชับถ่ายสม่ำเสมอ ไม่กลั้นปัสสาวะ อุจจาระ อยู่ในที่อากาศดี ถ่ายเทสะดวก ออกกำลังกายสม่ำเสมอ โดยเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับอายุและสภาพร่างกาย เช่น การเดินวิ่งเหยาะ ๆ นอนหลับให้เพียงพอ ทำงานอดิเรกเพื่อป้องกันอาการเหงา ว้าเหว หรือเบื่อหน่าย ซึ่งจะทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า

2. การปรับตัวทางด้านจิตใจ โดยผู้สูงอายุมีอาการน้อยใจได้ง่ายกว่าช่วงวัยอื่น การเสื่อมของร่างกาย บทบาทในชีวิตลดลง รายได้ลดลง ส่งผลให้ผู้สูงอายุเกิดความกังวล ไม่มั่นใจในการอยู่รอด กลัวถูกทอดทิ้ง รู้สึกน้อยใจได้ง่ายเพราะคิดว่าตนเองไร้ค่า ใครทำอะไรก็ไม่ถูกใจ

กลายเป็นคนขี้บ่น จุกจิก ทำให้ไม่มีใครต้องการอยู่ใกล้ผู้สูงอายุจึงควรยอมรับความเปลี่ยนแปลงต่าง และความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้ ฝึกจิตใจตนเองให้อยู่ในหลักธรรม มีความเมตตากับคนรอบข้าง เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคม ทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า นอกจากนี้ควรหาการเดินทางท่องเที่ยว ไปสถานที่ต่าง ๆ ทำให้พบสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้ชีวิตมีความสุข

3. การปรับตัวทางด้านสังคม โดยผู้สูงอายุต้องอยู่บ้านมากขึ้น เนื่องจากสภาพร่างกาย และปัจจัยด้านเงิน ทำให้ไม่สามารถท่องเที่ยวหรือเดินทางพบปะเพื่อนหรือญาติได้เหมือนอดีต นอกจากนี้คนที่รู้จักทยอยเสียชีวิตไป เพื่อนที่เหลืออยู่มีน้อยลง ประกอบกับบุตรหลานที่อยู่ในบ้าน ต้องไปทำงานภายนอก ยิ่งทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกเหงา ดังนั้น ผู้สูงอายุต้องเข้าใจผู้อื่นและมองโลกในแง่ดี ปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบัน ไม่ยึดติดกับความคิดเดิม ๆ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เสมอ ควรออกไปทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เช่น การปฏิบัติธรรม การไปทัศนศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมในชมรมต่าง ๆ ตามที่สนใจ เช่น ชมรมไทเก๊ก และในด้านกฎหมาย ผู้สูงอายุควรเตรียมความพร้อมด้านพินัยกรรมรวมถึงจัดการทรัพย์สินและมรดก การปฏิบัติต่อศพเมื่อเสียชีวิต เพื่อป้องกันปัญหาและเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองต้องการ การปรับตัวของผู้สูงอายุจะง่ายหรือยาก ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีต และสมรรถภาพทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ การปรับตัวไม่ยากนักสำหรับบุคคลที่เตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุ และผู้ที่เข้าใจธรรมชาติพัฒนาการในยามสูงอายุ

2.3.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ภาวิน ทองไชย (2556) การศึกษาเกี่ยวกับผู้สูงอายุควรเข้าใจความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสภาพร่างกาย ที่เกิดจากการทำหน้าที่ที่ลดลงของร่างกาย รวมทั้งเข้าใจในทุก ๆ ด้านทั้งทางด้านชีวภาพ ด้านจิตใจ และด้านสังคมของผู้สูงอายุ การเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นในการศึกษาด้านผู้สูงอายุ โดยทฤษฎีการสูงอายุ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

1. ทฤษฎีการสูงอายุทางชีวภาพ (Biological Theories of Aging) แบ่งออกเป็น 14 ทฤษฎีนี้ อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสูงอายุทางร่างกาย เมื่อเข้าสู่วัยชรา ตั้งแต่ระดับเซลล์โมเลกุลเนื้อเยื่อของร่างกายซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายที่เกิดขึ้นมีระดับของความแตกต่างในช่วงชีวิตแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ทฤษฎีผิดพลาด (Error Theory) อธิบายถึงความผิดพลาดในการสังเคราะห์โปรตีน หรือ เอนไซม์ในเซลล์ ทำให้เซลล์มีคุณสมบัติที่แปลงสภาพไป จึงเกิดความผิดปกติของเซลล์ส่งผลให้ เกิดการแตกตัวเสื่อมสภาพหรือแก่ตายในที่สุด

1.2 ทฤษฎีอนุมูลอิสระ (Free Radical Theory) สารอนุมูลอิสระเป็นผลพลอยได้ จากการเผาผลาญในร่างกาย และจะเพิ่มมากขึ้นจากมลภาวะจากสิ่งแวดล้อม

ตัวอนุมูลอิสระจะไปกับเซลล์ต่าง ๆ ในร่างกายทำให้เซลล์ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติเกิดความเสียหาย และมีการตายของเซลล์เกิดขึ้น

1.3 ทฤษฎีเชื่อมโยงไขว้ (Cross-Linkage Theory) เกิดจากโปรตีนบางอย่างในร่างกายที่เพิ่มขึ้นและจับตัวกัน ส่งผลให้มีการขัดขวางขั้นตอนการเมตาบอลิซึมที่พบมากในคอลลาเจน เมื่อเกิดการเชื่อมโยงไขว้จะทำให้มีการหนาตัวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้นำสารอาหารและขับของเสียออกจากเซลล์ลดลง เช่น ผิวหนังของผู้สูงอายุที่มีความยืดหยุ่นลดลง

1.4 ทฤษฎีโปรแกรม (Programmed Theory/ Hay Flick Theory) เชื่อว่าเซลล์เมื่อมีการแบ่งตัว จะสามารถทำงานได้จนถึงระดับหนึ่งจะตาย เหมือนมีการกำหนดโปรแกรมไว้

1.5 ทฤษฎีภูมิคุ้มกัน (Immunity Theory) เชื่อว่าระบบภูมิคุ้มกันของมนุษย์จะทำงานลดลงเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น และจากการศึกษาายังพบว่าร่างกายมีการสร้างภูมิคุ้มกันต่อตนเองเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดโรคที่ร่างกายมีการต่อต้านตนเอง เช่น โรคข้อรูมาตอยด์, โรคLupus

2. ทฤษฎีการสูงอายุทางจิตวิทยา (Psychological Theories of Aging) ทฤษฎีนี้ อธิบายถึงผู้สูงอายุมีอายุเพิ่มมากขึ้น จะมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องการปรับตัวที่เปลี่ยนไปเพื่อช่วยให้สามารถพร้อมเผชิญหรือยอมรับ และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เกิดขึ้นเป็นทฤษฎีที่ศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลงตามอายุซึ่งประกอบด้วย

2.1 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Human Needs Theory) กล่าวว่า บุคคลจะมีความต้องการภายในตามลำดับขั้นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล แบ่งความต้องการพื้นฐานทั่วไปเป็นลำดับขั้น จนถึงกระทั่งสูงสุดทั้งหมด 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ
3. ความต้องการความรักและความต้องการเป็นเจ้าของ
4. ความต้องการได้รับการยกย่อง
5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

2.2 ทฤษฎีเอกัตบุคคลของจุง (Jung's Theory of Individualism) อธิบายว่าบุคลิกภาพของบุคคลประกอบด้วย จิตตน (Ego) โครงสร้างของจิตนี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ รับรู้เกี่ยวกับความจริง ความเป็นเหตุเป็นผล การเข้าใจตามสภาพแวดล้อมสังคมนั้น ผู้สูงอายุสามารถใช้จิตตนในการปรับมุมมองความคิดให้เหมาะสมกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตในแต่ละสถานการณ์ จิตคุณธรรม (Superego) จิตคุณธรรมนี้จะถูกปลูกฝังและซึมซับมากับผู้สูงอายุตั้งแต่ ช่วงวัยเด็ก จากการเห็นตัวอย่างของคนในครอบครัวรวมถึงคนใกล้ชิด จะเป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลนั้นให้พัฒนาตัวนี้มากขึ้น

ในการเป็นลักษณะเฉพาะบุคคล เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้น บุคลิกภาพจะเปลี่ยนจากมองภายนอก เข้ามามองภายในตนเอง ซึ่งผู้สูงอายุที่ประสบความสำเร็จจะมองเข้ามาภายในตนเอง และเห็นคุณค่าของตนมากกว่าจะมองเห็น แต่ความสำคัญความเสื่อมถอยของร่างกาย สามารถยอมรับได้ทั้งความสำเร็จ และข้อจำกัดที่เกิดขึ้น

3. ทฤษฎีการสูงอายุทางสังคม (Sociologic Theories of Aging) อธิบายถึงความสำคัญถึงการเปลี่ยนแปลงในสัมพันธภาพ และบทบาทระหว่างบุคคล ได้แก่

3.1 ทฤษฎีการถดถอย (Disengagement Theory) เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุจะมีการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมตามสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยทั่วไปจะมีการถดถอยหนีออกจากสังคมลดบทบาทของตนเองเพื่อคงความสมดุลในสังคมไว้

3.2 ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory/Development Task Theory) เชื่อว่าผู้สูงอายุยังคงต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม เพื่อเป็นผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ทั้งกาย และใจทำให้ผู้สูงอายุยังคงปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ควรสนใจและร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงกิจกรรมที่เสริมสร้างสุขภาพที่ดี ทั้งร่างกาย และจิตใจ สร้างความพึงพอใจในชีวิตผู้สูงอายุ เชื่อว่าจะสามารถทำให้ผู้สูงอายุมีบทบาท ทางสังคมตามความเหมาะสม เช่น งานอดิเรก รวมถึงการร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ สมาคม หรือ ชมรมผู้สูงอายุ ทฤษฎีนี้ยังเชื่อว่าสามารถสร้างความสุขให้ผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้

3.3 ทฤษฎีความต่อเนื่อง (Continuity Theory) วัยสูงอายุเป็นวัยที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นส่วนตัวได้อย่างต่อเนื่องเรื่อยไป

3.4 ทฤษฎีความพอเหมาะระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อม (Person-Environment Fit Theory) สัมพันธภาพระหว่างกันของกลุ่มบุคคล ผู้สูงอายุ และสังคมสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งกำหนดสมรรถนะในตัวบุคคลนั้น เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มขึ้นสมรรถนะในตนเองเหล่านี้ อาจเปลี่ยนแปลงไปหรือลดลง ทำให้บุคคลรู้สึกสูญเสียความสามารถในการเผชิญกับสิ่งแวดล้อมได้

3.5 ทฤษฎีพัฒนาการของอีริคสัน (Erikson's Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การพัฒนาด้านจิตวิทยาสังคมของผู้สูงอายุนั้นเป็นช่วงชีวิตที่ผู้สูงอายุจะรู้สึกว่าชีวิตมีคุณค่า มั่นคง หรือท้อแท้สิ้นหวัง สำหรับบุคคลที่รู้สึกว่าชีวิตนั้นมีคุณค่า ถ้ามีความมั่นคงก็จะมีความรู้สึกพึงพอใจในผลของความสำเร็จจากช่วงชีวิตที่ผ่านมาในสถาบันครอบครัว และเกิดความรู้สึกสุขสงบทางใจ และสามารถยอมรับได้ในเรื่องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

2.4.1 ความหมายของการเกษียณอายุ ได้มีผู้ให้นิยามความหมายของการเกษียณอายุไว้ ดังนี้ ภูมิ นริศชาติ (2547) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า เป็นการสูญเสียสถานภาพและบทบาทของบุคคล เป็นการออกจากงานตามอายุที่แต่ละหน่วยงานกำหนดไว้โดยที่บุคคลยังสามารถไปทำงานอื่น ๆ ได้

ศิรินุช อินละคร (2548) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า การที่บุคคลต้องออกจากงานที่ทำเนื่องจากบุคคลนั้นทำงานมาจนครบอายุสูงสุดในการทำงาน ส่วนใหญ่บุคคลจะเกษียณอายุเมื่ออายุประมาณ 60-65 ปี

สุรกุล เจนอบรม (2534) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า เป็นกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงช่วงอายุที่กำหนดไว้ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า การเกษียณอายุ หมายถึง การถอนตัวออกจากภาวะการหนึ่งไปสู่อีกภาวะการหนึ่ง จากสิ่งแวดล้อมหนึ่งไปสู่อีกสิ่งแวดล้อมใหม่ เช่น การถอนตัวออกจากภาวะการเป็นข้าราชการไปสู่ภาวะของการเป็นอิสระ หมดภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ หรือไปสู่บทบาทหน้าที่ธุรกิจส่วนตัว

วันชัย แก้วสุมาลี (2552) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า เป็นการที่บุคคลที่ได้รับการจ้างงาน ต้องออกจากงานที่ทำประจำอยู่ เนื่องด้วยครบอายุหรือช่วงอายุการทำงานที่กำหนดตามที่หน่วยงานระบุไว้

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2553) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลหยุดทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำ เมื่อมีอายุครบกำหนดตามที่แต่ละหน่วยงานได้กำหนดไว้ หรือหยุดทำงานประจำเพราะปัญหาสุขภาพ หรือหยุดทำงานประจำตามเป้าหมายเวลาที่แต่ละบุคคลได้กำหนดไว้โดยไม่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำงานอยู่

ราชบัณฑิตสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า คือ การสิ้นสุดการดำเนินงานหรือการครบกำหนดอายุงานสิ้นสุดกำหนดเวลารับราชการหรือทำงาน

เอกจิตรา คำมีศรีสุข (2558) การยุติจากงานประจำตามเงื่อนไขกฎระเบียบที่กำหนดตามสภาวะสุขภาพของบุคคล หรือตามความพึงพอใจที่จะยุติการปฏิบัติงานหรือการประกอบอาชีพของบุคคลนั้น ๆ อันด้วยมาจากเงื่อนไข กฎระเบียบ สภาวะสุขภาพที่ได้กำหนดไว้

จิณณรัตน์ วราบุญนาคริรมย์ (2558) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า การเกษียณอายุเป็นวงจรชีวิตในการประกอบอาชีพที่อยู่ในช่วงต่ำสุดของการจ้างงาน ความรับผิดชอบต่ออาชีพ และโอกาสในการทำงานต่าง ๆ จะลดต่ำลงอย่างสุดขีด บุคคลที่เกษียณอายุจะมีรายได้ในรูปของบำเหน็จบำนาญโดยไม่ต้องทำงาน ดังนั้นการเกษียณอายุงานจึง

เป็นบทบาททางสังคมที่กำหนดให้มีระบบการแทนที่บุคคล ตามสิทธิหน้าที่ และความสัมพันธ์กับคนอื่น นอกจากนี้การเกษียณอายุงานยังเป็นกระบวนการให้แต่ละบุคคลได้มีการจัดเตรียมชีวิต เพื่อการเริ่มแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการปรับตัว หรือแม้แต่การปลีกตัวออกจากสังคมเมื่อเกษียณอายุงานแล้ว

นวรรตน์ จันเพชร (2558) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในชีวิตของผู้ที่ประกอบอาชีพในหน่วยงานที่ต้องหยุดจากการประกอบอาชีพ เนื่องจากควรกำหนดตามเงื่อนไขการว่าจ้างหรือเนื่องจากความเสื่อมโทรมของร่างกาย หรือเหตุผลอื่น ๆ การหยุดประกอบอาชีพของบุคคลเหล่านี้ก่อให้เกิดการปรับตัวใหม่ของผู้เกษียณอายุเป็นอย่างมาก เป็นการเริ่มต้นใหม่ชีวิตอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งหากการปรับตัวเป็นในทางที่ดี ผู้เกษียณอายุย่อมสามารถดำเนินชีวิตต่อไปด้วยความสุข แต่หากไม่สามารถปรับตัวได้ย่อมเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

พลอยพัชร์ กิจเจริญเกษม (2558) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า การเกษียณอายุเป็นเหตุการณ์ หรือกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องหยุดทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำเพราะเหตุอายุครบกำหนดที่หน่วยงานนั้นกำหนดไว้ และเข้าสู่ภาวะการเริ่มต้นชีวิตใหม่ภายหลังจากการเกษียณอายุด้วยกิจกรรมอื่น ๆ ตามความสนใจ เช่น ทำงานอดิเรก อาสาสมัคร

วรชัย สิงห์ฤกษ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2560) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า หมายถึง การครบกำหนดอายุรับราชการสิ้นกำหนดเวลารับราชการ หรือการเกษียณอายุงาน (Retirement) เป็นกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงช่วงอายุที่กำหนดไว้

ณรงค์ฤทธิ์ อัครเรืองพิภพ (2561) ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่า การยุติการทำงานที่เคยทำอยู่ประจำ การถดถอย การออกจากสังคม กลุ่มผู้ร่วมงาน และชีวิตที่เดินตามเวลาของงาน เหตุเพราะอายุครบกำหนดตามที่หน่วยงานนั้นกำหนดไว้ เช่น หน่วยงานราชการไทย จะกำหนดให้ข้าราชการครบกำหนดเกษียณเมื่อมีอายุครบ 60 ปี

สรุปได้ว่าการเกษียณอายุเป็นการเปลี่ยนแปลงสถานภาพในการประกอบอาชีพของพนักงานที่ได้รับการจ้างจะต้องออกจากงานซึ่งเป็นสิ่งที่พนักงานทุกคนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เมื่อมีอายุครบตามที่กฎระเบียบขององค์กรกำหนดไว้ การเกษียณอายุทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อความเป็นอยู่ แผนการดำเนินชีวิต การปรับตัว อีกทั้งจะได้มีเวลาเพิ่มมากขึ้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่มาทดแทนเวลาการทำงาน นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับชีวิตอีกด้วย และยังมี การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่จะเสื่อมสภาพลดถอยตามอายุที่เพิ่มมากขึ้น

2.4.2 ประเภทของการเกษียณอายุ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2551) แบ่งออกเป็น ภาครัฐและภาคเอกชน เมื่อถึงช่วงอายุที่หน่วยงานกำหนด บุคคลเหล่านั้นจำเป็นที่

จะต้องออกจากงาน หลักเกณฑ์การเกษียณอายุแต่ละหน่วยงานจะแตกต่างกันออกไป โดยส่วนมากจะอยู่ในช่วงอายุ 55-60 ปี สำหรับการเกษียณอายุของประเทศไทย ถือเอาอายุ 60 ปี เป็นเกณฑ์การเกษียณอายุโดยใช้เกณฑ์ที่ประชุมของสมัชชาโลกว่าด้วยเรื่อง “ผู้สูงอายุ” เป็นเกณฑ์สากลทั้งเพศชายและเพศหญิง ได้แบ่งการเกษียณอายุออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การเกษียณอายุแบบตายตัว หมายถึง การบังคับเกษียณอายุ
 - 1.1 การกำหนดอายุเกษียณที่ 60 ปีทุกคน
 - 1.2 การกำหนดอายุเกษียณสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสายงานวิชาการที่ 65 ปี และปฏิบัติงานในสายงานบริหาร 60 ปี เป็นต้น
2. การเกษียณอายุแบบยืดหยุ่น มีความหมายด้วยกัน 2 ประการคือ
 - 2.1 การไม่กำหนดอายุเกษียณไว้แน่นอน จะเลือกเกษียณอายุเมื่อไรก็ได้
 - 2.2 เปิดโอกาสให้เกษียณอายุก่อนอายุเกษียณได้ เช่น กำหนดการเกษียณอายุไว้ที่ 60 ปี แต่เปิดโอกาสให้เกษียณอายุเมื่อ 55 ปีได้

2.4.3 การแบ่งระยะของการเกษียณอายุ Atchley (1994) ได้อธิบายการแบ่งระยะของการเกษียณไว้ 6 ระยะเป็นกระบวนการที่บุคคลต้องพบเจอ

1. ระยะก่อนการเกษียณอายุ (Pre-retirement Phase) แบ่งออกได้ 2 ช่วงคือ
 - 1.1 ระยะนานก่อนเกษียณอายุ ระยะนี้ตัวบุคคลจะไม่มี ความวิตกกังวล การเตรียมความพร้อมในระยะนี้สามารถเกิดได้ทั้งก่อนวัยทำงานหรือเมื่อวัยทำงาน
 - 1.2 ระยะใกล้เกษียณ (Near Phase) ระยะนี้บุคคลจะเริ่มมีความรู้สึกว่าการเกษียณอายุใกล้เข้ามา เริ่มมีความวิตกกังวล หรืออาจจะเริ่มเห็นเพื่อน พี่ หรือคนที่รู้จักเริ่มเกษียณอายุ
2. ระยะหลังเกษียณใหม่ ๆ (Honeymoon Phase) ในระยะนี้ผู้ที่เกษียณอายุจะมีความสุขที่ได้พักผ่อนจากการทำงาน รู้สึกหลุดพ้นจากภาระหน้าที่การทำงานที่ได้ทำก่อนเกษียณ มีเวลาและอิสระมากขึ้น สามารถทำในสิ่งที่ตนต้องการจะทำได้ ซึ่งในช่วงระยะนี้แต่ละบุคคลจะมีช่วงเวลาที่แตกต่างกันไป บางคนอาจจะเป็น 1-5 ปี หรือบางคนอาจใช้เวลาเพียง 1 ปี
3. ระยะเริ่มเบื่อหน่าย (Disenchantment Phase) ในระยะนี้ผู้ที่เกษียณจะมีความรู้สึกเครียด รู้สึกเหงา หงุดหงิดง่ายและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงไม่ได้
4. ระยะเริ่มปรับตัว (Reorientation Phase) ระยะนี้ผู้ที่เกษียณอายุจะเริ่มมีการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงตามแบบแผนในการดำเนินชีวิตหลังการเกษียณอายุ
5. ระยะปรับตัวได้ (Stabilization Phase) ระยะนี้ผู้ที่เกษียณอายุจะมีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง สามารถปรับตัวและคุ้นชินกับการดำเนินชีวิตหลังการเกษียณอายุ

บางบุคคลสามารถเข้าถึงระยะนี้ได้เลย หากมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ แต่ในบางคนที่ไม่มี การเตรียมความพร้อมก่อนก็ไม้อาจเข้าถึงระยะนี้ได้

6. ระยะสุดท้ายของชีวิต (Termination Phase) ระยะนี้ผู้สูงอายุจะมีการทรุดโทรมของร่างกาย เกิดการเจ็บป่วยไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งในระยะนี้เป็นระยะสุดท้ายของการมีชีวิต

2.4.4 ผลกระทบจากการเกษียณอายุ

เพ็ญประภา เบญจวรรณ (2558) การเกษียณอายุก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ที่เกษียณอายุในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งผลกระทบเหล่านั้นมีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้ที่เกษียณอายุ รวมถึงการดำเนินชีวิตอย่างมาก ได้แก่

1. ผลกระทบด้านร่างกาย ผู้เกษียณอายุซึ่งเป็นผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงเผชิญกับความเสื่อมถอยของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายอย่างมาก เช่น ระบบกระดูกเสื่อม ก่อให้เกิดปัญหาในการเดินระบบประสาทต่าง ๆ เสื่อมลง สายตามองไม่ชัด หูตึง ซึ่งในผู้สูงอายุบางคนไม่สามารถยอมรับกับการเสื่อมถอยของร่างกายได้ จึงส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ และดำเนินชีวิต หากขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพ ก็ยิ่งทำให้มีสุขภาพที่เสื่อมลงอย่างรวดเร็ว ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดีจะสามารถปรับตัวได้ด้วยดี ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ภาวะสุขภาพเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการปรับตัวของผู้สูงอายุ

2. ผลกระทบด้านจิตใจ การเกษียณอายุส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้เกษียณได้ค่อนข้างมาก เนื่องจากการเกษียณอายุนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงชีวิตประจำวันอย่างฉับพลัน จากการทำงานที่เคยต้องปฏิบัติงานทุกวันไปสู่การมีเวลาว่างที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันการเปลี่ยนแปลงบทบาทในการทำงานทำให้ผู้เกษียณอายุรู้สึกที่ตนเองด้อยคุณค่า จากที่เคยมีอำนาจกลับไม่มีอำนาจ หากผู้เกษียณอายุปรับตัวไม่ได้จะส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจในปัจจุบัน รู้สึกหงุดหงิด ซึมเศร้า รวมถึงคิดว่าตนเองหมดความหมายไม่มีคุณค่า

3. ผลกระทบด้านสังคม การเกษียณอายุเป็นการยุติสถานภาพบทบาทจากสังคมภายนอกขาดการพบปะกับผู้ร่วมงาน การลดลงของบทบาททางสังคม การมีอำนาจ รวมถึงการได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นในสังคมซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งผลให้ผู้เกษียณอายุมีความรู้สึกด้อยคุณค่า เกิดปัญหาทางจิตใจ และมีความเหงา หากไม่มีบทบาทใหม่มาทดแทนจะทำให้ขาดความพึงพอใจในชีวิต

4. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการเกษียณอายุทำให้ผู้เกษียณมีรายได้น้อยลง ในขณะที่รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นรายจ่ายในการดูแลสุขภาพ จึงก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ

5. ผลกระทบด้านการใช้เวลาว่าง การเกษียณอายุทำให้มีเวลาว่างถึงวันละ 6-8 ชั่วโมง หากผู้เกษียณไม่ได้วางแผนการใช้เวลาว่าง ในการทำงานอดิเรกหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ จะทำให้เกิดความเครียด และความเบื่อหน่ายในชีวิต ซึ่งปัญหานี้มักพบในผู้เกษียณอายุเพศชายมากกว่าผู้เกษียณอายุเพศหญิง

6. ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับคู่ชีวิต และสมาชิกในครอบครัว การที่ผู้เกษียณมีเวลาให้กับครอบครัวมากขึ้น เข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของครอบครัวมากขึ้น อาจส่งผลในทางลบคือ คู่ชีวิตหรือสมาชิกในครอบครัวอาจจะรู้สึกถูกรุกล้ำ เกิดอารมณ์หงุดหงิดซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว จะเห็นได้ว่าผลกระทบจากการเกษียณอายุนั้นสามารถส่งผลทั้งด้านจิตใจ และด้านร่างกายโดยเฉพาะด้านจิตใจ ผู้เกษียณอายุที่ขาดการวางแผนในการเกษียณอายุก็อาจจะเกิดภาวะตึงเครียด ซึมเศร้า ซึ่งนำไปสู่ปัญหาสุขภาพที่รุนแรงได้ ดังการศึกษาของ Hurlock (1980) ที่พบว่าโรคใหม่ของผู้เกษียณอายุเป็นภาวะช็อกจากการเกษียณอายุ (Retirement Shock) ซึ่งเกิดขึ้นหลังการเกษียณอายุอย่างรุนแรง เนื่องจากผู้เกษียณอายุไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ทันทีภายหลังจากเกษียณ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการปรับตัวของ Roy (1999) ทฤษฎีนี้อธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ เมื่อมีสิ่งกระตุ้นมากระทบกระเทือนต่อบุคคล ดังนั้นบุคคลจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อรักษาความสมดุลของร่างกาย จิตใจ และสังคม และบุคคลที่สามารถปรับตัวได้ จะมีความมั่นคงในชีวิต รวมถึงมีสุขภาพดี แต่ในขณะเดียวกันบุคคลที่ไม่สามารถปรับตัวได้จะเกิดปัญหาด้านสุขภาพรวมถึงส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต เช่น มีอาการซึมเศร้า เป็นต้น

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

ทฤษฎี สวอนสิทธิ์ (2555) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตนั้นจะพิจารณาจากคุณภาพในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ได้แก่ โภชนาการ สุขอนามัย การศึกษา สภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัย การมีงานทำ ศาสนา จริยธรรม กฎหมาย และปัจจัยในด้านจิตวิทยา ดังนั้น การเตรียมตัวก่อนการเกษียณควรจะเริ่มในช่วงวัยทำงานหรือในวัยกลางคน ซึ่งในช่วงอายุนี้อาจยังมีความเป็นหนุ่มเป็นสาว จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงาน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.5.1 การเตรียมตัวด้านร่างกาย

บรรลุ ศิริพานิช (2550) กล่าวว่า ภาวะสุขภาพร่างกายเป็นสิ่งที่ทุกคนจะต้องดูแลเอาใจใส่ต่อตนเองอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ในช่วงวัยเด็ก โดยผู้ที่ใกล้จะถึงเวลาเกษียณอายุนั้นควรได้มีการเตรียมตัวในด้านสุขภาพร่างกายให้พร้อมต่อวัยสูงอายุ เพราะในวัยนี้ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงให้เห็นได้อย่างชัดเจน การดูแลร่างกายอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้สุขภาพวัยเกษียณอายุ

ไม่ทรุดโทรมเร็วกว่าวัยอันควร เมื่อมีอายุ 40 ปีขึ้นไปจะต้องเริ่มดูแล เอาใจใส่สุขภาพ ไม่ปล่อยตัวเอง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสุขภาพที่จะตามมาเมื่อถึงวัยสูงอายุ ดังนั้นการเตรียมตัวด้านร่างกาย มีดังนี้

1. ตรวจสุขภาพประจำปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินภาวะสุขภาพ
2. รับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบ 5 หมู่ โดยจะเป็นอาหารที่ง่ายต่อการเคี้ยว และย่อยง่าย งดเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
3. ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 8-10 แก้ว ควรดื่มน้ำหลังตื่นนอนตอนเช้า 1-2 แก้ว จะช่วยการขับถ่ายที่ดีขึ้น
4. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที
5. นอนหลับอย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง
6. ควรให้ร่างกายได้รับแสงแดดทุกวัน โดยเฉพาะช่วงเช้าหรือเย็นเพื่อจะกระตุ้นให้ร่างกายผลิตวิตามินดีจะทำให้ผิวหนังแข็งแรง

อุทัย สดสุข และคณะ (2552) การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกายเป็นสิ่งที่ทุกคนควรเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอมาตั้งแต่ช่วงวัยทำงานเพื่อที่ว่า เมื่อเกษียณอายุแล้วสุขภาพร่างกายจะได้ไม่ทรุดโทรมเร็วกว่าที่ควรจะเป็น (Burnside, 1981) เพราะในวัยหลังเกษียณอายุนั้นระบบการทำงานของร่างกายต่าง ๆ จะมีการเสื่อมลงอย่างเห็นได้ชัด โอกาสเกิดโรคค่อนข้างง่ายกว่าวัยหนุ่มสาว และเมื่อถ้าเป็นแล้วนั้นต้องใช้เวลารักษานาน รายงานการวิจัยการศึกษาสถานการณ์ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตามความต้องการ และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุพบว่า เรื่องปัญหาสุขภาพนั้นเป็นปัญหาหลักที่พบมากที่สุดในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ (วัยหลังเกษียณอายุ) ผู้สูงอายุที่ศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาสุขภาพอย่างน้อย 1 ปัญหา โดยมีจำนวนโรคเฉลี่ย 2 โรคต่อคน ปัญหาสุขภาพที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์มากที่สุด คือ โรคความดันโลหิตสูง โรคข้อเสื่อม โรคเบาหวาน ไชมันในเลือดสูง และโรคหัวใจ

วรภัทร โตรณะเกษม (2561) การเตรียมร่างกายให้พร้อม คือ ถ้าอยากมีชีวิตเกษียณที่มีคุณภาพนั้น ตนก็ต้องเป็นที่พึ่งแห่งตน คือ การดูแลร่างกายให้ดี เพราะไม่มีใครมารับความเจ็บปวดหรือเจ็บป่วยแทนเราได้ สุขภาพที่ดีนั้นมีผลต่อความสุขในวัยเกษียณมากกว่าความมั่นคงทางการเงินเสียอีก ดังนั้น เราจึงต้องตระหนักในเรื่องนี้ และใส่ใจดูแล ในวัยที่เรา กำลังสร้างเนื้อสร้างตัว เพราะสุขภาพของเราอาจเสื่อมโทรมจนยากที่จะฟื้นฟูให้กลับคืนมาเสียแล้ว

เกษม ตันติผลาชีวะ และกุลยา ตันติผลาชีวะ (2538) กล่าวว่า การดูแลสุขภาพต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพราะการที่มีภาวะสุขภาพที่ดีนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากการรู้จักดูแลสุขภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่วัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ วัยกลางคน จนกระทั่ง ถึงวัยสูงอายุ ซึ่งการเตรียมตัวด้านสุขภาพที่ดีสามารถทำได้ ดังนี้

1. รับประทานอาหารที่สะอาด ปลอดภัย และมีสารอาหารครบ 5 หมู่ ได้แก่ โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน เกลือแร่ และวิตามิน ซึ่งควรเป็นอาหารที่เคี้ยวง่าย และย่อยง่าย ละเว้นอาหารรสจัด และหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มมีน้ำตาล
2. ดื่มน้ำวันละ 10 แก้วเป็นอย่างน้อย
3. อยู่ในที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ห่างไกลจากฝุ่นละออง ควันพิษ และหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่แออัด อับชื้น
4. นอนหลับอย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง หากมีปัญหาเรื่องนอนไม่หลับควรหาสาเหตุ และปรึกษาแพทย์ นอกจากการนอนหลับแล้ว ควรมีกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ เช่น ทำงานอดิเรกที่ชอบ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง สดสมเสตมป์ ฯลฯ เพื่อความเพลิดเพลิน และความสุขใจ
5. การขยับถ่ายที่สะดวกทั้งอุจจาระ และปัสสาวะ หากมีปัญหาควรปรึกษาแพทย์
6. การออกกำลังกายและบริหารร่างกายทุกวัน อย่างน้อยวันละ 30 นาที วิธีออกกำลังกายที่ง่ายคือ การเดินเร็วในที่ที่มีอากาศดี ปลอดภัย และการบริหารร่างกายแบบแอโรบิก ที่เหมาะสมกับวัย

2.5.2 การเตรียมตัวด้านจิตใจ

การเกษียณอายุไม่ว่าจะเป็นการเกษียณอายุราชการ หรือการเกษียณอายุงานนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาท และสถานภาพทางสังคมอย่างเฉียบพลัน ถือเป็นภาวะวิกฤตของชีวิต เพราะเป็นการสูญเสียในชีวิตอย่างหนึ่ง ผู้เกษียณอายุมักจะประสบปัญหาวิตกกังวล และเกิดความเครียดในการปรับตัว ผู้ที่ปรับตัวเข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้จะเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ เกิดอารมณ์หงุดหงิด เหนงา หดหู่ และเกิดความเบื่อหน่ายในชีวิต ซึ่งสภาพจิตใจดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อสภาพร่างกายด้วยโดยผู้สูงอายุที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อความชราทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงได้ ไม่อาลัยอาวรณ์ ไม่ทวนคิดถึงอดีตที่ผ่านมา ผู้สูงอายุควรมีทัศนคติเชิงบวกพอใจกับชีวิตปัจจุบัน มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านจิตใจ เพื่อรับสภาพการเกษียณอายุจะช่วยให้การปรับตัวภายหลังการเกษียณอายุเป็นไปด้วยดี

ฉก ธนะศิริ (2550) กล่าวว่าจากการที่จะเกษียณอายุ เป็นภาวะการที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาท สถานภาพทางสังคมอย่างเฉียบพลัน หากไม่มีการเตรียมตัวเตรียมใจไว้ล่วงหน้า มักจะประสบกับความเครียดและการปรับตัวไม่ได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาด้านจิตใจ จึงควรมีการเตรียมตัว ดังนี้

1. การสร้างขวัญกำลังใจที่ดี ในการยอมรับว่าการเกษียณอายุนั้นทุกคนต้องเผชิญ โดยใช้หลักธรรมะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว
2. ฝึกตนให้เป็นคนใจกว้าง มองโลกในแง่ดี รู้จักการปล่อยวาง และเมื่อเกิดปัญหาแก้ปัญหาด้วยความมีสติและรู้จักการควบคุมตนเอง

3. มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนต่างวัย บางครั้งเพื่อนต่างวัยจะทำให้รู้สึกมีชีวิตชีวา กระฉับกระเฉงขึ้น

4. ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

5. สนใจติดตามข่าวสารบ้านเมือง หาความรู้เพิ่มเติม เช่น การฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์

บุญเทือง โพธิ์เจริญ (2551) พบว่า ผู้สูงอายุที่มีทัศนคติที่ดีต่อความชราทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงได้ ไม่อาลัย อารมณ์ไม่หวนคิดถึงอดีตที่ผ่านมา เป็นผู้สูงอายุที่มีทัศนคติเชิงบวก พอใจกับชีวิตปัจจุบัน มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ซึ่งการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านจิตใจ เพื่อรับสภาพการเกษียณอายุซึ่งจะช่วยทำให้การปรับตัวภายหลังการเกษียณอายุเป็นไปด้วยดี

ศุภย์เรียนรู้สู่สภาวะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2560) ได้อธิบายว่าการเตรียมพร้อมด้านจิตใจ คือ จิตใจ และอารมณ์ของวัยกลางคนจนถึงวัยสูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติมีทั้งด้านดี และมีด้านที่ต้องพึงระวัง การรู้จักปรับสมดุลชีวิต จะทำให้คุณพบความสุขสงบทางใจ ความสุขที่คุณปรารถนาในชั้นปลายชีวิตนั้นเป็นอย่างดี

นวรรตน์ จันเพชร (2558) กล่าวว่า การเตรียมตัวด้านจิตใจ การมีสุขภาพจิตดีเป็นความสามารถในการปรับตัว เตรียมพร้อม และยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมได้โดยไม่มี ความตึงเครียดทางจิตใจ มีอารมณ์แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ได้ และมีสติอยู่เสมอ ภาวะการเกษียณถือเป็นภาวะวิกฤตอย่างหนึ่งของชีวิต ที่ทำให้เกิดความเครียดทางจิตใจ แนวทางการดูแลรักษาสุขภาพจิต สามารถปฏิบัติได้ เช่น

1. ใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว หลังจากเกษียณควรหาเวลาศึกษา และปฏิบัติตาม “หลักธรรม” ของศาสนา อันจะนำไปสู่การทำประโยชน์ และก่อให้เกิดความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ดังนั้น ศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก

2. หมั่นออกกำลังกายเป็นประจำ ร่างกายจะได้แข็งแรงช่วยให้จิตใจปลอดโปร่ง

3. รับประทานอาหารให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ ครบ 5 หมู่

4. ได้รับอากาศบริสุทธิ์เป็นประจำ

5. สร้างบรรยากาศที่ดีอบอุ่น สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว

ผู้ที่ปรับตัวเข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้ จะมีอารมณ์รุนแรง หงุดหงิด ว่าเหว เศร้า เบื่อหน่าย สงสารตนเอง ซึ่งสภาพจิต ดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความเจ็บป่วยทางร่างกายด้วย ผู้ที่มีการเตรียมพร้อมทางจิตใจก่อนเกษียณ และมีการดูแลสุขภาพจิตเป็นประจำ จะสามารถยอมรับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า ซึ่งจะช่วยให้การดำรงชีวิตต่อไปหลังเกษียณอย่างมีความสุข จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพจิตข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการเตรียมความพร้อม และวางแผนต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับวัยก่อนการ

เกษียณอายุการทำงาน ด้านจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง เช่น การปรับทัศนคติ เตรียมใจให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ทำจิตใจให้สงบ การปรับตัวดี มองโลกในแง่บวก ทำจิตใจให้ผ่องใส มีอารมณ์ขัน สนุกกับการใช้ชีวิต และการควบคุมจิตใจของตน รวมถึงวิธีการรับมือต่อจิตใจของตนเอง เมื่อถึงกำหนดเวลาการเกษียณอายุ

2.5.3 การเตรียมตัวด้านการเงิน

สุโขใจ น้ำพุต (2557) กล่าวว่า การบริหารการเงิน เป็นการจัดระเบียบการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดหาเงินเข้ามา และการใช้จ่ายเงินออกอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งก่อให้เกิดผลที่ดีจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากบุคคลเมื่อเกษียณอายุแล้วรายได้ที่เคยได้รับประจำก็จะลดลง ดังนั้นถ้าหากไม่มีแผนการใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม เงินจำนวนนั้นอาจจะหมดไปอย่างรวดเร็ว เราจึงควรมีการเตรียมตัวด้านรายรับ และรายจ่าย ดังนี้

1. ประเมินรายรับแต่ละเดือน และวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของรายรับเพื่อคาดคะเนรายได้ที่จะเป็นรายได้ประจำหลังจากเกษียณอายุ
2. ประเมินรายจ่ายในแต่ละเดือน และวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของรายจ่าย เพื่อจัดทำเป็นงบประมาณออกมา ให้เห็นเป็นรูปธรรม จะเป็นรายเดือนหรือรายปีก็ได้
3. ควบคุมค่าใช้จ่ายให้สมดุลกับรายได้ ถ้างบประมาณออกมาว่ารายจ่ายมากกว่ารายรับ ก็ควรต้องหาทางเพิ่มรายได้ หรือมีเงินนั้นก็ควรตัดรายจ่ายลง
4. เตรียมหางานสำรองในกรณีที่ต้องหารายได้เพิ่ม ควรเตรียมไว้ตั้งแต่ยังไม่เกษียณอายุ
5. เตรียมสะสมเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามเจ็บป่วย ผูกเงิน หรือเมื่อมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ควรสะสมเป็นเวลาอย่างน้อย 10-15 ปี ก่อนการเกษียณอายุ โดยอาจจะสะสมในรูปอสังหาริมทรัพย์ การซื้อพันธบัตร การประกันชีวิต หรือการลงทุนกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) ซึ่งเป็นกองทุนที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างการเป็นกองทุนรวมกับการเป็นเครื่องมือสะสมเงินไว้ใช้ยามชรา

ชนัญญา (2558) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมทางด้านทุนทรัพย์เพื่อการเลี้ยงชีพของผู้สูงอายุ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากรายได้ลดลงจากการเกษียณอายุ การไม่ได้ทำงานแล้วทำให้ ขาดรายได้ และยิ่งไปกว่านั้น หากผู้สูงอายุยังคิดจะทำงานอยู่รายได้ที่สูงเช่นเดิมก่อนการเกษียณอายุ ย่อมเป็นไปได้ยาก ประกอบกับสมรรถภาพทางร่างกายที่ลดลง การทำงานที่จะเป็นรูปแบบเดิมอาจจะ เป็นไปได้ยากขึ้น อีกทั้งผู้สูงอายุมักไม่คำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจของตนเองที่มีการเปลี่ยนแปลง เมื่อเข้าสู่สู่วัยนี้จริง ๆ แล้ว อาจจะเกิดความกังวลตามมาว่า รายได้ที่มีอยู่จะเพียงพอต่อรายจ่ายที่ เกิดขึ้นหรือไม่ และยิ่งความชราเพิ่มขึ้น ย่อมสวนทางกับรายได้ที่ลดลงเรื่อย ๆ ประกอบการมีสุขภาพ ร่างกายที่เสื่อมลงจะต้องรักษาอยู่บ่อยครั้ง เงินจึงเป็นปัจจัยในการดูแลรักษา

สุขภาพ สถานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขมากขึ้น จึงมีแนวทางการเตรียมตัวทางรายได้ หลายแนวทางด้วยกัน ดังนี้

1. การจัดการงบประมาณ การวางแผนงบประมาณรายรับ-รายจ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการวางแผนจากความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นหลังการเกษียณอายุ ที่ควรรู้ว่ารายได้-รายจ่ายเป็นอย่างไร และต้องคาดคะเนถึงอนาคตอันไกลที่มีความเปลี่ยนแปลงแตกต่างไปหลังจากเกษียณอายุไม่กี่เดือน โดยการจัดทำงบประมาณเป็นรายปี ซึ่งจัดทำแบบคร่าว ๆ ก่อน แล้วจึงค่อยทำรายละเอียด ภายหลัง ดูว่าผลลัพธ์ที่ออกมา นั้น หากรายจ่ายเกินจากรายรับจะต้องทำอย่างไร หารายได้เพิ่มหรือว่าจะตัดรายจ่ายลง และการทดลองใช้เงินที่คาดว่าจะได้รับหลังเกษียณอายุช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อสำรวจว่า สามารถจัดการอย่างไรให้เหมาะสม

2. การประหยัดรายจ่าย สามารถช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ได้แบบไม่เดือดร้อนทางเศรษฐกิจ ได้วิธีหนึ่ง โดยการลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย ไม่ควรประมาทเรื่องการใช้จ่าย อันเนื่องมาจากติดนิสัยจากการใช้จ่ายที่เคยเป็นก่อนหน้าที่ผ่านมา

3. การเตรียมเงินสำรอง เงินสำรองสำหรับค่ารักษาพยาบาล รวมถึงเก็บไว้เป็นเงินฉุกเฉินเมื่อเกิดสิ่งที่ไม่คาดคิดขึ้น โดยมีรูปแบบการสะสมเงินหลายรูปแบบ ทั้งการออม การซื้อพันธบัตร การประกันชีวิต ประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ ซึ่งการออมควรเตรียมตัวไว้ตั้งแต่เนิ่น ๆ อาจเป็นเวลา 5-10 ปี เพื่อให้มีหลักทรัพย์ที่มั่นคง เพราะยิ่งอายุมากขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่สามารถทำอะไรได้ ก็จะมีเงินไว้ใช้จ่าย

2.5.4 การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย

ชนัญญา ปัจพล (2558) กล่าวว่า การเตรียมการด้านที่อยู่อาศัย คือ ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์จึงควรมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องเตรียมการไว้ตั้งแต่วัยกลางคน เพราะเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจะได้มีความพร้อมในด้านที่อยู่อาศัย ประกอบกับการจัดการเรื่องที่อยู่อาศัย บางอย่างเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุไม่สามารถทำได้รวมถึงการหาทรัพย์สินจำนวนมาก ๆ มาใช้จ่ายในการเตรียมการหลังเกษียณก็เป็นไปได้ยากกว่า และการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ จะมีรูปแบบที่เปลี่ยนไป เพราะฉะนั้นต้องคำนึงถึงลักษณะการอยู่อาศัย ควรมีแบบแผนที่เป็นสัดส่วนที่เหมาะสม และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับรองรับการเกษียณอายุ

ณรงค์ฤทธิ์ ทิมพุมเรียง (2561) กล่าวว่า การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัยเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคนในการเตรียมที่อยู่อาศัยควรที่จะจัดเตรียมให้พร้อมก่อนถึงวันเกษียณอายุ และควรจัดเตรียมตั้งแต่วัยกลางคน เพราะถ้าหากจัดการเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุแล้วอาจมีปัญหามากมาย ซึ่งจะไม่สามารถแก้ไขได้ทันการณ์ได้ ในการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง มีดังนี้

1. สถานที่ตั้งที่อยู่อาศัยนั้นจะต้องสะดวกในการเดินทางอยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชน จากเพื่อนหรือญาติสนิท

2. ลักษณะการอยู่อาศัยควรจะมีการวางแผนล่วงหน้าว่าจะใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุกับใครอยู่กับคู่สมรส อยู่กับญาติพี่น้อง อยู่กับลูกหลาน เพื่อที่จะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว

3. สภาพที่อยู่อาศัย หมายถึง สภาพบ้านและสิ่งแวดล้อมจะต้องมีลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมกับ สภาพ และข้อจำกัดในวัยชรา

ดิศราภรณ์ ศรีทอง (2560) กล่าวว่า ในการจัดเตรียมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุสามารถแบ่งตามความต้องการความช่วยเหลือหรือการพึ่งพาผู้อื่นได้เป็น 3 ระดับ คือ

1. แบบพึ่งพาตนเอง (Independent Living) คือ ผู้สูงอายุที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติทั่วไป เช่น การทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีข้อจำกัดเหมือนคนทั่วไปได้ เป็นต้น (An American Definition of Independent Living)

2. แบบมีผู้ช่วยเหลือ (Assisted Living) คือ ผู้สูงอายุที่มีความเสื่อมถอยด้าน สุขภาพร่างกายเล็กน้อย จึงต้องการความช่วยเหลือบางกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น การอาบน้ำ การแต่งตัว การเตรียมและประกอบอาหาร การเลือกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย การจัดเตรียมยา โดยการออกแบบที่อยู่อาศัยให้ผู้สูงอายุและครอบครัวหรือผู้ดูแล ควรจะเป็น อพาร์ทเมนต์แบบห้องสตูดิโอหรือแบบ1 ห้องนอนก็ได้ อุปกรณ์ประกอบอาหารต้องการแค่ ตู้เย็นขนาดเล็ก ๆ และไม่โครเวฟก็เพียงพอ

3. สถานพยาบาล (Nursing Home) ผู้สูงอายุที่ต้องอยู่ในสถานพยาบาล เป็นผู้ที่ต้องการรับความช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ในกิจวัตรประจำวัน รวมทั้งมีความต้องการบริการทางการแพทย์ที่มากกว่าปกติ และมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้อง เช่น มีชุดครัว ห้องน้ำส่วนตัว เครื่องซักผ้า ระบบสัญญาณฉุกเฉิน ตารางเวลาการเดินทางประจำวันสำหรับออกไปซื้อของ มีการพาไปทำกิจกรรมนอกสถานที่ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งผ่านการอบรมด้านการดูแลผู้สูงอายุ มีกิจกรรมส่งเสริมด้านสังคม วัฒนธรรมและกิจกรรมนันทนาการ ในด้านอาหารทางสถานพยาบาล มีบริการอาหารเพื่อสุขภาพทั้ง 3 มื้อ และมีอาหารว่างบริการระหว่างวัน ทำความสะอาดห้องพักทุกวัน บริการซักรีดเสื้อผ้าและซักผ้าปูที่นอนสัปดาห์ละครั้ง โดยค่าบริการทั้งหมดนี้มีถูกกำหนดในรูปแบบค่าเช่าที่จะแตกต่างกันออกไป ตามรูปแบบการเลือกแต่ละเงื่อนไข

2.5.5 การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

เอก ธนะศิริ (2550) กล่าวว่า การรักษาสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ที่จะเกษียณอายุมองเห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัว และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วยวิธีการเชิงรูปธรรม ดังนี้

1. การไปมาหาสู่ เยี่ยมเยียน และติดต่อสื่อสารกันเสมอ
2. ดูแลช่วยเหลือกันในยามเดือดร้อน
3. เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนในครอบครัว
4. ให้ความแก่สมาชิกในครอบครัว และมีความซื่อสัตย์ต่อกัน
5. สอนให้ลูกหลานรักและเคารพผู้สูงอายุ

2.5.6 การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

บรรลุ ศิริพานิช (2550) กล่าวว่า เมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ การทำกิจกรรมยามว่างเป็นเรื่องที่สำคัญ ควรเลือกงานที่มีประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคม โดยพิจารณาจากการมีใจรักในงานมีความถนัดในงาน และมีความเหมาะสมกับกำลังของตน การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่างมีดังนี้

1. ทำงานอดิเรก เช่น เขียนหนังสือ งานสะสมต่าง ๆ หรือทำงานประดิษฐ์
2. เล่นกีฬาที่ไม่ต้องใช้แรงมากนัก เช่น เดิน ว่ายน้ำ เปตอง รำมวยจีน
3. อ่านหนังสือ เช่น บทประพันธ์ ประวัติศาสตร์ นวนิยาย
4. เข้าร่วมกิจกรรมในสังคม หรือทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

2.5.7 การเตรียมตัวด้านการทำประกันชีวิต

สมาคมประกันวินาศภัย (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประกันภัย หมายถึง การที่บุคคลฝ่ายหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นหลักประกันให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีสัญญาว่าจะไม่ต้องรับความเดือดร้อนจากสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน โดยผู้ให้หลักประกันจะจ่ายเงินชดเชยให้ตามจำนวนและเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ หรือทำให้ทรัพย์สินที่เอาประกันไว้กลับสู่สภาพดีหรือใกล้เคียงของเดิม โดยผู้ให้หลักประกันจะได้รับเงินตอบแทนจากอีกฝ่ายหนึ่งตามจำนวนเงินที่ตกลงกัน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา 861) กำหนดว่า สัญญาประกันภัยนั้นคือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่ง (ผู้รับประกันภัย) ตกลงจะให้ค่าสินไหมทดแทน หรือ เงินจำนวนหนึ่งให้ในกรณีหากเกิดวินาศภัย หรือมีเหตุอย่างอื่นในอนาคต ดังที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งบุคคล (ผู้เอาประกันภัย) ตกลงจะส่งเงินที่เรียกว่า “เบี้ยประกัน” ให้กับ ผู้รับประกันภัย

กรมการประกันภัย (2553) ได้ให้ความหมายของ ประกันชีวิต หมายถึง การประกัน การสูญเสียชีวิต รวมถึงการอยู่รอดของตัวผู้เอาประกันในระยะเวลาที่มีสัญญากันไว้ ในการทำประกันชีวิต มีข้อตกลงหลายแบบด้วยกัน ผู้เอาประกันจะเลือกได้ ซึ่งเป็นหลักทั่วไป คือ

1. การประกันชีวิตตลอดชีพ เป็นข้อตกลงที่ผู้เอาประกันจะจ่ายเบี้ยประกันไปจนสิ้นชีวิต แล้วบริษัทจะจ่ายเงินประกันให้แก่ผู้รับประโยชน์

2. การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เป็นการให้ความคุ้มครองเมื่อมีการเสียชีวิตเกิดขึ้นระหว่างสัญญามีผลบังคับ บริษัทจะจ่ายเงินประกันให้ผู้รับประโยชน์ หรือถ้าผู้เอาประกันมีชีวิตรอดมาได้พ้นเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา บริษัทจะจ่ายเงินประกันให้แก่ผู้เอาประกันอีกด้วย

3. การประกันชีวิตแบบบำนาญ คือ ผู้เอาประกันทำขึ้นเพื่อหาความคุ้มครองให้ตนมีรายได้ในยามสูงอายุ เช่น ให้บริษัทฯ จ่ายรายได้ให้ในรูปแบบบำนาญรายเดือน เป็นต้น

สุขใจ น้ำผุด (2557) กล่าวว่า ไม่ว่าจะเงินออม หรือรายได้อื่น ๆ ที่ได้รับในช่วงวัยหลังเกษียณ หนี้สินรูปแบบการดำรงชีวิต ที่อยู่อาศัย รวมถึงการดูแลสุขภาพร่างกายของผู้เกษียณเอง ประชากรวัยทำงานส่วนใหญ่จะได้รับเงินก้อนที่สะสม หลังจากทำงานมาอย่างยาวนาน ไม่ว่าจะเงินสะสมจากกองทุนประกันสังคม เงินชดเชยตามกฎหมาย เงินจากกองทุนชราภาพประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินที่เก็บสะสมมาด้วยตนเอง จากประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์หรือประกันชีวิตแบบบำนาญ

2.5.8 ข้อดีของการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

วันชัย แก้วสุมาลี (2552) ได้กล่าวว่า การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุก่อให้เกิดผลดีต่อผู้ที่เตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุและบุคคลรอบข้าง ดังนี้

1. ด้านจิตใจสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยสติและความไม่ประมาท สามารถเอาชนะใจตนเองด้วยการยอมรับสภาพความจริงได้อย่างสงบ

2. ด้านร่างกายทำให้สุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง การเจ็บป่วยมักจะลดลง

3. ด้านทรัพย์สินเงินทอง สามารถควบคุมรายรับและรายจ่ายได้อย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานการครองชีพที่ดีภายหลังเกษียณอายุ

4. ด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่างได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนวัยเดียวกัน และเพื่อนต่างวัย สามารถสร้างประโยชน์ต่อสังคมได้

5. ด้านสัมพันธภาพในครอบครัวได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกัน ทำให้เกิดความรักใคร่ผูกพันกัน

6. ด้านที่อยู่อาศัย มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองทำให้เกิดความอบอุ่นใจ

กล่าวโดยสรุปคือ การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุนั้นแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง และด้านการทำประกันชีวิต โดยทุก ๆ ด้านล้วนมีความสำคัญต่อผู้ที่เกษียณอายุ ซึ่งควรจะเตรียมตัวล่วงหน้าในทุกด้านที่กล่าวมาข้างต้นอย่างน้อย 10-15 ปี

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาลักษณ์ จันทา (2560) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทผลิตอุปกรณ์กีฬาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ผลจากการศึกษาพบว่า พนักงานมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุโดยรวม และรายด้านเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจอยู่ในระดับ ปานกลางเมื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของบริษัทผลิตอุปกรณ์กีฬาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามช่วงอายุพบว่า มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

นิภาพร เกิดมัลย์ (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการครู ในเขตพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมของการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุอยู่ในระดับมาก ข้าราชการครู ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ให้ความสำคัญในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงินในระดับก่อนเกษียณอายุมาก ลักษณะประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุข้าราชการครูแตกต่างกัน ยกเว้นระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมที่ไม่แตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ศฤนพรรณ ยิงอรุรักษ์วงศ์ (2560) ได้ศึกษาการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษากการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ครูมีการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายได้อยู่ในระดับมากจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านรายได้ และการใช้จ่ายและอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัยและด้านการมีส่วนร่วมในสังคม สำหรับผลการเปรียบเทียบการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการในภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านรายได้ และการใช้จ่าย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการมีส่วนร่วมในสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้าน

จิตใจ มีการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการไม่แตกต่างกัน และครูที่มีอายุต่างกัน มีการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

วรชัย สิงห์ฤกษ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2560) ได้ศึกษา การเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุงานของเจ้าหน้าที่ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ผลจากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด เกือบทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจดีต่อการเตรียมความพร้อมหลังเกษียณอายุงาน แต่มีเจ้าหน้าที่ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์เพียงส่วนน้อยที่ครอบครัวมีฐานะค่อนข้างดีจึงไม่เห็นความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุงาน เจ้าหน้าที่ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ มีสภาวะการเตรียมความพร้อมค่อนข้างดีใน 5 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านการใช้เวลาว่าง ด้านครอบครัว และสังคม ได้มีการจัดระดับปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยพบว่า ปัญหาด้านสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ปัญหาด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ศรุต กิตติมหาชัย (2560) ได้ศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่อง การเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของ พนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากพนักงานระดับปฏิบัติการของบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 4 เขต ได้แก่ เขตวัฒนา เขตคลองเตย เขตปทุมวัน และเขตสายไหม จำนวน 400 คน และวิธีการทาง สถิติ ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์สมมติฐาน ใช้สถิติทดสอบหา ความสัมพันธ์แบบถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และสถิติวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษา พบว่าการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ด้านการวางแผนการใช้ชีวิต ประกอบด้วย ความพอประมาณ ไม่ส่งผลต่อการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชัยวัฒน์ พุฒซ้อน และกัณฑ์พัฒน์ พรศิริวัชรลี (2561) ได้ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม ส่งผลให้กำลังแรงงานและผลิตผลลดลง ปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และการใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ดังนั้น แนวทางแก้ไขปัญหาสังคมผู้สูงอายุรัฐควรถือเป็นนโยบายที่สำคัญ และเร่งด่วน ควรส่งเสริมให้

มีการจ้างงานผู้สูงอายุให้ทำงานตามความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ขยายกรอบเวลาการเกษียณงาน การตั้งกลุ่มอาชีพแก่ผู้สูงอายุ และควรปรับปรุงระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุที่นำไปปฏิบัติให้เกิดรูปธรรม เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับบริการหรือเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นธรรม

ธีรดา ยันสันเทียะ (2561) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและการรับรู้ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมปรับตัว การเงิน ที่อยู่อาศัย การใช้เวลาว่าง มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนและการรับรู้ด้านจิตใจ ด้านสุขภาพร่างกาย มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อรณิชษฐ์ แสงทองสุข (2562) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทย กรณีศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี และนนทบุรี จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านสภาพความเป็นอยู่ที่ดีโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านสภาพร่างกายที่ดี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านการรวมกลุ่มทางสังคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยภาพรวม อยู่ระดับปานกลาง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านสภาพอารมณ์ที่ดี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

อรรวรรณ จิตรคำคุณ (2562) ได้ศึกษาการวางแผนการเงินหลังการเกษียณอายุของประชาชนหมู่บ้านเอื้ออาทร ตำบลปากแคว อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย การการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาของการวางแผนการเงินหลังการเกษียณ 5 ด้าน เป็นดังนี้ ด้านการจัดการในเรื่องทรัพย์สิน ประชาชนส่วนใหญ่มีสินทรัพย์สภาพคล่องไม่เกิน 100,000 บาท ด้านการบริหารสินเชื่อเพื่อการบริโภคนั้นพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีบัตรเครดิต ส่วนด้านการออมการลงทุน พบว่ามีการออมต่อเดือนไม่เกิน 5% ของรายได้ มีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อความจำเป็นและฉุกเฉิน ด้านการบริหารความเสี่ยงและการประกัน ประชาชนส่วนใหญ่ ทำประกันชีวิตเพื่อเป็นการลงทุนและออม ส่วนด้านการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปให้ความรู้เทคนิคการวางแผนการเงินก่อนวัยเกษียณ ทักษะในการประกอบอาชีพเสริม การทำบัญชีรายรับรายจ่าย คร่าวๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้หลังจากการเกษียณ

ปิยดา วงศ์วิวัฒน์ และชาญเดช เจริญวิริยะกุล (2562) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การรับรู้สมรรถนะแห่งตน อยู่ในระดับมาก

ส่วนมีทัศนคติต่อการเกษียณอายุที่ดี และลักษณะของบุคลากรมีความพร้อมดี การรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลโดยรวมก่อนการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามากที่สุด รองลงมา คือ การรับรู้สมรรถนะแห่งตน ความสมดุลในชีวิตของบุคลากรและทัศนคติต่อการเกษียณอายุตามลำดับ

อุทุมพร วานิชคาม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า งานวิจัยศึกษาการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประชาชนเขตสายไหม จำแนกตามเพศและอายุ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ รวบรวมข้อมูล ด้วยแบบสอบถามกับประชาชนเขตสายไหม จำนวน 391 คน และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน พบว่า ประชาชนมีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่อยู่อาศัย รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านสุขภาพ ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การิตา เขียรถาวร (2563) ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า 1) พนักงานการไฟฟ้าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 59 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส โดยมีบุตรจำนวน 2 คน ต่อครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป ไม่มีอาชีพเสริม มีความรู้เรื่องการออมเงินระดับปานกลาง และอาศัยบ้านของตนเอง 2) พฤติกรรมการปรับตัวในการดำเนินชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสุขภาพร่างกาย 3) รูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้เวลา 4) พนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตรและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุโดยรวมไม่แตกต่างกัน 5) พนักงานที่มีอาชีพเสริม มีความรู้เกี่ยวกับการออม/ลงทุน และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วชากร นพนรินทร์ (2563) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้สูงวัยอย่างมีคุณภาพของประชาชนในอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.8 มีแรงสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 69.6 มีความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงอายุในระดับมาก ร้อยละ 70.8 มีทัศนคติต่อการเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก และร้อยละ 58.8 มีการเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้สูงวัยอย่างมีคุณภาพของประชาชน ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่อการเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงอายุ ($r = 0.752, p < 0.001$), การเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงอายุ ($r = 0.551, p < 0.001$), แรงสนับสนุนทางสังคม ($r = 0.532, p < 0.001$) และอายุ ($r = 0.163, p = 0.001$) ตามลำดับ โดยปัจจัยทั้ง 4 รวมพยากรณ์การเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้สูงวัยอย่างมีคุณภาพของประชาชน ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ได้ร้อยละ 68.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภราดา โชติกุล และบัวทอง สว่างโสภากุล (2564) ศึกษาเรื่อง ความเข้มแข็งทางใจ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการเตรียมพร้อมเพื่อเกษียณอายุของพนักงานสายการพาณิชย์ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า ความเข้มแข็งทางใจ การรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับสูง และการเตรียมพร้อมเพื่อเกษียณอายุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน (เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือน รายได้เสริม การออม ภาวะสุขภาพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรม) มีการเตรียมพร้อมเพื่อเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน ความเข้มแข็งทางใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมพร้อมเพื่อเกษียณอายุของพนักงานโดยรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม ประเภทสุรา ในจังหวัด กรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร จำนวน 1,252 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากจำนวนประชากร ตารางกรณีศึกษาของพนักงานระดับปฏิบัติการ กลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม ประเภทสุรา บริษัทXYZ จำนวน 303 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร คำนวณ ตามแนวคิดของ Taro Yamane (Yamane, 1973 : อ้างถึงใน ศิริพงษ์, 2553 : 203) กรณี ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่าความคลาดเคลื่อน (e) \pm 5% มีสูตร การคำนวณขนาดตัวอย่าง (n) ดังนี้

	$n = \frac{N}{1+N(e^2)}$
โดยที่	n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง
	N = จำนวนของประชากรทั้งหมด
	e = ค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง
แทนค่า n	$= \frac{1,252}{1+1,252*(0.05^2)}$
	= 303.15
	= 303 ตัวอย่าง

คำนวณขนาดตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนเท่ากับ 303 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (สุชาติดา, 2542 : 26) เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก และมีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ (Stratum) เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนและครอบคลุม โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่มจาก 4 จังหวัด ตามสัดส่วนของประชากรแต่ละจังหวัด และแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่มจาก 4 ช่วงอายุ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะต่างกัน จากนั้นคำนวณหาขนาดตัวอย่างจาก 4 จังหวัด และ 4 ช่วงอายุ ตามสัดส่วนของประชากรให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

$$n_i = \frac{N_i}{N/n}$$

$$n = \frac{238}{1,252/303}$$

$$= 57.60$$

$$= 58 \text{ ตัวอย่าง}$$

โดยที่ **n_i** แทนขนาดตัวอย่างในชั้นภูมิที่ i

n แทนขนาดตัวอย่าง

N_i แทนขนาดของประชากรในชั้นภูมิที่ i

N แทนขนาดของประชากร

ตาราง 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด และจำแนกตามช่วงอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร

จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง				รวม
		อายุ 40-45 ปี	อายุ 46-50 ปี	อายุ 51-55 ปี	อายุ 56-60ปี	
กรุงเทพมหานคร	238	8	16	17	17	58
นครปฐม	473	8	32	42	32	114
ปทุมธานี	286	13	17	18	21	69
สมุทรสาคร	255	18	22	13	9	62
รวม	1252	47	87	90	79	303

ที่มา : ข้อมูลจำนวนพนักงานจากฝ่ายบุคคล กลุ่มธุรกิจสุรา

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 303 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเรียงลำดับตามช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง 40-45, 46-50, 51-55 และ 56-60 ตามจำนวนประชากรในแต่ละจังหวัด (หลังจากนั้นสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้ครบตามจำนวน) จะได้จำนวนของพนักงานที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจนครบจำนวนตามที่กำหนดไว้ ตามตาราง 3.1

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นร่วมกับข้อคำถามที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อคำถามมาปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา และกรอบแนวคิดในงานวิจัย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส ระดับงาน ที่พักอาศัย และ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง และด้านประกันชีวิต ลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นคำถามปลายปิด มีคำถามจำนวน 35 ข้อ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเกิร์ต (Likert, 1967, pp.90-95) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	ระดับมากที่สุด
4	ระดับมาก
3	ระดับปานกลาง
2	ระดับน้อย
1	ระดับน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนน

การแปลผลคะแนนนั้น ผู้วิจัยมีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยได้นำระดับความคิดเห็นมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และนำเสนอผลการวิจัย พร้อมแปลผลค่าเฉลี่ยเพื่อจัดการความคิดเห็นของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามเกณฑ์ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ให้ครอบคลุมตามความวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร สร้างแบบสอบถาม และกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนด โดยคำแนะนำจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับเครื่องมือการวิจัย
3. นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาของงานวิจัย คุณภาพของเครื่องมือวัดถูกต้องตามเนื้อหาที่ต้องการ จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน (Index of Item Objective Congruence : IOC) ดังนี้

- +1 เมื่อ แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 0 เมื่อ ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1 เมื่อ แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เมื่อพิจารณาความสอดคล้อง แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) คำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์

R คือ คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่า IOC คือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.0 ถือว่าเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ แต่สำหรับข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 จะมีการพิจารณาปรับปรุงหรือตัดออก (Rovinelli and Hambleton, 1977) และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้แบบสอบถามมีความชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบแล้วไปทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try-Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานของกลุ่มบริษัทธุรกิจต่อเนื่อง ปฏิบัติงานที่อาคารเช่าเบิ่งหงวน อาคารเลขที่ 333 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำแล้วนำไปใช้งานจริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการและนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือของแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อถืออยู่ระหว่าง 0.955 ถึง 0.958 หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

6. ในการแจกแบบสอบถามนั้น จะนำระบบ E-Questionnaire มาประยุกต์ใช้ โดยใช้ Google Form เพื่อให้สะดวก รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นารเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดส่งลิงก์แบบสอบถาม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปยังฝ่ายทรัพยากรบุคคล ในกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อที่จะส่งแบบสอบถามออนไลน์นี้ไปยังพนักงานของกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำนวน 303 ตัวอย่าง
2. ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2565
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ที่ได้รับการให้ข้อมูลของพนักงาน โดย Google Form จะทำการลงรหัส (Coding) ให้โดยอัตโนมัติ ผ่าน Google Sheet จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติต่อไป

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มีลักษณะแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Check-List) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ การหาค่าความถี่ (Frequency) เป็นการแสดงค่าความถี่ของข้อมูลที่เกิดขึ้นได้ และค่าร้อยละ (Percentage) เป็นการคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัวเทียบกับข้อมูลรวมทั้งหมด โดยให้ข้อมูลรวมทั้งหมดมีค่าเป็นร้อยละ

3.4.2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง และด้านการทำประกันชีวิต จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สัญลักษณ์ \bar{X} สำหรับค่าเฉลี่ยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3.4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามปัจจัยข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เป็นการทดสอบสมมติฐานด้วย t-Test กรณีประชากร 2 กลุ่ม และการทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way ANOVA (One-way Analysis of Variance) : F-Test กรณีประชากร 3 กลุ่มขึ้นไป โดยได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ถ้าค่า Sig ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า .05 แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้วิธีเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Fisher's Least Significant Difference)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของ พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ และนำเสนอข้อมูลเรียงลำดับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ อักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องกัน และสะดวกในการแปลผลต่าง ๆ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน ขนาดตัวอย่าง (Sample Size)
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Mean)
S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
P	แทน ค่าระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ (Significant)
SS	แทน ค่าผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
d.f.	แทน ค่าองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสอง (Mean of Square)
F	แทน ค่าจากการคำนวณในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
t	แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต
LSD	แทน ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับประชากรกลุ่มที่ I และ j

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นครปฐม และสมุทรสาคร จำนวน 303 คน โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส ระดับงาน ที่พักอาศัย และ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู ผู้วิจัยวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งเสนอผลการวิเคราะห์ตามรายละเอียดในตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของพนักงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

	ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	101	33.3
	หญิง	202	66.7
	รวม	303	100
อายุ	40-45 ปี	68	22.4
	46-50 ปี	69	22.8
	51-55 ปี	89	29.4
	56-60 ปี	77	25.4
	รวม	303	100
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	31	10.2
	ระดับปริญญาตรี	215	71.0
	ระดับปริญญาโท	53	17.5
	สูงกว่าปริญญาโท	4	1.3
	รวม	303	100
รายได้ต่อเดือน	15,001 - 25,000 บาท	13	4.3
	25,001 - 35,000 บาท	67	22.1
	35,001 - 45,000 บาท	52	17.2
	45,001 - 55,000 บาท	45	14.9
	มากกว่า 55,001 บาท	126	41.6

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของพนักงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน		จำนวน(คน)	ร้อยละ
	รวม	303	100
สถานภาพการสมรส	โสด	77	25.4
	สมรส	196	64.7
	หม้าย/หย่าร้าง	27	8.9
	อื่น ๆ	3	1.0
	รวม	303	100
ระดับตำแหน่งงาน	ระดับ 4-5	81	26.7
	ระดับ 6-7	88	29.0
	ระดับ 8-9	77	25.4
	ระดับ 10-12	51	16.8
	มากกว่าระดับ 12	6	2.0
	รวม	303	100
ที่พักอาศัย	ตนเองเป็นเจ้าของ	164	54.1
	เป็นของครอบครัว	99	32.7
	เช่า	12	4.0
	อื่น ๆ	28	9.2
	รวม	303	100
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	ไม่มี	24	7.9
	1 คน	53	17.5
	2 คน	80	26.4
	3 คน	70	23.1
	4 คนขึ้นไป	76	25.1
	รวม	303	100

จากตาราง 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และเพศชายจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีอายุ 51-55 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาอายุ 56-60 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 มากที่สุดเป็นระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 71.0 น้อยที่สุดเป็นระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 มีรายได้ต่อเดือน

ส่วนใหญ่มากกว่า 55,001 บาท จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 สถานภาพสมรส จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 ระดับตำแหน่งงานระดับ 6-7 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 มีที่พักอาศัย เป็นของตนเองมากที่สุด จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 และส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกใน ครอบครัว 2 คน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุ

ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสัมพันธภาพใน ครอบครัว ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง และด้านการทำประกันชีวิต มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 4.2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุโดยรวม เป็นรายด้าน

การเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุ	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
ด้านร่างกาย	3.99	0.91	มาก
ด้านสุขภาพจิตใจ	3.86	0.91	มาก
ด้านการเงิน	4.11	0.83	มาก
ด้านที่อยู่อาศัย	3.87	0.98	มาก
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	4.37	0.72	มาก
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	3.71	1.01	มาก
ด้านการทำประกันชีวิต	3.72	1.17	มาก
รวม	3.95	0.93	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.93) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.72) ด้านการเงิน ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.83) ด้านร่างกาย ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.91) ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.98) ด้านจิตใจ ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.91) ด้านการทำประกันชีวิต ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 1.17) และด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 1.01) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านร่างกาย

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านร่างกาย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อดูแลสุขภาพของตนเอง	3.91	0.87	มาก
ท่านเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.42	0.95	มาก
ท่านออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกษียณอายุจะมีร่างกายที่แข็งแรง	3.28	1.15	ปานกลาง
ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักโภชนาการ	3.73	0.86	มาก
ท่านเชื่อว่าการรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงก่อนเกษียณอายุเป็นสิ่งจำเป็น	4.59	0.69	มากที่สุด
รวม	3.99	0.91	มาก

จากตาราง 4.3 พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานเชื่อว่าการรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงก่อนเกษียณอายุเป็นสิ่งจำเป็น โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.69) รองลงมามีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ การเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.95) การเตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อดูแลสุขภาพของตนเอง ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.87) และการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ถูกหลักโภชนาการ ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 0.86) ส่วนข้อที่เหลือเป็นความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอเมื่อเกษียณอายุจะมีร่างกายที่แข็งแรง ($\bar{x} = 3.28$, S.D. = 1.15)

ตาราง 4.4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังเกษียณอายุ	3.61	0.96	มาก
ท่านฝึกควบคุมอารมณ์เพื่อทำจิตใจให้สงบ หรือลดความวิตกกังวลด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ เป็นต้น	3.52	1.03	มาก
ท่านมองโลกในแง่ดี และคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ	4.22	0.71	มาก
ท่านเตรียมใจไว้ล่วงหน้าแล้ว เมื่อหลังเกษียณอายุ ท่านจะได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่นน้อยลง	4.08	0.88	มาก
ท่านใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่อสุขภาพจิตที่ดี	3.88	0.98	มาก
รวม	3.86	0.91	มาก

จากตาราง 4.4 พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสุขภาพจิตใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานเชื่อว่าการมองโลกในแง่ดีและคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ เป็นสิ่งที่จำเป็น โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.71) รองลงมา ได้แก่การเตรียมใจไว้ล่วงหน้าแล้ว เมื่อหลังเกษียณอายุท่านจะได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่นน้อยลง ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.88) การใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่อสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.98) การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังเกษียณอายุ ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = 0.96) และฝึกควบคุมอารมณ์เพื่อทำจิตใจให้สงบ หรือลดความวิตกกังวลด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 1.03)

ตาราง 4.5 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการเงิน

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการเงิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านได้ศึกษาข้อมูลเพื่อการมีรายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตหลังจากเกษียณอายุ	3.97	0.81	มาก
ท่านคิดว่าการออมเงินจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองเมื่อเกษียณอายุ	4.56	0.68	มากที่สุด
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้ภายหลังเกษียณอายุ	4.41	0.73	มาก
ท่านศึกษาอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตหลังเกษียณ	3.75	1.05	มาก
ท่านมีความรู้และแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายเงินหลังเกษียณอายุ	3.86	0.89	มาก
รวม	4.11	0.83	มาก

จากตาราง 4.5 พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการเงิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานเชื่อว่าการออมเงินจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองเมื่อเกษียณอายุเป็นสิ่งจำเป็น โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.68) รองลงมาที่มีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้ภายหลังเกษียณอายุ ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.73) การศึกษาข้อมูลเพื่อการมีรายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตหลังจากเกษียณอายุ ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.81) และการมีความรู้และแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายเงินหลังเกษียณอายุ ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.89) ส่วนข้อที่เหลือคือ การศึกษาอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตหลังเกษียณ ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 1.05)

ตาราง 4.6 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านที่อยู่อาศัย

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านเตรียมความพร้อมเรื่องการมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยภายหลังเกษียณอายุ	4.46	0.79	มาก
ท่านวางแผนที่พักอาศัยหลังเกษียณอายุโดยจะพักอาศัยกับคู่สมรส บุตรหลานญาติพี่น้อง หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว	4.38	0.78	มาก
ท่านเตรียมจัดสภาพภายในบ้านให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง มีวัสดุปูพื้นกันลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ	3.93	1.00	มาก
ท่านเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย ต้องสะดวกในการเดินทางอยู่ไม่ไกลจากชุมชน	4.16	0.85	มาก
ท่านวางแผนเพื่อใช้สิทธิการพักอาศัยในโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุของภาครัฐหรือเอกชนหลังเกษียณอายุ	2.41	1.46	น้อย
รวม	3.87	0.98	มาก

จากตาราง 4.6 พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานเชื่อว่าการเตรียมความพร้อมเรื่องการมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยภายหลังเกษียณอายุเป็นสิ่งจำเป็น โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.79) รองลงมา ได้แก่ การวางแผนที่พักอาศัยหลังเกษียณอายุโดยจะพักอาศัยกับคู่สมรส บุตรหลาน ญาติพี่น้อง หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.78) การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย ต้องสะดวกในการเดินทางอยู่ไม่ไกลจากชุมชน ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.85) และการเตรียมจัดสภาพภายในบ้านให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง มีวัสดุปูพื้นกันลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = 1.00) ส่วนข้อที่เหลือเป็นความคิดเห็นระดับน้อย คือ การวางแผนเพื่อใช้สิทธิการพักอาศัยในโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุของภาครัฐหรือเอกชนหลังเกษียณอายุ ($\bar{x} = 2.41$, S.D. = 1.46)

ตาราง 4.7 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านมองเห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัว	4.66	0.60	มากที่สุด
ท่านมีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว	4.14	0.82	มาก
ท่านพูดคุย ปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำและร่วมตัดสินใจ	4.20	0.80	มาก
ท่านแสดงออกซึ่งความรัก ความเอื้ออาทรกัน ทั้งด้านกาย วาจา และจิตใจ	4.41	0.68	มาก
ท่านใช้เวลาแก่สมาชิกในครอบครัวและมีความซื่อสัตย์ต่อกัน	4.46	0.70	มาก
รวม	4.37	0.72	มาก

จากตาราง 4.7 พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานเชื่อว่าการมองเห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัวเป็นสิ่งจำเป็น โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.60) รองลงมามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การใช้เวลาแก่สมาชิกในครอบครัวและมีความซื่อสัตย์ต่อกัน ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.70) การแสดงออกซึ่งความรัก ความเอื้ออาทรกัน ทั้งด้านกาย วาจา และจิตใจ ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.68) การพูดคุย ปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำและร่วมตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.80) และการมีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.82)

ตาราง 4.8 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านกิจกรรม และการใช้เวลาว่าง

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านกิจกรรม และการใช้เวลาว่าง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านเตรียมศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมยามว่างที่ตรงกับความถนัด หรือความชอบที่เหมาะสมกับวัยของท่าน	3.83	0.93	มาก
ท่านมีกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างอยู่แล้ว เช่น การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ออกกำลังกาย และจะทำต่อไปหลังเกษียณอายุ	3.94	1.00	มาก
ท่านวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคม เมื่อท่านเกษียณอายุ	3.40	1.04	ปานกลาง
ท่านวางแผนท่องเที่ยวในประเทศหรือต่างประเทศ หลังท่านเกษียณอายุ	3.47	1.14	ปานกลาง
ท่านเลือกงานอดิเรก จากความถนัดหรือความชำนาญ โดยเหมาะสมกับร่างกายของตนเอง	3.92	0.92	มาก
รวม	3.71	1.01	มาก

จากตาราง 4.8 พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านกิจกรรมและใช้เวลาว่าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานเชื่อว่าการมีกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างอยู่แล้ว เช่น การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ออกกำลังกาย และจะทำต่อไปหลังเกษียณอายุ เป็นสิ่งจำเป็น โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 1.00) การเลือกงานอดิเรก จากความถนัดหรือความชำนาญ โดยเหมาะสมกับร่างกายของตนเอง ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.92) การเตรียมศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมยามว่างที่ตรงกับความถนัดหรือความชอบที่เหมาะสมกับวัยของท่าน ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.93) รองลงมามีความคิดเห็นระดับปานกลาง ได้แก่ การวางแผนท่องเที่ยวในประเทศหรือต่างประเทศหลังท่านเกษียณอายุ ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = 1.14) และการวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อท่านเกษียณอายุ ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 1.04)

ตาราง 4.9 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ด้านการทำประกันชีวิต

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิต	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านต้องการทำประกันชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	3.67	1.24	มาก
ท่านมีความอุ่นใจกับความคุ้มครองของการทำประกันชีวิตทั้งก่อนและหลังเกษียณอายุ	3.71	1.16	มาก
ท่านคิดว่าการทำประกันชีวิตเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงแก่ชีวิตและครอบครัว	3.83	1.05	มาก
ท่านทำประกันชีวิตเพื่อเป็นเงินเก็บไว้ให้บุตรหลาน	3.64	1.21	มาก
ท่านทำประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองเมื่อมีการเสียชีวิต	3.77	1.20	มาก
รวม	3.72	1.17	มาก

จากตาราง 4.9 พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการทำประกันชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 1.17) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานเชื่อว่าการทำประกันชีวิตเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงแก่ชีวิตและครอบครัว เป็นสิ่งจำเป็น โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 1.05) การทำประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองเมื่อมีการเสียชีวิต ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = 1.20) มีความอุ่นใจกับความคุ้มครองของการทำประกันชีวิตทั้งก่อนและหลังเกษียณอายุ ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 1.16) ต้องการทำประกันชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 1.24) และต้องการทำประกันชีวิตเพื่อเป็นเงินเก็บไว้ให้บุตรหลาน ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 1.21)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาที่ 1 คือ พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน สถานภาพการสมรส ระดับงาน ที่พักอาศัย และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนระดับความคิดเห็น โดยใช้สถิติ Independent Samples (t-Test) และ One Way ANOVA (F-Test) ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. จำแนกตามเพศ

ตาราง 4.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามเพศ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	เพศ	\bar{x}	S.D.	t	P
ด้านร่างกาย	ชาย	4.00	0.65	0.31	.75
	หญิง	3.98	0.61		
ด้านสุขภาพจิตใจ	ชาย	3.84	0.73	-0.45	.65
	หญิง	3.88	0.67		
ด้านการเงิน	ชาย	4.10	0.69	-0.27	.79
	หญิง	4.12	0.61		
ด้านที่อยู่อาศัย	ชาย	3.77	0.68	-1.82	.07
	หญิง	3.92	0.65		
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	ชาย	4.24	0.62	-2.79	.01*
	หญิง	4.44	0.56		
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	ชาย	3.72	0.84	0.07	.94
	หญิง	3.71	0.76		
ด้านการทำประกันชีวิต	ชาย	3.68	1.12	-0.53	.59
	หญิง	3.75	1.01		
ภาพรวม	ชาย	3.91	0.59	-0.93	.36
	หญิง	3.97	0.50		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋มเพศชายและเพศหญิงมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > .05$) และเมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมรายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม เพศชายและเพศหญิงมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านสัมพันธภาพในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.10

2. จำแนกตามอายุ

ตาราง 4.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัด จำแนกตามอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุ	อายุ	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านร่างกาย	40-45 ปี	3.97	0.53	1.44	.23
	46-50 ปี	3.86	0.68		
	51-55 ปี	4.06	0.69		
	56-60 ปี	4.02	0.53		
ด้านสุขภาพจิตใจ	40-45 ปี	3.88	0.65	2.06	.11
	46-50 ปี	3.69	0.75		
	51-55 ปี	3.92	0.69		
	56-60 ปี	3.94	0.65		
ด้านการเงิน	40-45 ปี	4.15	0.61	0.78	.50
	46-50 ปี	4.01	0.69		
	51-55 ปี	4.14	0.65		
	56-60 ปี	4.13	0.60		
ด้านที่อยู่อาศัย	40-45 ปี	4.03	0.72	2.18	.09
	46-50 ปี	3.77	0.65		
	51-55 ปี	3.89	0.63		
	56-60 ปี	3.80	0.66		
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	40-45 ปี	4.38	0.59	0.33	.80
	46-50 ปี	4.32	0.60		
	51-55 ปี	4.37	0.66		
	56-60 ปี	4.42	0.46		
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	40-45 ปี	3.64	0.85	2.12	.10
	46-50 ปี	3.55	0.79		

ตาราง 4.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ จำแนกตามอายุ (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	อายุ	\bar{x}	S.D.	F	P
	51-55 ปี	3.85	0.80		
	56-60 ปี	3.76	0.70		
ด้านการทำประกันชีวิต	40-45 ปี	3.69	1.13	0.56	.65
	46-50 ปี	3.74	1.03		
	51-55 ปี	3.82	1.00		
	56-60 ปี	3.62	1.05		
ภาพรวม	40-45 ปี	3.96	0.56	1.25	.29
	46-50 ปี	3.85	0.58		
	51-55 ปี	4.01	0.53		
	56-60 ปี	3.95	0.43		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ที่มีอายุต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$) และเมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมรายด้านพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ที่มีอายุที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.11

3. จำแนกตามระดับการศึกษา

ตาราง 4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ จำแนกตามระดับการศึกษา

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	ระดับการศึกษา	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านร่างกาย	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	3.88	0.63	2.04	.11
	ระดับปริญญาตรี	3.95	0.65		
	ระดับปริญญาโท	4.15	0.46		
	สูงกว่าปริญญาโท	4.25	0.75		
ด้านสุขภาพจิตใจ	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	3.95	0.66	1.34	.26
	ระดับปริญญาตรี	3.81	0.71		
	ระดับปริญญาโท	4.01	0.58		
	สูงกว่าปริญญาโท	3.95	0.72		
ด้านการเงิน	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	4.06	0.68	0.94	.42
	ระดับปริญญาตรี	4.09	0.64		
	ระดับปริญญาโท	4.19	0.60		
	สูงกว่าปริญญาโท	4.50	0.53		
ด้านที่อยู่อาศัย	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	3.94	0.69	1.14	.33
	ระดับปริญญาตรี	3.83	0.65		
	ระดับปริญญาโท	3.94	0.73		
	สูงกว่าปริญญาโท	4.30	0.50		
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	4.55	0.48	1.56	.20
	ระดับปริญญาตรี	4.33	0.58		
	ระดับปริญญาโท	4.40	0.65		
	สูงกว่าปริญญาโท	4.60	0.57		
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	3.70	0.74	0.92	.43
	ระดับปริญญาตรี	3.68	0.78		
	ระดับปริญญาโท	3.80	0.86		
	สูงกว่าปริญญาโท	4.25	0.41		

ตาราง 4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	ระดับการศึกษา	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านการทำประกันชีวิต	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	2.98	1.05	8.95	.00*
	ระดับปริญญาตรี	3.72	1.03		
	ระดับปริญญาโท	4.09	0.89		
	สูงกว่าปริญญาโท	4.60	0.57		
ภาพรวม	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	3.87	0.52	2.46	.06
	ระดับปริญญาตรี	3.92	0.53		
	ระดับปริญญาโท	4.08	0.48		
	สูงกว่าปริญญาโท	4.35	0.43		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > .05$) และเมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมรายด้านพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านการทำประกันชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.12

ตาราง 4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ด้านการทำประกันชีวิตของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามระดับการศึกษารายคู่

การเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุด้านการทำประกัน ชีวิตจำแนกตามระดับการศึกษา	ต่ำกว่าระดับ ปริญญาตรี	ระดับ ปริญญาตรี	ระดับ ปริญญาโท	สูงกว่า ปริญญาโท
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	-	-0.742* (.000)	-1.110* (.000)	-1.619* (.003)
ระดับปริญญาตรี		-	-0.368* (.018)	-0.877 (.086)
ระดับปริญญาโท			-	-0.509 (.331)
สูงกว่าปริญญาโท				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 4.12 พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในรายด้านการทำประกันชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD ได้ผลวิเคราะห์ดังนี้

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิต กลุ่มผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีนั้น มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตน้อยกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับสูงกว่าปริญญาโท (Mean Difference เป็นลบ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) สำหรับกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตน้อยกว่าระดับปริญญาโท (Mean Difference เป็นลบ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.13

4. จำแนกตามรายได้

ตาราง 4.14 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามรายได้

	รายได้	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านร่างกาย	15,001 - 25,000 บาท	4.18	0.59	2.05	.09
	25,001 - 35,000 บาท	4.04	0.57		
	35,001 - 45,000 บาท	3.83	0.75		
	45,001 - 55,000 บาท	3.86	0.74		
	มากกว่า 55,001 บาท	4.05	0.53		
ด้านสุขภาพจิตใจ	15,001 - 25,000 บาท	4.00	0.76	3.49	.01*
	25,001 - 35,000 บาท	3.96	0.62		
	35,001 - 45,000 บาท	3.64	0.71		
	45,001 - 55,000 บาท	3.67	0.85		
	มากกว่า 55,001 บาท	3.96	0.62		
ด้านการเงิน	15,001 - 25,000 บาท	4.22	0.55	1.15	.33
	25,001 - 35,000 บาท	4.20	0.62		
	35,001 - 45,000 บาท	3.97	0.66		
	45,001 - 55,000 บาท	4.04	0.82		
	มากกว่า 55,001 บาท	4.13	0.56		
ด้านที่อยู่อาศัย	15,001 - 25,000 บาท	4.12	0.74	0.87	.48
	25,001 - 35,000 บาท	3.93	0.63		
	35,001 - 45,000 บาท	3.81	0.63		
	45,001 - 55,000 บาท	3.89	0.76		
	มากกว่า 55,001 บาท	3.82	0.65		
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	15,001 - 25,000 บาท	4.54	0.53	0.73	.57
	25,001 - 35,000 บาท	4.42	0.53		
	35,001 - 45,000 บาท	4.31	0.62		

ตาราง 4.14 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามรายได้ (ต่อ)

	รายได้	\bar{x}	S.D.	F	P
	45,001 - 55,000 บาท	4.29	0.79		
	มากกว่า 55,001 บาท	4.38	0.52		
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	15,001 - 25,000 บาท	3.94	0.79	0.82	.51
	25,001 - 35,000 บาท	3.78	0.76		
	35,001 - 45,000 บาท	3.57	0.78		
	45,001 - 55,000 บาท	3.71	0.88		
	มากกว่า 55,001 บาท	3.71	0.78		
ด้านการทำประกันชีวิต	15,001 - 25,000 บาท	3.46	1.00	3.81	.00*
	25,001 - 35,000 บาท	3.43	1.22		
	35,001 - 45,000 บาท	3.52	0.91		
	45,001 - 55,000 บาท	3.83	1.00		
	มากกว่า 55,001 บาท	3.95	0.98		
ภาพรวม	15,001 - 25,000 บาท	4.07	0.53	1.53	.19
	25,001 - 35,000 บาท	3.97	0.52		
	35,001 - 45,000 บาท	3.81	0.56		
	45,001 - 55,000 บาท	3.90	0.66		
	มากกว่า 55,001 บาท	4.00	0.45		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีรายได้ต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > .05$) และเมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมรายด้าน พบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีรายได้ต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านสุขภาพจิตใจ และการทำประกันชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.14

ตาราง 4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ด้านจิตใจและด้านการทำประกันชีวิตของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มจำแนกตาม
รายได้รายคู่

การเตรียมความพร้อมก่อน การเกษียณอายุด้านจิตใจ และด้านการทำประกันชีวิต จำแนกตามรายได้	15,001- 25,000 บาท	25,001- 35,000 บาท	35,001- 45,000 บาท	45,001- 55,000 บาท	มากกว่า 55,001บาท
ด้านสุขภาพจิตใจ					
15,001-25,000 บาท	-	-.035 (.862)	-.361 (.086)	-.333 (.119)	-.042 (.828)
25,001-35,000 บาท		-	-.325* (.010)	-.297* (.023)	-.007 (.945)
35,001-45,000 บาท			-	-.028 (.838)	-.318* (.005)
45,001-55,000 บาท				-	-.290* (.014)
มากกว่า55,001บาท					-
ด้านการทำประกันชีวิต					
15,001-25,000 บาท	-	-.034 (.912)	-.057 (.857)	-.365 (.261)	-.492 (.101)
25,001-35,000 บาท		-	-.092 (.627)	-.399* (.045)	-.527* (.001)
35,001-45,000 บาท			-	-.307 (.143)	-.434* (.011)
45,001-55,000 บาท				-	-.127 (.477)
มากกว่า55,001บาท					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 4.14 พบว่าผู้ที่มีรายได้แตกต่างกันของพนักงานกลุ่มธุรกิจ
เครื่องดื่ม มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในรายด้านสุขภาพจิตใจและด้านการทำ
ประกันชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่
ด้วยวิธีของ LSD ได้ผลวิเคราะห์ ดังนี้

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจ กลุ่มผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 25,001-35,000 บาท มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 35,001-45,000 บาท และกลุ่มผู้ที่มีรายได้ 45,001-55,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) สำหรับกลุ่มผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 35,001-45,000 บาท มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจน้อยกว่าที่มีรายได้ 55,001 บาท และกลุ่มผู้ที่มีรายได้ 45,001-55,000 มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุน้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีรายได้ 55,001 บาท (Mean Difference เป็นลบ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.15

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกัน กลุ่มผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 25,001-35,000 บาท มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 45,001-55,000 บาท และกลุ่มผู้ที่มีรายได้มากกว่า 55,001 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) สำหรับกลุ่มผู้ที่มีรายได้ 35,001-45,000 บาท มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตน้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีรายได้มากกว่า 55,001 บาท (Mean Difference เป็นลบ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียด ดังตาราง 4.15

5. จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ตาราง 4.16 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามสถานภาพการสมรส

การเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุ	สถานภาพ	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านร่างกาย	โสด	3.96	0.52	0.12	.95
	สมรส	4.00	0.67		
	หม้าย/หย่าร้าง	3.96	0.49		
	อื่น ๆ	3.93	0.61		
ด้านสุขภาพจิตใจ	โสด	3.89	0.61	0.31	.82
	สมรส	3.85	0.74		
	หม้าย/หย่าร้าง	3.87	0.51		
	อื่น ๆ	4.20	0.60		
ด้านการเงิน	โสด	4.12	0.54	0.27	.84
	สมรส	4.11	0.68		
	หม้าย/หย่าร้าง	4.01	0.61		
	อื่น ๆ	4.27	0.31		
ด้านที่อยู่อาศัย	โสด	3.79	0.67	2.13	.10
	สมรส	3.92	0.67		
	หม้าย/หย่าร้าง	3.80	0.57		
	อื่น ๆ	3.13	0.83		
ด้านสัมพันธภาพใน ครอบครัว	โสด	4.34	0.59	1.32	.27
	สมรส	4.41	0.58		
	หม้าย/หย่าร้าง	4.19	0.60		
	อื่น ๆ	4.27	0.81		

ตาราง 4.16 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ จำแนกตามสถานภาพการสมรส (ต่อ)

การเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุ	สถานภาพ	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านกิจกรรมและ การใช้เวลาว่าง	โสด	3.67	0.74	0.12	.95
	สมรส	3.72	0.82		
	หม้าย/หย่าร้าง	3.74	0.63		
	อื่น ๆ	3.87	1.47		
ด้านการทำประกันชีวิต	โสด	3.59	1.15	1.07	.36
	สมรส	3.77	0.99		
	หม้าย/หย่าร้าง	3.65	1.16		
	อื่น ๆ	4.47	0.58		
ภาพรวม	โสด	3.91	0.48	0.38	.76
	สมรส	3.97	0.56		
	หม้าย/หย่าร้าง	3.89	0.43		
	อื่น ๆ	4.02	0.56		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > .05$) และเมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมรายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.16

6. จำแนกตามระดับงาน

ตาราง 4.17 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน

การเตรียมความพร้อม ก่อนการเกษียณอายุ	ระดับตำแหน่งงาน	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านร่างกาย	ระดับ 4-5	4.00	0.62	0.45	.78
	ระดับ 6-7	3.92	0.66		
	ระดับ 8-9	3.99	0.65		
	ระดับ 10-12	4.05	0.46		
	มากกว่าระดับ 12	4.13	0.72		
ด้านสุขภาพจิตใจ	ระดับ 4-5	3.93	0.67	1.06	.38
	ระดับ 6-7	3.75	0.67		
	ระดับ 8-9	3.89	0.81		
	ระดับ 10-12	3.90	0.55		
	มากกว่าระดับ 12	4.10	0.72		
ด้านการเงิน	ระดับ 4-5	4.12	0.67	0.33	.86
	ระดับ 6-7	4.08	0.60		
	ระดับ 8-9	4.09	0.70		
	ระดับ 10-12	4.13	0.56		
	มากกว่าระดับ 12	4.37	0.64		
ด้านที่อยู่อาศัย	ระดับ 4-5	3.88	0.68	0.31	.87
	ระดับ 6-7	3.91	0.63		
	ระดับ 8-9	3.84	0.73		
	ระดับ 10-12	3.84	0.64		
	มากกว่าระดับ 12	3.67	0.41		

ตาราง 4.17 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	ระดับตำแหน่งงาน	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	ระดับ 4-5	4.39	0.56	0.30	.88
	ระดับ 6-7	4.41	0.58		
	ระดับ 8-9	4.34	0.67		
	ระดับ 10-12	4.37	0.52		
	มากกว่าระดับ 12	4.20	0.61		
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	ระดับ 4-5	3.78	0.72	0.57	.68
	ระดับ 6-7	3.67	0.82		
	ระดับ 8-9	3.65	0.90		
	ระดับ 10-12	3.73	0.68		
	มากกว่าระดับ 12	4.03	0.73		
ด้านการทำประกันชีวิต	ระดับ 4-5	3.33	1.15	5.28	.00*
	ระดับ 6-7	3.76	0.93		
	ระดับ 8-9	3.79	1.10		
	ระดับ 10-12	4.13	0.83		
	มากกว่าระดับ 12	4.07	0.80		
ภาพรวม	ระดับ 4-5	3.92	0.55	0.43	.78
	ระดับ 6-7	3.93	0.52		
	ระดับ 8-9	3.94	0.59		
	ระดับ 10-12	4.02	0.41		
	มากกว่าระดับ 12	4.08	0.52		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีระดับตำแหน่งงานต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > .05$) และเมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมรายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ที่มีระดับตำแหน่งงานต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณในด้านการทำประกันชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.17

ตาราง 4.18 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ด้านการทำประกันชีวิต ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามระดับงาน

การเตรียมความพร้อมก่อน การเกษียณอายุด้านการทำ ประกันชีวิตจำแนกตาม ระดับงาน	ระดับ4-5	ระดับ 6-7	ระดับ 8-9	ระดับ 10-12	มากกว่า ระดับ 12
ระดับ4-5	-	-42803* (.007)	-45887* (.005)	-79608* (.000)	-73333 (.090)
ระดับ 6-7		-	-03084 (.846)	-36805* (.041)	-30530 (.478)
ระดับ 8-9			-	-33720 (.068)	-27446 (.526)
ระดับ 10-12				-	-06275 (.887)
มากกว่าระดับ 12					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 4.17 พบว่าผู้ที่มีระดับงานแตกต่างกันของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในรายด้านการทำประกันชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD ได้ผลวิเคราะห์ดังนี้

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิต กลุ่มผู้มีระดับงาน 4-5 มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตน้อยกว่า กลุ่มผู้มีระดับงาน 6-7,8-9 และกลุ่มผู้มีระดับงาน 10-12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) สำหรับกลุ่มผู้มีระดับงาน 6-7 มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตน้อยกว่า กลุ่มผู้มีระดับงาน 10-12 (Mean Difference เป็นลบ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.18

7. จำแนกตามที่พักอาศัย

ตาราง 4.19 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัด จำแนกตามที่พักอาศัย

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	ที่พักอาศัย	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านร่างกาย	ตนเองเป็นเจ้าของ	4.04	0.59	1.64	.18
	เป็นของครอบครัว	3.95	0.64		
	เช่า	3.67	0.97		
	อื่น ๆ	3.94	0.50		
ด้านสุขภาพจิตใจ	ตนเองเป็นเจ้าของ	3.91	0.71	1.17	.32
	เป็นของครอบครัว	3.83	0.60		
	เช่า	3.55	1.00		
	อื่น ๆ	3.84	0.72		
ด้านการเงิน	ตนเองเป็นเจ้าของ	4.16	0.59	1.26	.29
	เป็นของครอบครัว	4.06	0.63		
	เช่า	3.83	1.07		
	อื่น ๆ	4.10	0.70		
ด้านที่อยู่อาศัย	ตนเองเป็นเจ้าของ	3.99	0.60	6.99	.00*
	เป็นของครอบครัว	3.71	0.68		
	เช่า	3.33	0.66		
	อื่น ๆ	3.95	0.75		
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	ตนเองเป็นเจ้าของ	4.40	0.53	3.66	.01*
	เป็นของครอบครัว	4.38	0.59		
	เช่า	3.83	1.01		
	อื่น ๆ	4.42	0.59		

ตาราง 4.19 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ จำแนกตามที่พักอาศัย (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	ที่พักอาศัย	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	ตนเองเป็นเจ้าของ	3.76	0.77	0.51	.68
	เป็นของครอบครัว	3.67	0.78		
	เช่า	3.57	1.00		
	อื่น ๆ	3.65	0.86		
ด้านการทำประกันชีวิต	ตนเองเป็นเจ้าของ	3.80	1.04	2.86	.04*
	เป็นของครอบครัว	3.71	1.03		
	เช่า	2.90	1.08		
	อื่น ๆ	3.66	1.05		
ภาพรวม	ตนเองเป็นเจ้าของ	4.01	0.50	3.62	.01*
	เป็นของครอบครัว	3.90	0.50		
	เช่า	3.53	0.84		
	อื่น ๆ	3.94	0.56		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในภาพรวมแตกต่างกันทางสถิติ ($P < .05$) และเมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมรายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตัดไม้ที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณในด้านที่อยู่อาศัย, ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และด้านการทำประกันชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.19

ตาราง 4.20 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว ด้านการทำประกัน และภาพรวมของพนักงาน
กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามที่พักอาศัยรายคู่

การเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัย, ครอบครัว, ประกันและภาพรวม จำแนกตามที่พักอาศัย	ตนเองเป็น เจ้าของ	เป็นของ ครอบครัว	เช่า	อื่น ๆ
ด้านที่อยู่อาศัย				
ตนเองเป็นเจ้าของ	-	-0.28641* (.001)	-0.65813* (.001)	-0.04146 (.754)
เป็นของครอบครัว		-	-0.37172 (.061)	-0.24495 (.077)
เช่า			-	-0.61667* (.006)
อื่น ๆ				-
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว				
ตนเองเป็นเจ้าของ	-	-0.01372 (.852)	-0.56423* (.001)	-0.02387 (.840)
เป็นของครอบครัว		-	-0.55051* (.002)	-0.03759 (.761)
เช่า			-	-0.58810* (.003)
อื่น ๆ				-
ด้านการทำประกัน				
ตนเองเป็นเจ้าของ	-	-0.08687 (.511)	-0.90000* (.004)	-0.14286 (.501)
เป็นของครอบครัว		-	-0.81313* (.011)	-0.05599 (.801)
เช่า			-	-0.75714* (.035)
อื่น ๆ				-

ตาราง 4.20 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว ด้านการทำประกัน และภาพรวมของพนักงาน
กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามที่พักอาศัยรายคู่ (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัย, ครอบครัว, ประกันและภาพรวม จำแนกตามที่พักอาศัย	ตนเองเป็น เจ้าของ	เป็นของ ครอบครัว	เช่า	อื่น ๆ
ภาพรวม				
ตนเองเป็นเจ้าของ	-	-10631 (.110)	-48200* (.002)	-07247 (.496)
เป็นของครอบครัว		-	-37569* (.010)	-03384 (.761)
เช่า			-	-40952* (.023)
อื่น ๆ				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

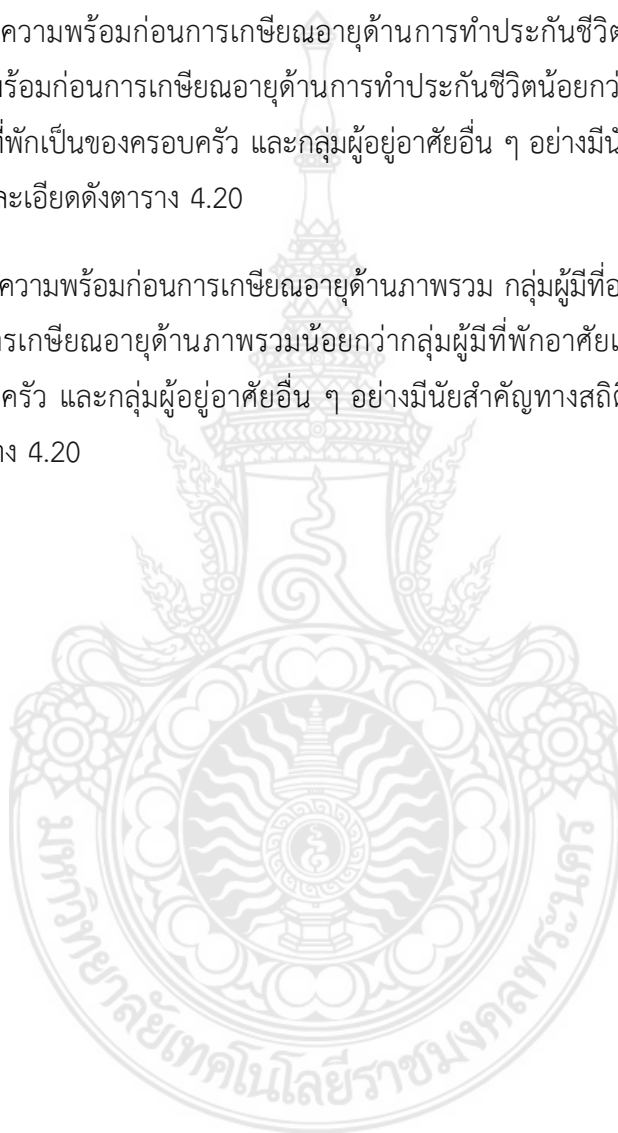
จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 4.19 พบว่าผู้ที่มิที่พักอาศัยแตกต่างกันของพนักงาน
กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในรายด้านที่อยู่อาศัย,
ด้านครอบครัว, ด้านการทำประกัน และด้านภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD ได้ผลวิเคราะห์ ดังนี้

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัย กลุ่มผู้มีที่อยู่อาศัยเป็นของ
ครอบครัว มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านที่พักอาศัยน้อยกว่ากลุ่มผู้มีที่พักอาศัย
เป็นของตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) สำหรับกลุ่มผู้มีที่อยู่อาศัยเช่า
มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัยน้อยกว่ากลุ่มผู้มีที่พักอาศัยเป็นของ
ตนเอง และกลุ่มผู้มีที่พักอาศัยอื่น ๆ (Mean Difference เป็นลบ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.20

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสัมพันธภาพในครอบครัว กลุ่มผู้มีที่อยู่อาศัยเช่า มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสัมพันธภาพในครอบครัวน้อยกว่ากลุ่มผู้มีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง, กลุ่มผู้มีที่พักเป็นของครอบครัว และกลุ่มผู้อยู่อาศัยอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.20

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิต กลุ่มผู้มีที่อยู่อาศัยเช่า มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตน้อยกว่ากลุ่มผู้มีที่พักอาศัยเป็นของตนเองกลุ่มผู้มีที่พักเป็นของครอบครัว และกลุ่มผู้อยู่อาศัยอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.20

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านภาพรวม กลุ่มผู้มีที่อยู่อาศัยเช่า มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านภาพรวมน้อยกว่ากลุ่มผู้มีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง, กลุ่มผู้มีที่พักเป็นของครอบครัว และกลุ่มผู้อยู่อาศัยอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.20

8. จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ตาราง 4.21 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านร่างกาย	0	3.93	0.52	0.17	.95
	1 คน	3.99	0.64		
	2 คน	3.97	0.56		
	3 คน	4.03	0.68		
	4 คนขึ้นไป	3.98	0.65		
ด้านสุขภาพจิตใจ	0	3.84	0.64	3.57	.01*
	1 คน	3.85	0.65		
	2 คน	3.73	0.71		
	3 คน	4.12	0.64		
	4 คนขึ้นไป	3.78	0.70		
ด้านการเงิน	0	4.02	0.44	0.91	.46
	1 คน	4.13	0.68		
	2 คน	4.04	0.60		
	3 คน	4.22	0.59		
	4 คนขึ้นไป	4.10	0.73		
ด้านที่อยู่อาศัย	0	3.69	0.53	1.05	.38
	1 คน	3.85	0.62		
	2 คน	3.87	0.69		
	3 คน	3.99	0.63		
	4 คนขึ้นไป	3.83	0.73		
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	0	4.39	0.51	0.28	.89
	1 คน	4.37	0.59		
	2 คน	4.36	0.53		
	3 คน	4.43	0.59		
	4 คนขึ้นไป	4.33	0.66		

ตาราง 4.21 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	\bar{x}	S.D.	F	P
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	0	3.71	0.76	0.22	.93
	1 คน	3.73	0.93		
	2 คน	3.70	0.65		
	3 คน	3.78	0.80		
	4 คนขึ้นไป	3.66	0.83		
ด้านการทำประกันชีวิต	0	3.12	1.22	3.05	.02*
	1 คน	3.90	0.90		
	2 คน	3.63	1.03		
	3 คน	3.73	1.07		
	4 คนขึ้นไป	3.88	1.02		
ภาพรวม	0	3.81	0.42	1.16	.33
	1 คน	3.97	0.49		
	2 คน	3.90	0.51		
	3 คน	4.04	0.53		
	4 คนขึ้นไป	3.94	0.59		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > .05$) และเมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมรายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณในด้านสุขภาพจิตใจ และด้านการทำประกันชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.21

ตาราง 4.22 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ
ด้านสุขภาพจิตใจ และด้านการทำประกันชีวิต ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม
จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวรายคู่

การเตรียมความพร้อมก่อน การเกษียณอายุด้านจิตใจ และด้านประกันจำแนก ตามจำนวนสมาชิก	0 คน	1 คน	2 คน	3 คน	4 คนขึ้นไป
ด้านจิตใจ					
0 คน	-	-.00739 (.965)	-.10917 (.489)	-.27833 (.083)	-.06272 (.693)
1 คน		-	-.11656 (.332)	-.27094 (.029)	-.07011 (.563)
2 คน			-	-.38750* (.001)	-.04645 (.669)
3 คน				-	-.34105* (.003)
4 คนขึ้นไป					
ด้านการทำประกัน					
0 คน	-	-.78145* (.002)	-.51583* (.033)	-.61190* (.013)	-.76491* (.002)
1 คน		-	-.26561 (.148)	-.16954 (.368)	-.01653 (.929)
2 คน			-	-.09607 (.571)	-.24908 (.134)
3 คน				-	-.15301 (.372)
4 คนขึ้นไป					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 4.21 พบว่าผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกันของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในรายด้านสุขภาพจิตใจและด้านการทำประกันชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD ได้ผลวิเคราะห์ดังนี้

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจ กลุ่มผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจน้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) สำหรับกลุ่มผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิตใจน้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน (Mean Difference เป็นลบ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.22

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิต กลุ่มผู้ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านการทำประกันชีวิตน้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1,2,3 และ 4 คนขึ้นไป (Mean Difference เป็นลบ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) รายละเอียดดังตาราง 4.22

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม และเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ สร้างโดยใช้ Google Form กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานของกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มใน 4 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี และสมุทรสาคร อายุระหว่าง 40 ถึง 60 ปี จำนวน 303 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบแบบ t-Test หรือการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม และการทดสอบแบบ One Way ANOVA หรือการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของประชากรมากกว่าสองกลุ่ม

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 303 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และเป็นเพศชาย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 โดยส่วนใหญ่มีอายุ 51-55 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาคืออายุ 56-60 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 และอายุ 46-50 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 และส่วนน้อย อายุ 40-45 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 71.0 รองลงมาคือระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ส่วนน้อยมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 55,001 บาท จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาคือรายได้ต่อเดือน 25,001-35,000 บาท จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 รายได้ต่อเดือน 35,001-45,000 บาท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 รายได้ต่อเดือน 45,001-55,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 และ

ส่วนน้อยรายได้ต่อเดือน 15,001-25,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 สถานภาพการสมรสส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 และมีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และส่วนน้อยมีสถานภาพอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ระดับตำแหน่งงานส่วนใหญ่อยู่ระดับ 6-7 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมา เป็นระดับ 4-5 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 ระดับ 8-9 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 ระดับ 10-12 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 และส่วนน้อยที่จะมีระดับมากกว่า 12 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ที่พักอาศัยส่วนใหญ่ตนเองเป็นเจ้าของ จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมา มีที่พักอาศัยเป็นของครอบครัว จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และมีที่พักอาศัยอื่น ๆ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 และมีส่วนน้อยเช่าที่พักอาศัย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มี 2 คน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวน 4 คนขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวน 3 คน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวน 1 คน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และส่วนน้อยไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9

5.1.2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

โดยรวมพบว่า ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 3.95 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.37 รองลงมา ด้านการเงิน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.11 ด้านร่างกาย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.99 ด้านที่อยู่อาศัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.87 ด้านจิตใจ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.86 ด้านการทำประกัน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.72 และ ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.71 ตามลำดับ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านร่างกาย ของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวมค่าเฉลี่ย 3.99 ซึ่งอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย เชื่อว่าการรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงก่อนเกษียณอายุเป็นสิ่งที่จะต้องทำ มีค่าเฉลี่ย 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด เข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.42 อยู่ในระดับมาก เตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อดูแลสุขภาพของตนเอง ค่าเฉลี่ย 3.91 อยู่ในระดับมาก เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักโภชนาการ ค่าเฉลี่ย 3.73 อยู่ในระดับมาก และออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกษียณอายุจะมีร่างกายที่แข็งแรง ค่าเฉลี่ย 3.28 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสุขภาพจิตใจ ของพนักงานกลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวมค่าเฉลี่ย 3.86 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ซึ่งทุกรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมองโลกในแง่ดี และคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอมีค่าเฉลี่ย 4.22 การเตรียมใจไว้ล่วงหน้าแล้ว เมื่อหลังเกษียณอายุ จะได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่นน้อยลง ค่าเฉลี่ย 4.08 ใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อสุขภาพจิตที่ดี ค่าเฉลี่ย 3.88 ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 3.61 และ ฝึกควบคุมอารมณ์เพื่อทำจิตใจให้สงบ หรือลดความวิตกกังวลด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ เป็นต้น ค่าเฉลี่ย 3.52 ตามลำดับ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการเงิน ของพนักงานกลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวมค่าเฉลี่ย 4.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คิดว่าการออมเงินจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองเมื่อเกษียณอายุค่าเฉลี่ย 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่เหลือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้ภายหลังเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 4.41 มีความรู้และแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายเงินหลังเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 3.86 และศึกษาอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตหลังเกษียณ ค่าเฉลี่ย 3.75 ตามลำดับ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานกลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวมค่าเฉลี่ย 3.87 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ซึ่ง 4 ข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เตรียมความพร้อมเรื่องการมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยภายหลังเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 4.46 วางแผนที่พักอาศัยหลังเกษียณอายุโดยจะพักอาศัยกับคู่สมรส บุตรหลาน ญาติพี่น้อง หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว ค่าเฉลี่ย 4.38 เตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย ต้องสะดวกในการเดินทางอยู่ไม่ไกลจากชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.16 และเตรียมจัดสภาพภายในบ้านให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง มีวัสดุปูพื้นกันลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนที่เหลือ 1 ข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ วางแผนเพื่อใช้สิทธิการพักอาศัยในโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุของภาครัฐหรือเอกชนหลังเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 2.41 ตามลำดับ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัวของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวมค่าเฉลี่ย 4.37 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ซึ่งข้อที่

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มองเห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัว ค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนที่เหลือทั้งหมดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ให้ความสำคัญสมาชิกในครอบครัว และมีความซื่อสัตย์ต่อกัน ค่าเฉลี่ย 4.46 แสดงออกซึ่งความรัก ความเอื้ออาทรกัน ทั้งด้านกาย วาจา และจิตใจ ค่าเฉลี่ย 4.41 พุดคุย ปรีกษาหารือ ให้คำแนะนำและร่วมตัดสินใจค่าเฉลี่ย 4.20 และมีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ค่าเฉลี่ย 4.14 ตามลำดับ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่างของ พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวมค่าเฉลี่ย 3.71 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยซึ่งข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างอยู่แล้ว เช่น การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ออกกำลังกาย และจะทำต่อไปหลังเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 3.94 เลือกลงงานอดิเรก จากความถนัด หรือความชำนาญ โดยเหมาะสมกับร่างกายของตนเอง ค่าเฉลี่ย 3.92 เตรียมศึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมยามว่างที่ตรงกับความถนัดหรือความชอบที่เหมาะสมกับวัยของท่าน ค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนข้อที่เหลือมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ วางแผนท่องเที่ยวในประเทศหรือ ต่างประเทศ หลังท่านเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 3.47 และวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์แก่สังคมเมื่อ ท่านเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 3.40 ตามลำดับ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการทำประกันชีวิตของพนักงาน กลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวมค่าเฉลี่ย 3.72 ซึ่งอยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ซึ่งทุกข้อมี ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ได้แก่ คิดว่าการทำประกันชีวิตเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคง แก่ชีวิตและครอบครัว ค่าเฉลี่ย 3.83 ทำประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองเมื่อมีการเสียชีวิต ค่าเฉลี่ย 3.77 มีความอุ่นใจกับความคุ้มครองของการทำประกันชีวิตทั้งก่อนและหลังเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 3.71 มีการทำประกันชีวิตไว้แล้วก่อนการเกษียณอายุ ค่าเฉลี่ย 3.67 และทำประกัน ชีวิตเพื่อเป็นเงินเก็บไว้ให้บุตรหลาน ค่าเฉลี่ย 3.64 ตามลำดับ

5.1.3 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1 พนักงานที่มีเพศต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุต่างกัน สรุปได้ว่าในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตี๋ม เพศชายและเพศหญิงมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ แตกต่างกันในด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

สมมุติฐานที่ 2 พนักงานที่มีอายุต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการ เกษียณอายุต่างกัน สรุปได้ว่าไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้าน

สมมุติฐานที่ 3 พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน สรุปลได้ว่าในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุที่แตกต่างกันในด้านการทำประกัน

สมมุติฐานที่ 4 พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน สรุปลได้ว่า ในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีรายได้ที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุที่แตกต่างกันในด้านสุขภาพจิตใจ และด้านการทำประกัน

สมมุติฐานที่ 5 พนักงานที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน สรุปลได้ว่าไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้าน

สมมุติฐานที่ 6 พนักงานที่มีระดับงานต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน สรุปลได้ว่า ในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีระดับงานที่แตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุแตกต่างกันในด้านการทำประกัน

สมมุติฐานที่ 7 พนักงานที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน สรุปลได้ว่า ในด้านภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุแตกต่างกันในด้านที่อยู่อาศัย ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และด้านการทำประกัน

สมมุติฐานที่ 8 พนักงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดูต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน สรุปลได้ว่า ในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดูต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุที่แตกต่างกันในด้านสุขภาพจิตใจ และด้านการทำประกันชีวิต

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการทำวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านร่างกาย พบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม มีการเตรียมความพร้อมระดับมาก อธิบายได้ว่าพนักงานส่วนใหญ่

มีการรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงก่อนการเกษียณอายุเป็นสิ่งที่จำเป็น และได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ศึกษาหาความรู้เพื่อดูแลสุขภาพของตนเอง เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ฎกหลักโภชนาการ ทั้งนี้ บริษัทมีความใส่ใจเรื่องสุขภาพของพนักงานเป็นสำคัญ มีการจัดสวัสดิการด้านการดูแลสุขภาพ ร่างกาย ได้แก่ การตรวจสุขภาพประจำปี การเบิกค่ารักษาพยาบาล สถานที่ออกกำลังกาย ห้องพยาบาลพร้อมเจ้าหน้าที่พยาบาล และมีการทำประกันสุขภาพให้กับพนักงาน เนื่องจากอวัยวะต่าง ๆ ของผู้สูงอายุเริ่มเสื่อมสภาพ และผู้สูงอายุต้องยอมรับต่อสภาพเหล่านี้ ส่งผลต่อลักษณะการทำงานที่ต้องมีความเหมาะสมกับสภาพร่างกาย และได้รับค่าตอบแทนที่ลดลงเนื่องด้วยจากประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลง (จุฬารัตน์ โสตะ, 2549 : 8-10) สอดคล้องกับ งานนิพนธ์ของ บรรลุ ศิริพานิช (2550) กล่าวว่า ภาวะสุขภาพร่างกายเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องดูแลเอาใจใส่ต่อตนเองอย่าง สม่าเสมอตั้งแต่ในช่วงวัยเด็กโดยผู้ที่ใกล้จะเกษียณอายุนั้นควรได้มีการเตรียมตัวในด้านสุขภาพร่างกายให้พร้อมต่อวัยสูงอายุ เพราะในวัยนี้ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงให้เห็นได้อย่างชัดเจน การดูแลร่างกายอย่างสม่าเสมอจะช่วยให้สุขภาพวัยเกษียณอายุไม่ทรุดโทรมเร็วกว่าวัยอันควร เมื่อมีอายุ 40 ปีขึ้นไป จะต้องเริ่มดูแลเอาใจใส่สุขภาพไม่ปล่อยตัวเองเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสุขภาพที่จะตามมาเมื่อถึงวัยสูงอายุ เช่น การตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินภาวะสุขภาพ การรับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบ 5 หมู่ โดยจะเป็นอาหารที่ง่ายต่อการเคี้ยวและย่อยง่าย งดเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 8-10 แก้ว ควรดื่มน้ำหลังตื่นนอนตอนเช้า 1-2 แก้ว จะช่วยการขับถ่ายที่ดีขึ้นออกกำลังกายอย่างสม่าเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที นอนหลับอย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง และควรให้ร่างกายได้รับแสงแดดทุกวัน โดยเฉพาะช่วงเช้าหรือเย็นเพื่อจะกระตุ้นให้ร่างกายผลิตวิตามินดีจะทำให้ผิวหนังแข็งแรง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสุขภาพจิตใจ พบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม มีการเตรียมความพร้อมระดับมาก อธิบายได้ว่าพนักงานมีการมองโลกในแง่ดี และคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ มีการเตรียมใจไว้ล่วงหน้า เมื่อหลังเกษียณอายุจะได้รับการยอมรับนับถือน้อยลง ใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่อสุขภาพจิตที่ดี หาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังเกษียณอายุ ฝึกควบคุมอารมณ์เพื่อทำจิตใจให้สงบ ทั้งนี้ บริษัทมีความใส่ใจเรื่องสุขภาพจิตของพนักงาน โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อดูแลสุขภาพจิต เช่น กิจกรรมธรรมะออนทัวร์ การนั่งสมาธิ สอดคล้องกับ งานนิพนธ์ของ เอก ธนะศิริ (2550) กล่าวว่า เนื่องจากการที่จะเกษียณอายุ เป็นภาวะการที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาท สถานภาพทางสังคมอย่างเฉียบพลัน หากไม่มีการเตรียมตัวเตรียมใจไว้ล่วงหน้า มักจะประสบกับความเครียดและการปรับตัวไม่ได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาด้านจิตใจ การสร้างขวัญกำลังใจที่ดี ในการยอมรับว่าการเกษียณอายุนั้นทุกคนต้องเผชิญ โดยใช้หลักธรรมะเป็นเครื่อง

ยึดเหนี่ยวจิตใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ฝึกตนให้เป็นคนใจกว้าง มองโลกในแง่ดี รู้จักการปล่อยวาง และเมื่อเกิดปัญหาแก้ปัญหาด้วยความมีสติและรู้จักการควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนต่างวัย บางครั้งเพื่อนต่างวัยจะทำให้รู้สึกมีชีวิตชีวา กระฉับกระเฉงขึ้น ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น และสนใจติดตามข่าวสารบ้านเมือง หาความรู้เพิ่มเติม เช่น การฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการเงิน พบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม มีการเตรียมความพร้อมระดับมาก อธิบายได้ว่าพนักงานส่วนใหญ่เตรียมความพร้อมการออมเงินจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองเมื่อเกษียณอายุ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้ภายหลังเกษียณอายุ ศึกษาข้อมูลเพื่อการมีรายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตหลังจากเกษียณอายุ มีความรู้และแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายเงินหลังเกษียณอายุ และมีการหาอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตหลังเกษียณ สอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของ สุขใจ น้ำผุด (2557) กล่าวว่า การบริหารการเงิน เป็นการจัดระเบียบการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดหาเงินเข้ามา และการใช้จ่ายเงินออกอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งก่อให้เกิดผลที่ดีจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากบุคคลเมื่อเกษียณอายุแล้วรายได้ประจำที่เคยได้รับก็จะลดลง ดังนั้นถ้าไม่มีแผนการใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม เงินจำนวนนั้นอาจจะหมดไปอย่างรวดเร็ว เราจึงควรมีการเตรียมตัวด้านรายรับและรายจ่าย ประเมินรายรับแต่ละเดือน และวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของรายรับเพื่อคาดคะเนรายได้ที่จะเป็นรายได้ประจำหลังจากเกษียณอายุ การประเมินรายจ่ายในแต่ละเดือน และวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของรายจ่าย เพื่อจัดทำเป็นงบประมาณออกมา ให้เห็นเป็นรูปธรรมจะเป็นรายเดือนหรือรายปีก็ได้ การควบคุมค่าใช้จ่ายให้สมดุลกับรายได้ ถ้างบประมาณออกมาว่ารายจ่ายมากกว่ารายรับ ก็ควรต้องหาทางเพิ่มรายได้ หรือมีเงินนั้นก็ควรตัดรายจ่ายลง การเตรียมหางานสำรองในกรณีที่ต้องหารายได้เพิ่ม ควรเตรียมไว้ตั้งแต่ยังไม่เกษียณอายุเตรียมสะสมเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน หรือเมื่อมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ควรสะสมเป็นเวลาอย่างน้อย 10-15 ปี ก่อนการเกษียณอายุ โดยอาจจะสะสมในรูปอสังหาริมทรัพย์ การซื้อพันธบัตร การประกันชีวิต หรือการลงทุนกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) ซึ่งเป็นกองทุนที่มีลักษณะผสมระหว่างการเป็นกองทุนรวมกับการเป็นเครื่องมือสะสมเงินไว้ใช้ยามชรา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านที่อยู่อาศัย พบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม มีการเตรียมความพร้อมระดับมาก อธิบายได้ว่าพนักงานส่วนใหญ่เตรียมความพร้อมมีบ้านเป็นของตนเอง เตรียมวางแผนบุคคลที่จะดูแลตนเองหลังเกษียณ วางแผนที่พักอาศัยหลังเกษียณอายุโดยจะพักอาศัยกับคู่สมรส บุตรหลาน ญาติพี่น้อง หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว ที่อยู่อาศัยต้องสะดวกในการเดินทางอยู่ไม่ไกลจากชุมชน เตรียมจัดสภาพภายในบ้านให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ และวางแผนเพื่อใช้สิทธิการพักอาศัยในโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ของภาครัฐหรือเอกชน หลังเกษียณอายุ ทั้งนี้บริษัทมีความใส่ใจเรื่องที่อยู่อาศัยของพนักงาน มีการจัดสวัสดิการ ด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ สิทธิพิเศษด้านดอกเบี้ย และการอนุมัติสินเชื่อกับธนาคารกรุงไทย และ บริษัท อาคเนย์แคปปิตอล จำกัด ซึ่งน่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พนักงานได้มีการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่ อาศัยตั้งแต่วัยทำงาน สอดคล้องกับการวิจัยของ บรรลุ ศิริพานิช (2550) กล่าวว่า ที่อยู่อาศัยนั้นเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ ที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน การเตรียมที่อยู่อาศัยควรจัดเตรียมให้พร้อมก่อนถึงวันเกษียณอายุ และควรที่จะจัดเตรียมตั้งแต่วัยกลางคน เพราะถ้าหากจัดการ เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุแล้วอาจมีปัญหาบางอย่างซึ่งแก้ไข ไม่ทันการณ์ได้ ในการเตรียมที่อยู่อาศัยนั้น มีสิ่งที่ต้องคำนึงดังต่อไปนี้ ด้านสถานที่ตั้งของที่อยู่อาศัย ต้องสะดวกต่อการเดินทาง อยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชน โรงพยาบาล หรือจากเพื่อนและญาติ ลักษณะการอยู่อาศัย ควรวางแผนล่วงหน้าว่าชีวิตหลังเกษียณอายุจะอยู่กับใคร คู่สมรส ญาติพี่น้อง ลูกหลาน หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว และสภาพของที่อยู่อาศัย หมายถึง สภาพบ้าน และสิ่งแวดล้อม จะต้องมิลักษณะที่เหมาะสมกับสภาพและข้อจำกัดในวัยชรา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม มีการเตรียมความพร้อมระดับมาก อธิบายได้ว่าพนักงานส่วนใหญ่ เห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัว ให้เวลาแก่สมาชิกในครอบครัวและมีความซื่อสัตย์ต่อกัน แสดงออกซึ่งความรัก ความเอื้ออาทรกัน ทั้งด้านกาย วาจา และจิตใจ และมีการหาอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตหลังเกษียณ พุดคุย ปรึกษาหารือให้คำแนะนำและมีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว สอดคล้องกับ การวิจัยของ เฉกธนะศิริ (2550) กล่าวว่า เนื่องจากการที่จะเกษียณอายุ เป็นภาวะการที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทสถานภาพทางสังคมอย่างเฉียบพลัน หากไม่มีการเตรียมตัวเตรียมใจไว้ล่วงหน้า มักจะประสบกับความเครียดและการปรับตัวไม่ได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาด้านจิตใจ การสร้างขวัญกำลังใจที่ดี ในการยอมรับว่าการเกษียณอายุนั้นทุกคนต้องเผชิญ โดยใช้หลักธรรมะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ฝึกตนให้เป็นคนใจกว้าง มองโลกในแง่ดี รู้จักการปล่อยวาง และเมื่อเกิดปัญหาแก้ปัญหาด้วยความมีสติและรู้จักการควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนต่างวัย บางครั้งเพื่อนต่างวัยจะทำให้รู้สึกมีชีวิตชีวา กระฉับกระเฉงขึ้น ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น และสนใจติดตามข่าวสารบ้านเมือง หาความรู้เพิ่มเติม เช่น การฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง พบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม มีการเตรียมความพร้อมระดับมาก อธิบายได้ว่าพนักงานส่วนใหญ่ เตรียมกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างอยู่แล้ว เช่น การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ออกกำลังกาย และจะทำต่อไปหลังเกษียณอายุ มีงานอดิเรกจากความถนัดหรือความชำนาญ โดยเหมาะสมกับแรงกายของตนเอง มีการเตรียมวางแผนท่องเที่ยวในประเทศหรือต่างประเทศ หลังท่านเกษียณอายุ

และวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อท่านเกษียณอายุ สอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของ นวรัตน์ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า งานอดิเรกมีความสำคัญต่อผู้สูงอายุ เพราะช่วยให้ผู้สูงอายุเกิดความ เพลิดเพลินใจ และรู้สึกว่าตนยังเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย ผู้ที่จะเกษียณจึงควรมีการเตรียมงานอดิเรกไว้ตั้งแต่วัยกลางคน เพื่อรองรับเวลาว่างในยามเกษียณ และยังช่วยให้สุขภาพกาย และจิตดีขึ้น ช่วยให้สามารถปรับตัวภายหลังการเกษียณได้ดีขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการทำประกันชีวิต พบว่า พนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม มีการเตรียมความพร้อมระดับมาก อธิบายได้ว่าพนักงานส่วนใหญ่ เตรียมการทำประกันชีวิต เป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงแก่ชีวิตและครอบครัว มีการทำประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองเมื่อมีการเสียชีวิต มีความอุ่นใจกับความคุ้มครองของการทำประกันชีวิตทั้งก่อนและหลังเกษียณอายุ ทำประกันชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ และทำประกันชีวิตเพื่อเป็นเงินเก็บไว้ให้บุตรหลาน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุขใจ น้ำผุด (2557) กล่าวว่าไม่ว่าจะเป็นเงินออม หรือรายได้อื่น ๆ ที่ได้รับในช่วงวัยหลังเกษียณ หนี้สินรูปแบบการดำรงชีวิตที่อยู่อาศัย รวมถึงการดูแลสุขภาพร่างกายของผู้เกษียณเอง ประชากรวัยทำงานส่วนใหญ่จะได้รับเงินก้อนที่สะสม หลังจากทำงานมาอย่างยาวนาน ไม่ว่าจะเงินสะสมจากกองทุนประกันสังคม เงินชดเชยตามกฎหมายเงินจากกองทุนชราภาพประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินที่เก็บสะสมมาด้วยตนเอง จากประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์หรือประกันชีวิตแบบบำนาญ

อภิปรายผลการวิจัยตามสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1 พนักงานที่มีเพศต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีระยะเวลาในการทำงาน และมีภาวะเปียบในการเกษียณอายุในช่วงเวลาเดียวกัน คือ เมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ทำให้มีการคาดการณ์และการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ด้านการเงิน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง และด้านการทำประกันชีวิต สอดคล้องกับ ภราดา โชติกุล และบัวทอง สว่างโสภากุล (2564) ที่ศึกษาวิจัยพบว่าเพศที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุโดยรวมไม่แตกต่างกัน และกานิตา เจริญถาวร (2563) ที่ศึกษาวิจัยพบว่าพนักงานที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 2 พนักงานที่มีอายุต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม จะมีอายุและบริบทที่แตกต่างกัน ไม่สามารถอธิบายได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าหรือน้อยกว่าจะมีการเตรียมความพร้อมก่อนการ

เกษียณอายุในระดับที่มากหรือน้อยได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับภูมิหลัง และแนวคิด รวมถึงสภาพจิตใจของผู้นั้น สอดคล้องกับ สุภาลักษณ์ จันทา (2560) ที่ศึกษาวิจัยพบว่าอายุที่แตกต่างกันของพนักงานบริษัทผลิตอุปกรณ์กีฬาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน และกานิตา เจริญถาวร (2563) ที่ศึกษาวิจัยพบว่าพนักงานที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3 พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการทำงานพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มมีระเบียบ ข้อบังคับ สวัสดิการที่ไม่ต่างกันระหว่างระดับการศึกษา แต่ให้ความสำคัญกับตำแหน่งงานหรือแผนงานมากกว่า ส่งผลให้การได้รับหน้าที่ หรืองานที่มอบหมายมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทำให้พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกัน สรุปได้ว่าในด้านภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ นิภาพร เกิดมาลัย (2560) ที่ศึกษาวิจัยพบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมที่ไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 4 พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการเกษียณอายุเป็นวงจรชีวิตในการประกอบอาชีพที่อยู่ในช่วงต่ำสุดของการจ้างงาน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนผ่านบทบาทที่สำคัญของชีวิตช่วงหนึ่ง โดยบุคคลที่เกษียณอายุจะมีรายได้ในรูปของบำเหน็จบำนาญโดยไม่ต้องทำงาน นอกจากนี้การเกษียณอายุงานยังเป็นกระบวนการให้แต่ละบุคคลได้มีการจัดเตรียมชีวิต เพื่อการเริ่มแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการปรับตัว หรือแม้แต่การปลีกตัวออกจากสังคมเมื่อเกษียณอายุงานแล้ว ซึ่งการหยุดภาระงานไว้ ย่อมมาพร้อมกับการมีรายได้ที่ลดลง แม้จะมีรายได้ในรูปของบำเหน็จบำนาญ แต่ไม่สามารถเทียบเท่าได้กับรายได้ที่ได้รับในช่วงก่อนการเกษียณ (จิณณรัตน์ วราบุญนาคริรมย์, 2558) ดังนั้นพนักงานทุกระดับรายได้จึงต้องมีการบริหารการเงิน เป็นการจัดระเบียบการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดหาเงินเข้ามา และการใช้จ่ายเงินออกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้โดยมีคุณภาพชีวิตที่ดี (สุขใจ น้ำผุด, 2557) สอดคล้องกับ กานิตา เจริญถาวร (2563) ที่ศึกษาวิจัยพบว่าพนักงานที่มีรายได้ที่แตกต่างกันมีรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ภราดา โชติกุล และบัวทอง สว่างโสภากุล (2564) ที่ศึกษาวิจัยพบว่าระดับรายได้ที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 5 พนักงานที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านภาพรวมไม่แตกต่าง เนื่องจากในบริบทของประเทศไทยยังไม่สนับสนุนการสมรสอย่างเท่าเทียม อีกทั้งผู้ที่มีสถานภาพสมรส โสด อาจจะมีคู่รักในเพศเดียวกันแต่ไม่สามารถจดทะเบียนสมรสได้ และการเปิดรับในเรื่องความเท่าเทียมของภรรยา กับสามีที่มีมากขึ้นจากอดีต ทั้งในการตัดสินใจ การเสนอความคิดเห็นวางแผนในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุที่มีมากขึ้น

ในปัจจุบัน ทำให้พนักงานที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการिता เจริญถาวร (2563) ที่ศึกษาวิจัยพบว่า พนักงานที่สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ภราดา โชติกุล และบัวทอง สว่างโสภากุล (2564) ที่ศึกษาวิจัยพบว่า สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 6 พนักงานที่มีระดับงานต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเตรียมความพร้อมรายด้านพบว่าพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มที่มีระดับงานแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุแตกต่างกันในด้านการทำประกัน เนื่องจากพนักงานที่มีระดับงานสูง จะเริ่มนึกถึงทักษะ ความสามารถ และค่าตอบแทนที่มีอยู่ รวมถึงการมีมุมมองด้านการวางแผนทางการเงิน ส่งผลให้พนักงานที่มีระดับงานต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุต่างกันในด้านการทำประกัน

สมมุติฐานที่ 7 พนักงานที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านภาพรวมแตกต่างกัน เนื่องจากการเตรียมการด้านที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมการไว้ตั้งแต่วัยกลางคน เพราะเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจะได้รับความพร้อมในด้านที่อยู่อาศัย ประกอบกับการจัดการเรื่องที่อยู่อาศัย บางอย่างเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุไม่สามารถทำได้ รวมถึงการหาทรัพย์สินจำนวนมาก ๆ มาใช้จ่ายในการเตรียมการหลังเกษียณก็เป็นไปได้ยากกว่า และการเข้าสู่ผู้สูงอายุ จะมีรูปแบบที่เปลี่ยนไป เพราะฉะนั้นต้องคำนึงถึงลักษณะการอยู่อาศัย ควรมีแบบแผนที่เป็นสัดส่วนที่เหมาะสม และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับรองรับการเกษียณอายุ (ชนัญญา ปัจพล, 2558) สอดคล้องกับ ปิยดา วงศ์วิวัฒน์ และชาญเดช เจริญวิริยะกุล (2562) ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ที่พักอาศัยที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาแตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 8 พนักงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดูต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในด้านภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการมีบุคคลในครอบครัวมาก ย่อมมีความต้องการรักษาสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว เนื่องจากบุคคลในครอบครัว จะช่วยให้ผู้ที่เกษียณอายุมองเห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัว และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วยวิธีการเชิงรูปธรรม และสามารถให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี (เนก ณะศิริ, 2550) สอดคล้องกับ ภราดา โชติกุล และบัวทอง สว่างโสภากุล (2564) ศึกษาวิจัยพบว่าสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์แก่องค์กรหรือผู้วิจัยต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการวิจัย

5.3.1.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านที่อยู่อาศัย พนักงานส่วนใหญ่เชื่อว่า การมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยหลังเกษียณอายุเป็นสิ่งจำเป็น บริษัทควรประชาสัมพันธ์ เพื่อให้พนักงานทราบถึงสิทธิพิเศษด้านดอกเบี้ย สิทธิพิเศษด้านการอนุมัติสินเชื่อ รวมทั้งเงื่อนไขพิเศษอื่น ๆ ในการทำธุรกรรม ที่บริษัทได้มีการร่วมสัญญากับทางธนาคารกรุงไทยและบริษัท อาคเนย์แคปปิตอล จำกัด

5.3.1.2 การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านร่างกาย โดยการออกกำลังกาย การใช้สิทธิสวัสดิการใช้สถานออกกำลังกายที่บริษัทจัดให้ บริษัทควรส่งเสริมให้พนักงานตระหนักถึงความสำคัญของการออกกำลังกาย ทำให้สุขภาพร่างกายอยู่ในสภาวะที่ดี ปราศจากโรคร้ายได้ รวมทั้งควรให้ความรู้เกี่ยวกับโภชนาการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเตรียมพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

5.3.1.3 การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านสุขภาพจิตใจ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมที่บริษัทจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิต เช่น กิจกรรมธรรมะออนทัวร์ โดยนิมนต์พระนักเทศน์ที่มีชื่อเสียงมาบรรยายธรรม การสนทนาธรรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน บริษัทควรจูงใจ ประชาสัมพันธ์ให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมที่บริษัทจัดขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านสุขภาพจิต

5.3.1.4 การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านการทำประกันชีวิต บริษัทควรจัดกิจกรรม เพื่อให้ความรู้และผลประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับจากการทำประกันชีวิต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้พนักงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีหลังจากการเกษียณอายุ

5.3.1.5 การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง บริษัทควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม เพื่อเพิ่มทักษะและใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์ ผ่านโครงการเรียนรู้และแบ่งปัน เช่น การเพาะเห็ด ปลูกผัก การทำขนมไทย การประดิษฐ์งานฝีมือ เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการเพิ่มรายได้และมีกิจกรรมภายหลังจากเกษียณอายุ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาให้สอดคล้องกับจำนวนประชากรทั้งหมดของบริษัท เพื่อให้ได้ผลที่ตรงกับความคิดเห็นของคนในองค์กรมากที่สุด

บรรณานุกรม

- กรมการประกันภัย. (2553). *การประกันภัยกรุงเทพฯ*. วารสารประกันภัย, 53(1), 1-2.
- กานิตา เอียรถาวร. (2563). *การศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (การศึกษาอิสระ
ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- เกษม ต้นติผลาชีวะ และกุลยา ต้นติผลาชีวะ. (2528). *การรักษาสภาพในวัยสูงอายุ*. กรุงเทพฯ :
อรุณการพิมพ์.
- จิณณรัตน์ วราบุญนาครภิมย์. (2558). *การเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน
บริษัท ยูเซ็น โลจิสติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (การศึกษาอิสระปริญญาโท)*.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จุฬารัตน์ โสตะ. (2549). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ*. วารสารศูนย์บริการ
วิชาการ, 14,(4), 8-10.
- เอก ธนะสิริ. (2550). *ชีวิตนี้มีห้วงจรรัยและพิสดารยิ่งนัก*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ชนัญญา ปัจพล. (2558). *การเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ส่วนกลาง) (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ชัยพัฒน์ พุดซ้อน และกันตพัฒน์ พรศิริวัชรลี (2561). *แนวทางการแก้ปัญหาสังคมผู้สูงอายุของ
ประเทศไทย*. วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 1, 1
- ณรงค์ฤทธิ์ ทิมพุมเรียง. (2561). *ความพึงพอใจต่อโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด:กรณีศึกษา
รัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง (การศึกษาอิสระปริญญาโท)*, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ฤทธิ์ อัครเรืองพิภพ และสุนทรี่ เหล่าพัดจัน. (2561). *ประสิทธิผลของการให้ความรู้ต่อการ
ตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนสำหรับการเกษียณอายุ*. จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์,
38(150), 149-190.
- ดิศราภรณ์ ศรีทอง. (2560). *ผู้สูงอายุ : ที่อยู่อาศัยของผู้เกษียณอายุ (วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท)*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- ทฤษฎ์ ชวนไชยสิทธิ์. (2555). *รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุงานกรณีศึกษาครู
โรงเรียนเอกชน*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธมนวรรณ สุวรรณโฮม. (2555). *การศึกษาวิถีชีวิตผู้สูงอายุในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
เกษียณอายุ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: บริษัท วี อินเทอร์เน็ตพรินท์.
- ธีรดา ยังสันเทียะ. (2561). *การศึกษาพฤติกรรมการและการรับรู้ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- นวรรตน์ จันเพชร. (2558). *การเตรียมความพร้อมของบุคลากรผู้สูงวัยที่มีคุณภาพของกรมควบคุมโรค* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- นิภาพร เกิดมาลัย. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการครูในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- บุญเทือง โพธิ์เจริญ. (2551). *ความสุขที่คุณสร้างได้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฐานบุ๊ค.
- บรรลุ ศิริพานิช. (2550). *คู่มือผู้สูงอายุฉบับเตรียมตัวก่อนสูงอายุ (เตรียมตัวก่อนเกษียณการงาน)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ หมอชาวบ้าน.
- ประนอม โอทกานนท์. (2554). *ชีวิตที่สุขสมบูรณ์ของผู้สูงอายุไทย หลักการ งานวิจัย และบทเรียนจากประสบการณ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยดา วงศ์วิวัฒน์ และ ชาญเดช เจริญวิริยะกุล. (2562). *การเตรียมพร้อมการเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. วารสารสมาคมนักวิจัย, 24(3), 348-361.
- พรพิณ ประกายสันติสุข. (2550). *ลักษณะส่วนบุคคล ค่านิยม ทรัพยากรการท่องเที่ยว และพฤติกรรมการท่องเที่ยวในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนของนักท่องเที่ยวชาวไทยในกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พลอยพัชร์ กิจเจริญเกษม. (2558). *การเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)* (การศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- เพ็ญประภา เบญจวรรณ. (2558). *การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ*. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2(1), 83.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ภราดา โชติกุล และบัวทอง สว่างโสภาคกุล. (2564). ความเข้มแข็งทางใจ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการเตรียมพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ของพนักงานสายการพาณิชย์บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). วารสารสมาคมนักวิจัย, 26(1), 195-210.
- ภาวีน ทองไชย. (2556). สุขภาพจิตและการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ภูมิ นริศชาติ. (2547). การทำงานหลังเกษียณอายุราชการของบุคลากร (การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2558). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2557. กรุงเทพฯ :อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2559). สถานการณ์ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ :อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2542). การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนีกร วงศ์จันทร์. (2553). การบริหารการเงินส่วนบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- วชากร นพนรินทร์. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้สูงวัยอย่างมีคุณภาพของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- วชิรวัชร งามละม่อม. (2558). แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์. สืบค้นจาก <http://learningofpublic.blogspot.com> Online.
- วรชัย สิงห์ฤกษ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2560). การเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุงานของเจ้าหน้าที่ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด: การศึกษาแบบสร้างทฤษฎีฐานราก. สืบค้นจาก <http://e-jodil.stou.ac.th>
- วรภัทร โธณะเกษม. (2561). คิดใหม่ใกล้เกษียณเป็นการเดินทาง มิใช่ปลายทาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วันชัย แก้วสุมาลี. (2552). *ความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมกรรมการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงาน*ของบุคคลทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขต กรุงเทพมหานคร (การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลวรรณ ทองเจริญ. (2554). *ศาสตร์และศิลป์การพยาบาลผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศรีเรื่อน แก้วกั้งวาล, (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย วัยรุ่น-วัยสูงอายุ*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรุตติ กิตติมหาชัย. (2560). *การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับ ปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- ศิรินุช อินละคร. (2548). *การเงินบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศฤงคารพรณ ยิงอนุรักษ์วงศ์. (2560). *การเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 (การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สมาคมประกันวินาศภัย. (2553). *ความหมายของการประกันภัย*. กรุงเทพฯ: สมาคมประกันวินาศภัย.
- สุขใจ น้ำมุด. (2557). *กลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาลักษณ์ จันทา. (2560). *การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทผลิตอุปกรณ์กีฬาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สุรกุล เจนอบรม. (2534). *ความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมกรรมการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงาน*ของบุคคลทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุนทรี่ พัชรพันธ์. (2553). *ประชากรศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงาน ก.พ. (2551). *ภาครัฐกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย*. วารสารข้าราชการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2560, 1-4.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ. (2553). *พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ.
- อรณิชฐ์ แสงทองสุข. (2562). *การศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทยกรณีศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ปทุมธานีและนนทบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- อรรรรณ จิตรคำคุณ. (2562). *การวางแผนการเงินหลังการเกษียณของประชาชนหมู่บ้านเอื้ออาทร ตำบลปากแคว อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย* (การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- อุทุมพร วานิชคาม. (2562). *การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- อุทัย สุดสุข และคณะ. (2552). *รายงานการวิจัย โครงการศึกษาสถานการณ์ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ความต้องการ และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- เอกจิตรา คำมีศรีสุข. (2558). *กระบวนการเตรียมการเข้าสู่วัยเกษียณ เอกสารประกอบการสอน วิชาสผ.314 การเกษียณอายุการวางแผนและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Atchley, R. C. (1994). *Critical discourse and gerontology as process*. *Contemporary Gerontology*, 1(2), 15-27.
- Hurlock, E.B. (1980). *Developmental Psychology*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Likert, R. (1967). *Reading in Fishbein. Attitude theory and measurement*. New York: Wiley and Son.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). *On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity*. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Roy,S.C. (1999). *Introduction to Nursing : An Adaptation Model*. Englewood ctiff, N.j. :PrenticeHall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ที่ อว ๐๖๕๒.๐๔/๓๓๕๕

คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๘๖ ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.เมธินี วงศ์วานิชย์ รัชมกภาพรณ์ (ประธานสาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนา
ความเป็นผู้ประกอบการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางรัตนา นุชดำรงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๐๗๖๓๗๐๓๐๓๕๐๕-๓ นักศึกษาระดับ
ปริญญาโท ชั้นปีสุดท้าย กลุ่มวิชาการจัดการ ซึ่งศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดทำการค้นคว้าอิสระโดยมี
อาจารย์ ดร.อารีย์ มายังพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้รับอนุมัติให้จัดทำ
การค้นคว้าอิสระในหัวข้อเรื่อง "การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจ
เครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล" นั้น

ในกรณีนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตรวจสอบ
แบบสอบถามเพื่อประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ได้แนบสิ่งที่ส่งมาด้วยมาพร้อม
หนังสือฉบับนี้ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนาวัลย์ ไผ่สีก)

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
โทร. ๐๒-๖๖๕-๓๕๕๕ ต่อ ๒๓๓๑๑

ที่ อว ๐๖๕๒.๐๕/๓๓๕๕

คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๘๖ ถนนพิจนุโลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน ดร.ชนิรัตน์ โกมลรัตนวิวัฒนะ (ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี บริษัท ไออีซี กรุ๊ป จำกัด (มหาชน))
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางรัตนา นุชดำรงค์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๐๗๖๓๓๑๐๓๐๓๕๐๔-๑ นักศึกษาระดับ
ปริญญาโท ชั้นปีสุดท้าย กลุ่มวิชาการจัดการ ซึ่งศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดทำการค้นคว้าอิสระโดยมี
อาจารย์ ดร.อารีย์ มั่งยังพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้รับอนุมัติให้จัดทำ
การค้นคว้าอิสระในหัวข้อเรื่อง "การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจ
เครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล" นั้น

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตรวจสอบ
แบบสอบถามเพื่อประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ได้แนบสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อม
หนังสือฉบับนี้ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนาวิไล ไม้มัสก์)

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
โทร. ๐๒-๖๖๕-๓๕๕๕ ต่อ ๒๓๕๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานโครงการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๕๕๕ ต่อ ๒๓๙๑

ที่ สปท/ บข๕ /๒๕๖๕

วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์ ดร.ธนากร วิชกุลพัฒน์

ด้วย นางรัตนา นุชดำรงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๐๗๖๓๗๐๓๐๓๕๐๔-๑ นักศึกษาระดับปริญญาโท ชั้นปีสุดท้าย กลุ่มวิชาการจัดการ ซึ่งศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดทำการค้นคว้าอิสระโดยมีอาจารย์ ดร.อารีย์ มัยยพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้รับอนุมัติให้จัดทำ การค้นคว้าอิสระในหัวข้อเรื่อง "การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่ม ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล" นั้น

ในการนี้ นักศึกษาประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ได้แนบแบบสอบถามมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนาลี ไม้สัก)
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

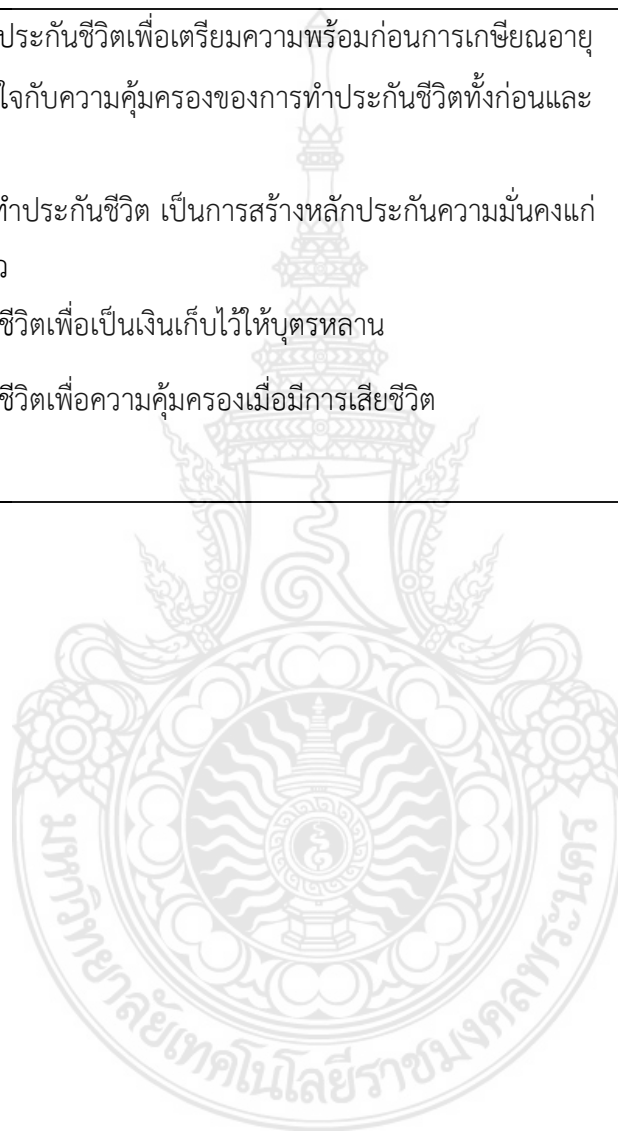
ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha

ตัวแปร	จำนวน คำถาม	ronbsch's Alpha
ด้านร่างกาย	5 ข้อ	0.968
1. ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อดูแลสุขภาพของตนเอง		0.968
2. ท่านเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		0.969
3. ท่านออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกษียณอายุจะมีร่างกายที่ แข็งแรง		0.968
4. ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์หลักโภชนาการ		0.968
5. ท่านเชื่อว่าการรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงก่อนเกษียณอายุเป็นสิ่ง ที่จำเป็น		0.969
ด้านจิตใจ	5 ข้อ	0.967
1. ท่านศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ที่จะเกิดขึ้น ภายหลังเกษียณอายุ		0.967
2. ท่านฝึกควบคุมอารมณ์เพื่อทำจิตใจให้สงบ หรือลดความวิตกกังวลด้วย วิธีต่าง ๆ เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ เป็นต้น		0.967
3. ท่านมองโลกในแง่ดี และคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลง เสมอ		0.968
4. ท่านเตรียมใจไว้ล่วงหน้าแล้ว เมื่อหลังเกษียณอายุ ท่านจะได้รับการ ยอมรับนับถือจากผู้อื่นน้อยลง		0.968
5. ท่านใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อ สุขภาพจิตที่ดี		0.968

ตัวแปร	จำนวน คำถาม	ronbsch's Alpha
ด้านการเงิน	5 ข้อ	0.967
1. ท่านได้ศึกษาข้อมูลเพื่อการมีรายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิต หลังจากเกษียณอายุ		0.968
2. ท่านคิดว่าการออมเงินจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองเมื่อเกษียณอายุ		0.968
3. ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้ภายหลัง เกษียณอายุ		0.967
4. ท่านศึกษาอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตหลัง เกษียณ		0.967
5. ท่านมีความรู้และแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายเงินหลังเกษียณอายุ		0.967
ด้านที่อยู่อาศัย	5 ข้อ	0.967
1. ท่านเตรียมความพร้อมเรื่องการมีบ้านเป็นของตนเอง เพื่อพักอาศัย ภายหลังเกษียณอายุ		0.968
2. ท่านวางแผนที่พักอาศัยหลังเกษียณอายุโดยจะพักอาศัยกับคู่สมรส บุตรหลาน ญาติพี่น้อง หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว		0.968
3. ท่านเตรียมจัดสภาพภายในบ้านให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง มีวัสดุปูพื้นกันลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ		0.967
4. ท่านเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย ต้องสะดวกในการเดินทางอยู่ ไม่ไกลจากชุมชน		0.967
5. ท่านวางแผนเพื่อใช้สิทธิการพักอาศัยในโครงการที่พักอาศัยสำหรับ ผู้สูงอายุของภาครัฐหรือเอกชน หลังเกษียณอายุ		0.970

ตัวแปร	จำนวน คำถาม	ronbsch's Alpha
ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	5 ข้อ	0.967
1. ท่านมองเห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัว		0.968
2. ท่านมีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว		0.967
3. ท่านพูดคุย ปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำและร่วมตัดสินใจ		0.967
4. ท่านแสดงออกซึ่งความรัก ความเอื้ออาทรกัน ทั้งด้านกาย วาจา และจิตใจ		0.968
5. ท่านใช้เวลาแก่สมาชิกในครอบครัวและมีความซื่อสัตย์ต่อกัน		0.967
ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง	5 ข้อ	0.967
1. ท่านเตรียมศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมยามว่างที่ตรงกับความถนัดหรือความชอบที่เหมาะสมกับวัยของท่าน		0.967
2. ท่านมีกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างอยู่แล้ว เช่น การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ออกกำลังกาย และจะทำต่อไปหลังเกษียณอายุ		0.967
3. ท่านวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อท่านเกษียณอายุ		0.969
4. ท่านวางแผนท่องเที่ยวในประเทศหรือต่างประเทศ หลังท่านเกษียณอายุ		0.968
5. ท่านเลือกงานอดิเรก จากความถนัดหรือความชำนาญ โดยเหมาะสมกับร่างกายของตนเอง		0.967

ตัวแปร	จำนวน คำถาม	ronbsch's Alpha
ด้านการทำประกัน	5 ข้อ	0.968
1. ท่านต้องการทำประกันชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ		0.968
2. ท่านมีความอุ่นใจกับความคุ้มครองของการทำประกันชีวิตทั้งก่อนและหลังเกษียณอายุ		0.968
3. ท่านคิดว่าการทำประกันชีวิต เป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงแก่ชีวิตและครอบครัว		0.969
4. ท่านทำประกันชีวิตเพื่อเป็นเงินเก็บไว้ให้บุตรหลาน		0.969
5. ท่านทำประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองเมื่อมีการเสียชีวิต		0.969

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตีใน
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลโดยผู้ทำวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ข้อมูลตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางวางแผนการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุให้สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจเครื่องตีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยจะนำข้อมูลไปสรุปและนำเสนอเป็นภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ผู้ทำวิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ทำยนี้ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ได้สละเวลา และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอแสดงความนับถือ
ผู้ทำวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าคำตอบให้ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 40-45 ปี

2. 46-50 ปี

3. 51-55 ปี

4. 56-60 ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

2. ระดับปริญญาตรี

3. ระดับปริญญาโท

4. สูงกว่าปริญญาโท

4. รายได้ต่อเดือน

1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท

2. 15,001 - 25,000

บาท

3. 25,001 - 35,000 บาท

4. 35,001 - 45,000

บาท

5. 45,001 - 55,000 บาท

6. มากกว่า 55,001 บาท

5.สถานภาพการสมรส

1. โสด

2. สมรส

3. หม้าย/หย่าร้าง

4. อื่น ๆ

6. ระดับตำแหน่งงาน

1. ระดับ 4-5

2. ระดับ 6-7

3. ระดับ 8-9

4. ระดับ 10-12

5. มากกว่าระดับ12

7. ที่พักอาศัย

1. ตนเองเป็นเจ้าของ

2. เป็นของครอบครัว

3. เช่า

4. อื่น ๆ โปรดระบุ

8.จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู

1. 1คน

2. 2 คน

3. 3 คน

4. 4 คนขึ้นไป

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานกลุ่มธุรกิจ เครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในปัจจุบันมากที่สุด โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังนี้

ระดับความเห็นที่ 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ระดับความเห็นที่ 2 หมายถึง ระดับน้อย

ระดับความเห็นที่ 3 หมายถึง ระดับปานกลาง

ระดับความเห็นที่ 4 หมายถึง ระดับมาก

ระดับความเห็นที่ 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ คือ การเตรียมความพร้อมของตนเองในการจัดการวางแผนรับมือก่อนการเกษียณอายุ

ด้านร่างกาย คือ การเตรียมพร้อมด้านสมรรถภาพทางร่างกายของตนเองตามความเป็นจริงในปัจจุบันเพื่อเสริมสร้างสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อรองรับเมื่ออายุมากขึ้น

ด้านจิตใจ คือ การเตรียมพร้อมด้านสมรรถภาพทางจิตใจของตนเองว่ามีความสามารถพร้อมรับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

ด้านการเงิน คือ การเตรียมพร้อมด้านการเงินสถานะทางการเงินของตนเองในปัจจุบัน เพื่อจะได้วางแผนและปรับพฤติกรรมในการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน

ด้านที่อยู่อาศัย คือ การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกภายในที่พักอาศัยเพื่อรองรับเมื่อมีอายุมากขึ้น

ด้านสัมพันธ์ภาพในครอบครัว คือ การเตรียมความพร้อมทางด้านสัมพันธ์ภาพในครอบครัว มีความเอาใจใส่ ห่วงใยกัน เมื่อมีปัญหาช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ไข

ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง คือ การเตรียมความพร้อมวางแผนด้านกิจกรรม และการใช้เวลาว่างให้เหมาะสมกับอายุที่เพิ่มมากขึ้นหลังจากการเกษียณอายุ

ด้านการทำประกัน คือ การเตรียมความพร้อมด้านการทำประกันชีวิตเพื่อรองรับสิ่งที่ไม่คาดคิดและเป็นเงินสะสมไว้ใช้จ่ายในอนาคต

	การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
	ด้านร่างกาย					
1	ท่านเตรียมศึกษาหาความรู้เพื่อดูแลสุขภาพของตนเอง					
2	ท่านเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
3	ท่านออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกษียณอายุจะมีร่างกายที่แข็งแรง					
4	ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกหลักโภชนาการ					
5	ท่านเชื่อว่าการรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงก่อนเกษียณอายุเป็นสิ่งที่จำเป็น					
	ด้านสุขภาพจิตใจ					
1	ท่านศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังเกษียณอายุ					
2	ท่านฝึกควบคุมอารมณ์เพื่อทำจิตใจให้สงบ หรือลดความวิตกกังวลด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ เป็นต้น					
3	ท่านมองโลกในแง่ดี และคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ					
4	ท่านเตรียมใจไว้ล่วงหน้าแล้ว เมื่อหลังเกษียณอายุ ท่านจะได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่นน้อยลง					
5	ท่านใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อสุขภาพจิตที่ดี					
	ด้านการเงิน					
1	ท่านได้ศึกษาข้อมูลเพื่อการมีรายได้ อย่างเพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตหลังจากเกษียณอายุ					
2	ท่านคิดว่าการออมเงินจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองเมื่อเกษียณอายุ					

	การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
3	ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้ภายหลังเกษียณอายุ					
4	ท่านศึกษาอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตหลังเกษียณ					
5	ท่านมีความรู้และแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายเงินหลังเกษียณอายุ					
	ด้านที่อยู่อาศัย					
1.	ท่านเตรียมความพร้อมเรื่องการมีบ้านเป็นของตนเอง เพื่อพักอาศัยภายหลังเกษียณอายุ					
2.	ท่านวางแผนที่พักอาศัยหลังเกษียณอายุโดยจะพักอาศัยกับคู่สมรส บุตรหลาน ญาติพี่น้อง หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว					
3.	ท่านเตรียมจัดสภาพภายในบ้านให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ เช่น ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง มีวัสดุปูพื้นกันลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ					
4.	ท่านเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย ต้องสะดวกในการเดินทางอยู่ไม่ไกลจากชุมชน					
5	ท่านวางแผนเพื่อใช้สิทธิการพักอาศัยในโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุของภาครัฐหรือเอกชน หลังเกษียณอายุ					
	ด้านสัมพันธ์ภาพในครอบครัว					
1	ท่านมองเห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัว					
2	ท่านมีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว					
3	ท่านพูดคุยปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำและร่วมตัดสินใจ					
4	ท่านแสดงออกซึ่งความรัก ความเอื้ออาทรกันทั้งด้านกาย วาจา และจิตใจ					
5	ท่านให้เวลาแก่สมาชิกในครอบครัวและมีความซื่อสัตย์ต่อกัน					

	การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
	ด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่าง					
1	ท่านเตรียมศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมยามว่างที่ตรงกับความต้องการหรือความชอบที่เหมาะสมกับวัยของท่าน					
2	ท่านมีกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างอยู่แล้ว เช่น การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ออกกำลังกาย และจะทำต่อไปหลังเกษียณอายุ					
3	ท่านวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อ ท่านเกษียณอายุ					
4	ท่านวางแผนท่องเที่ยวในประเทศหรือต่างประเทศ หลังท่านเกษียณอายุ					
5	ท่านเลือกงานอดิเรก จากความถนัดหรือความชำนาญ โดยเหมาะสมกับร่างกายของตนเอง					
	ด้านการทำประกันชีวิต					
1	ท่านต้องการทำประกันชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ					
2	ท่านมีความเข้าใจกับความคุ้มครองของการทำประกันชีวิตทั้งก่อนและหลังเกษียณอายุ					
3	ท่านคิดว่าการทำประกันชีวิต เป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงแก่ชีวิตและครอบครัว					
4	ท่านทำประกันชีวิตเพื่อเป็นเงินเก็บไว้ให้บุตรหลาน					
5	ท่านทำประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองเมื่อมีการเสียชีวิต					

ส่วนที่3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ทำวิจัยขอขอบคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล	นางรัตนา นุชดำรงค์	
วัน เดือน ปีเกิด	14 ตุลาคม 2513	
ภูมิลำเนา	เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	
ประวัติการศึกษา		
วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2537

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน
ตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี กลุ่มบริษัท แสงโสม จำกัด

